

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

3ης ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΘΡΑΚΗ» 2021-2027

Η Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος. «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» 2021 – 2027 (ΑΜΘ 2021 – 2027), η οποία συγκροτήθηκε, με την αριθμ. 2146/15.04.2024 (ΦΕΚ Β΄ 2362/19.04.2024) τροποποίηση της αριθμ. 5739/06.10.22 (ΦΕΚ Β΄ 5198/06-10-2022) απόφασης του Περιφερειάρχη ΑΜΘ,

συνήλθε στην **3η Συνεδρίασή** της, στις **30 Μαΐου 2024** στην Καβάλα, μετά την με αριθ. πρωτ. 2627/15.05.2024 πρόσκληση του Προέδρου της, Χριστόδουλου Τοψίδη, Περιφερειάρχη Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

Στην 3η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος. «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» 2021 – 2027 παρέστησαν **42** μέλη με δικαίωμα ψήφου (31 δια ζώσης και 12 διαδικτυακά) επί συνόλου 52 μελών με δικαίωμα ψήφου. Επίσης παρέστησαν **12** μέλη χωρίς δικαίωμα ψήφου (10 δια ζώσης και 2 διαδικτυακά) επί συνόλου 18 μελών χωρίς δικαίωμα ψήφου (συνημμένο 1).

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία, και μετά από πρόταση του Προέδρου, εγκρίθηκε από τα μέλη η ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

I. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

- Έγκριση Ημερήσιας Διάταξης
- Έγκριση Πρακτικών 2ης Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης
- Εισαγωγικές Ομιλίες
 - Εισήγηση του Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης
 - Εισηγήσεις Εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ΕΑΣ

II. ΠΡΟΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΠ «ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΘΡΑΚΗ» 2021 – 2027

- Ενημέρωση για την πρόοδο – ολοκλήρωση του Προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία Θράκη 2014-2020»
- Πορεία υλοποίησης του ΠΕΠ «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» 2021-2027 και ενημέρωση για τις αναγκαίες τροποποιήσεις του Προγράμματος
- Ενημέρωση για τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις
- Ενημέρωση για τον προγραμματισμό των προσκλήσεων - Έγκριση μεθοδολογίας και κριτηρίων επιλογής πράξεων
- Ενημέρωση για θέματα Αξιολόγησης του Προγράμματος
- Ενημέρωση για πράξεις Στρατηγικής Σημασίας
- Ενημέρωση για την πρόοδο υλοποίησης της Στρατηγικής για την Πληροφόρηση και την Επικοινωνία του Προγράμματος
- Συζήτηση

III. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ - ΣΥΖΗΤΗΣΗ

- **Παρεμβάσεις Εθνικής Αρχής Συντονισμού επί οριζοντίων θεμάτων**
 - Ενημέρωση για τους Αναγκαίους και Πρόσφορους Όρους
 - Αναθεώρηση STEP

- Ενδιάμεση Επανεξέταση Προγραμμάτων 2021-2027
- **Παρουσιάσεις έργων από Δικαιούχους**
 - Έργο ΕΤΠΑ
 - Έργο ΕΚΤ
- Άλλα θέματα
- Συζήτηση

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Καλημέρα σας. Την προσοχή σας λίγο παρακαλώ.

Θα ήθελα να σας καλωσορίσω όλους στην 3η Συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Περιφερειακού Προγράμματος Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης 2021-2027. Να σας ενημερώσω ότι έχουμε απαρτία. Είναι η πολυπληθέστατη Επιτροπή που έχει γίνει σε αυτή την προγραμματική περίοδο, που έχουμε πάνω από το 50% συμμετοχή.

Σας ευχαριστώ όλους για την παρουσία σας εδώ και εύχομαι να έχουμε καλά αποτελέσματα στη σημερινή μας συνεδρίαση.

Πριν περάσουμε στα θέματα της ημερήσιας διάταξης, θα ήθελα να δώσω τον λόγο στον δήμαρχο που με φιλοξενεί, τον κύριο Μουριάδη Θεόδωρο, για να κάνει ένα καλωσόρισμα, και μετά να περνάμε μέσα στα θέματα της ημερήσιας διάταξης

Δήμαρχος Καβάλας κ. Θ. Μουριάδης:

Αξιότιμε κύριε Περιφερειάρχα, αξιότιμοι εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπρόσωποι των Υπουργείων, μέλη και παρατηρητές που μετέχουν στην 3η Συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος Ανατολική Μακεδονία, Θράκη, σας καλωσορίζω στην Καβάλα.

Σας καλωσορίζω στο εμβληματικό κτίριο της Μεγάλης Λέσχης, το οποίο έχει ανακαινιστεί με χρήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Διότι το κτίριο αυτό δεν θα μπορούσε με ίδιους πόρους να γίνει, θα αργούσε πάρα πολύ. Σε αυτό φυσικά συμβάλλει, συνέβαλε και η Περιφέρεια.

Ο Δήμος Καβάλας διαχρονικά αξιοποίησε και αξιοποιεί τις δυνατότητες του ΕΣΠΑ για την υλοποίηση βασικών έργων υποδομής και ουσιαστικών παρεμβάσεων με στόχο την βελτίωση της ποιότητας ζωής των συντηρητών μας.

Τα τελευταία χρόνια, από το 2019 και εντέφθεν, μόνον από το ΕΣΠΑ απορροφήσαμε περίπου 72 εκατομμύρια ευρώ προκειμένου να ολοκληρώσουμε τα έργα που ήταν σε εξέλιξη, να δρομολογήσουμε το δικό μας σχεδιασμό για την πόλη και τη Δημοτική Ενότητα των Φιλίππων.

Ολοκληρώθηκε, επί παραδείγματι, το κτίριο στο οποίο βρισκόμαστε αυτή τη στιγμή, δύο σχολεία τα οποία αναβαθμίστηκαν ενεργειακά, η πλατεία Καπνεργάτη η οποία γίνεται, εκτελείται αυτή τη στιγμή, μονάδα κομποστοποίησης πρασίνων στις Κρινίδες, επέκταση του ΧΥΤΑ, και τα λοιπά.

Παράλληλα, μέσω ΕΣΠΑ ολοκληρώσαμε την ενεργειακή αναβάθμιση του κλειστού κολυμβητηρίου Καβάλας, ένα έργο που επιφέρει μία εξοικονόμηση της τάξης του 60%. Εκεί που πληρώναμε κοντά στις 500.000 για την ενέργεια, αυτή τη στιγμή έχουμε πέσει στις 150.000.

Έχουν γίνει έργα ύδρευσης στις περισσότερες κοινότητες και σχεδόν έχουμε κλείσει και γίνεται το μεγάλο έργο σύνδεσης της Δημοτικής Ενότητας Φιλίππων με το Κεφαλάρι. Ήδη έχει εγκριθεί το σχέδιο βιώσιμης αστικής ανάπτυξης του Δήμου Καβάλας 2021-2027 προϋπολογισμού 15 εκατομμυρίων και έχουμε πλήθος φακέλους για να αξιοποιήσουμε και άλλα έργα.

Ολοκληρώνοντας, γιατί είναι πολλά αυτά και δεν θέλω να σας καθυστερήσω, θέλω να ευχαριστήσω για μία ακόμα φορά τα στελέχη της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, αλλά και των στελεχών ταμιακών προγραμμάτων, γιατί βρήκαμε συνεργάτες που στάθηκαν δίπλα μας και μας βοήθησαν να ξεπεράσουμε τις δυσκολίες.

Και τέλος, κλείνοντας, θέλω να τονίσω για μία ακόμα φορά πόσο σημαντική είναι η βοήθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και αυτό δεν πρέπει να το ξεχνάμε, διότι η Ευρώπη είναι πλέον η μεγάλη οικογένεια. Σας ευχαριστώ πολύ.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Ευχαριστούμε, κύριε Δήμαρχε.

Προχωράμε στην έγκριση της ημερήσιας διάταξης. Ομόφωνα. Συνεχίζουμε. Έγκριση πρακτικών της δεύτερης Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης. Συμφωνούμε; Ομόφωνα. Προχωράμε στην εισήγηση του Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης, που είναι ο Περιφερειάρχης.

Αξιότιμοι εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αξιότιμοι εκπρόσωποι του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, αξιότιμοι εκπρόσωποι των Υπουργείων, αξιότιμοι εκπρόσωποι των Αρχών Διαχείρισης και Συντονισμού του ΕΣΠΑ, αξιότιμοι εκπρόσωποι των ενδιαμέσων φορέων που διαχειρίζονται τμήματα του προγράμματος, αξιότιμοι εκπρόσωποι των Οικονομικών και Κοινωνικών Εταίρων και των οργανώσεων Κοινωνίας Πολιτών, αξιότιμοι Πρόεδροι της ΠΕΔ, αξιότιμοι εκπρόσωποι της ΚΕΔΕ, αξιότιμοι εκπρόσωποι της τοπικής αυτοδιοίκησης Α και Β βαθμού, κυρίες και κύριοι, σας καλημερίζω και σας καλωσορίζω στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, στην όμορφη πόλη της Καβάλας, και σας ευχαριστώ για τη συμμετοχή σας στις εργασίες της 3ης Συνεδρίασης, η οποία αποτελεί τη βασική επιδίωξη και είναι η επιλογή να συνεδριάσουμε σήμερα εδώ στο κτήριο της Μεγάλης Λέσχης, της 3ης Συνεδρίασης του ΕΣΠΑ, της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης 2021-2027.

Πρόκειται για μια κρίσιμη συνεδρίαση, καθώς και είναι η πρώτη μετά τη λήξη της επιλεξιμότητας της προηγούμενης Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020. Θυμίζω ότι η επιλεξιμότητα έληξε στις 31/12/ 2023. Η σημερινή συνεδρίαση σηματοδοτεί τη μετάβαση στη νέα Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, που αν και τυπικά έχει ξεκινήσει από το 2022 μέχρι και το τέλος του 2023, οι κύριες προσπάθειες όλων επικεντρώνονται στο ασφαλές κλείσιμο της περιόδου 2014-2020.

Είναι επίσης κρίσιμη γιατί γίνεται υπό την προεδρία μας ως νέα διοίκησης Περιφέρειας μετά τις αυτοδιοικητικές εκλογές του Οκτωβρίου 2023. Καλούμαστε, λοιπόν, πλέον και στην πράξη, να διαχειριστούμε αυτήν την μεγάλη πρόκληση και είμαι αισιόδοξος ότι θα τα καταφέρουμε, προβλέποντας φυσικά και στη δική σας βοήθεια, στήριξη και υποστήριξη.

Ο βασικός μας στόχος είναι όλα αυτά τα έργα να έχουν μετρήσιμα αποτελέσματα στην ανάπτυξη, στην απασχόληση, στην προστασία του περιβάλλοντος, στη στήριξη των κατοίκων της περιφέρειάς μας που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη. Η βέλτιστη αξιοποίηση των πόρων του Περιφερειακού Προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία, Θράκης» 2021-2027 αποτελεί βασική μας επιδίωξη και η επιλογή να συνδυάσουμε σήμερα εδώ στο κτίριο της Μεγάλης Λέσχης αποτυπώνεται και χαρακτηρίζει πλήρως τη βούλησή μας και τη στόχευση της διοίκησης μας χρήσιμα έργα και δράσεις προς όφελος της κοινωνίας. Το κτίριο της Μεγάλης Λέσχης είναι ιστορικής σημασίας και αποδόθηκε στην τοπική κοινωνία μετά από ανακαίνιση με πόρους από το ΕΣΠΑ της Περιφέρειας.

Είμαστε, λοιπόν, μια νέα διοίκηση στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης που αν και αναλάβαμε τον Ιανουάριο του 2024, πριν δηλαδή από πέντε μήνες, είμαστε απόλυτα ενημερωμένοι για όλα τα ζητήματα, τα προβλήματα αλλά και τις ευκαιρίες και προοπτικές της Περιφέρειάς μας, καθώς βρισκόμαστε όλα τα προηγούμενα χρόνια δίπλα στους πολίτες, στις επιχειρήσεις, στους κοινωνικούς και οικονομικούς φορείς της Περιφέρειάς μας.

Από την πρώτη κιόλας μέρας δείξαμε έμπρακτα με το έργο μας ότι συνεχίζουμε και ενισχύουμε ό,τι αξιόλογο γίνεται στην Περιφέρειά μας και το Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης 2021-2027 είναι ένα από αυτά. Αποτελεί το βασικό αναπτυξιακό εργαλείο της Περιφέρειάς μας. Η στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης είναι διαχρονικά ισχυρή και συνεπής και σας ευχαριστούμε γι' αυτό.

Παράλληλα, όμως, διορθώσαμε, συμπληρώνουμε και επικαιροποιούμε τις προηγούμενες αναπτυξιακές προσπάθειες, ενώ σχεδιάζουμε σε συνεργασία με όλους τους φορείς της Περιφέρειάς μας ένα πλέγμα αναπτυξιακών παρεμβάσεων σε τομείς όπως η επιχειρηματικότητα, η έρευνα, η καινοτομία, το περιβάλλον, η υγεία, η εκπαίδευση, η κοινωνική συνοχή, η απασχόληση, οι ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις.

Βασικός μας στόχος είναι να αντιμετωπίσουμε τις σημαντικές προκλήσεις που καταγράφονται στην Περιφέρειά μας και οι οποίες αποτυπώνονται από το πλέον χαρακτηριστικό τρόπο στο γεγονός ότι η Περιφέρειά μας, σύμφωνα με την πρόσφατη 8η έκθεση για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, βρίσκεται εγκλωβισμένη σε αναπτυξιακή παγίδα. Δηλαδή, ο ρυθμός ανάπτυξης της Περιφέρειάς μας έχει επιβραδυνθεί και είναι χαμηλότερος από τον ενωσιακό και τον εθνικό ρυθμό ανάπτυξης για περισσότερα από 20 χρόνια.

Έχουμε μελετήσει την Περιφέρειά μας, την έχουμε γυρίσει από άκρη σ' άκρη και έχουμε συνομιλήσει με όλους τους κοινωνικούς και οικονομικούς φορείς, αλλά κυρίως με τους κατοίκους της. Ως Διοίκηση πιστεύουμε πως η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης αποτελεί μια μοναδική περίπτωση μεταξύ των 242 Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς αντιμετωπίζει ένα πλέγμα αναπτυξιακών προκλήσεων που δύσκολα συναντά κανείς ταυτόχρονα.

Συγκεκριμένα, ο διασυνοριακός χαρακτήρας ως εξωτερικό σύνορο της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέχρι σήμερα, αντί για συνοριακό πλεονέκτημα, θέτει ισχυρούς περιορισμούς στην ανάπτυξη της Περιφέρειας. Ειδικότερα, η προσφορά ευνοϊκότερων όρων επιχειρηματικής δραστηριότητας γειτονικών χωρών προκάλεσε μετεγκατάσταση σημαντικών επιχειρήσεων, ενώ οι μεταβαλλόμενες συνθήκες, ειδικά στα ανατολικά εξωτερικά μας σύνορα, δεν επιτρέπουν την ανάπτυξη σταθερής αναπτυξιακής πολιτικής. Ανεπάρκεια βασικών δικτύων υποδομών, μεταφορικών, αλλά και πληροφορικής και ψηφιακών επικοινωνιών. Ο

σιδηρόδρομος χρήζει γενναίων παρεμβάσεων, που ναι μεν δρομολογούνται, αλλά χρειάζεται χρόνος για να ολοκληρωθούν, ενώ και τα δύο λιμάνια της περιφέρειάς μας χρειάζονται σοβαρές παρεμβάσεις, ώστε να ενισχυθεί η δυναμική τους.

Έτσι, ενώ η περιφέρειά μας έχει δυνητική πρόσβαση σε μία αγορά άνω των 50 εκατομμυρίων ανθρώπων, Κωνσταντινούπολη, Σόφια, Βουκουρέστι, η πρόσβαση αυτή γίνεται δύσκολη λόγω των παρεμβάσεων στις υποδομές που ακόμη δεν έχουν γίνει. Σημειώνουμε ότι το μέγεθος της αγοράς αναγνωρίζεται ως ένας από τους επιμέρους δείκτες του δείκτη περιφερειακής ανταγωνιστικότητας που η περιφέρειά μας παρουσιάζει τη χειρότερη χαμηλή επίδοση μεταξύ των ευρωπαϊκών περιφερειών.

Το ανθρώπινο δυναμικό, ο πληθυσμός της Περιφέρειας της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, μειώνεται και γερνάει με ρυθμό μεγαλύτερο της χώρας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν είναι όμως μόνο το μέγεθος του πληθυσμού που περιορίζει τις αναπτυξιακές δυνατότητες της ΠΑΜΘ, αλλά και το χαρακτηριστικό που συνδέει με τα επίπεδα εκπαίδευσης και κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού. Η διόρθωση της παραγωγικής δομής, η ανάλυση της τομεακής σύνθεσης του παραγωγικού μοντέλου της Περιφέρειας αποδεικνύει τις ιδιαίτερες προκλήσεις, καθώς καταγράφεται υπερσυγκέντρωση σε όρους απασχόλησης στον αγροτικό τομέα, βασικό μειονέκτημα με το οποίο είναι η χαμηλότερη παραγωγικότητα και η μειωμένη ανταγωνιστικότητά του. Είναι επίσης η ισχυρή συμμετοχή του δημόσιου τομέα, ο στρατός, το Δημοκρατικό Πανεπιστήμιο Θράκης, που στη διόρθωση της περιφερειακής οικονομίας πρέπει να προβλεφθούν νέες ενέργειες.

Οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Η Περιφέρεια αντιμετωπίζει σημαντικές περιβαλλοντικές προκλήσεις και υφίσταται έντονα τις αρνητικές επιπτώσεις κλιματικής αλλαγής. Θυμίζουμε την καταστροφική πυρκαγιά του Αυγούστου του 2023, τη μεγαλύτερη σε ευρωπαϊκό επίπεδο από το 1980, που επηρέασε μια από τις σημαντικότερες περιοχές του δικτύου Natura 2000. Επηρέαζε πάρα πολύ. Από την άλλη όμως πλευρά, όλο ένα και εντονότερα αναγνωρίζονται τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Περιφέρειας και οι ευκαιρίες για επενδύσεις στον τομέα της ενέργειας, των συνδυασμένων μεταφορών, του τουρισμού, της αγροδιατροφής, της σύνδεσης των πολιτιστικών και φυσικών πόρων, και άλλα τέτοια πράγματα. Επίσης, θα ήταν λάθος να μην αναφέρουμε ότι εδώ και τουλάχιστον 30 χρόνια εφαρμόζονται πολιτικές με σημαντικούς κοινωνικούς αλλά και εθνικούς πόρους και επιδιώκουν να συμβάλλουν στην ανάπτυξη της Περιφέρειας και να αντιμετωπίσουν την υστέρηση που καταγράφεται.

Αναγνωρίζοντας, λοιπόν, όλα τα παραπάνω, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την οποία θα ήθελα να ευχαριστήσω στο σημείο αυτό, μας ενέταξε μαζί με άλλες 10 Ευρωπαϊκές Περιφέρειες σε ένα πρόγραμμα με τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, ΟΟΣΑ, ώστε να διαμορφώσουμε στη συνεργασία και με άλλες ομότιμες περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έναν οδικό χάρτη, μια πυξίδα για να αντιμετωπίσουμε τις σημαντικές προκλήσεις που καταγράφονται στην περιφέρειά μας και επηρεάζουν σημαντικά την ελκυστικότητά της ως τόπο επένδυσης, προσέλκυσης ανθρώπινου δυναμικού, υψηλών προσόντων, ταλέντων και τουριστών.

Αυτό, λοιπόν, δίνει τη δυναμική σε αυτό το πιλοτικό πρόγραμμα να ανατάξουμε την Περιφέρειά μας. Τα έργα αυτά είναι σε απόλυτη συνάφεια με τις ανάγκες καθώς και το όραμά μας. Είναι ένα πέρασμα να γίνουμε προορισμός επενδύσεων, νέων ανθρώπων, υψηλών προσόντων, ταλέντων και επισκεπτών.

Στηριζόμενοι στις βασικές προτεραιότητες του ΕΣΠΑ, της Περιφέρειας και φυσικά στους οικονομικούς πόρους που ξεπερνούν τα 639 εκατομμύρια, αυξημένα κατά τα 182 εκατομμύρια σε σχέση με το προηγούμενο ΕΣΠΑ, εξειδικεύσαμε την αναπτυξιακή μας πολιτική και επιδιώκουμε όλα τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία που έχουμε να λειτουργήσουν συμπληρωματικά για την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της Περιφέρειάς μας. Θα αναφερθώ επιγραμματικά σε 10 βασικές προτεραιότητες που έχουμε θέσει για να οικοδομήσουμε τη νέα μας προσπάθεια μέσω του ΕΣΠΑ της Περιφέρειάς μας.

Πρώτον, ενίσχυσης επιχειρηματικότητας. Καθώς προέρχομαι από τον ιδιωτικό τομέα ως πρόεδρος Επιμελητηρίου, δηλώνω πως η στήριξη της επιχειρηματικότητας, ειδικά των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, αποτελεί βασική αναπτυξιακή μας επιδίωξη. Στο πλαίσιο αυτό, σχεδιάζουμε ένα πλέγμα παρεμβάσεων ενίσχυσης επιχειρήσεων για έρευνα και καινοτομία στους τομείς της έξυπνης εξειδίκευσης, αλλά με περιφερειακή εξειδίκευση που είναι κοντά στις ανάγκες, στις δυνατότητες και στις προοπτικές των επιχειρήσεων της Περιφέρειάς μας, αγροδιατροφή, ενέργεια και νέες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, τουρισμού, υγεία και μεταφορές.

Έχουμε επίσης καταγράψει την ανάγκη ενίσχυσης υφιστάμενων επιχειρήσεων για τη βελτίωση της παραγωγικότητας και της εξωστρέφειας που βρισκόμαστε στη διαβούλευση με τις επιχειρήσεις και τα επιμελητήρια και με την εξειδίκευση σε συγκεκριμένες δράσεις. Ψηφιακή διακυβέρνηση. Γνωρίζουμε τις προσπάθειες που έγιναν στο παρελθόν χωρίς τα επιθυμητά αποτελέσματα για την ενεργοποίηση και υλοποίηση σχετικών δράσεων.

Προχωρούμε μαζί με τους συνεργάτες μας και εξειδικευμένους συμβούλους στο σχεδιασμό ενός ρεαλιστικού και εφαρμόσιμου προγράμματος βελτίωσης των παρεχόμενων ψηφιακών εφαρμογών στους πολίτες και στις επιχειρήσεις της Περιφέρειάς μας. Στην προσπάθεια αυτή λαμβάνουμε υπόψη και συνυπολογίζουμε τις σημαντικές προσπάθειες που γίνονται σε εθνικό επίπεδο, ώστε να παρέμβουμε σε δράσεις και ανάγκες περιφερειακής εμβέλειας, που δεν καλύπτονται από τις εθνικές πρωτοβουλίες.

Τρίτον, κλιματική αλλαγή. Αποτελεί προτεραιότητά μας η αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής. Την προηγούμενη περίοδο ενισχύθηκαν σημαντικά κεντρικοί φορείς, όπως η Πυροσβεστική, τα Υπουργεία Εθνικής Άμυνας. Σε αυτήν την προγραμματική περίοδο, προσανατολιζόμαστε στην ενίσχυση περιφερειακών φορέων, που είτε επιφορτιζόμενοι με το κρίσιμο έργο της πρόληψης και τις προσπάθειες από τις φυσικές καταστροφές.

Τέταρτον, κοινωνική πολιτική. Η Περιφέρειά μας, παρά τις σημαντικές προσπάθειες που έχουν γίνει μέχρι σήμερα, συνεχίζει να καταγράφει αρνητικές επιδόσεις σε μία σειρά δεικτών, που σχετίζονται με τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό, τη σχολική διαρροή, την παιδική θνησιμότητα. Έτσι, καταρτίζουμε ένα σχέδιο δράσης ενίσχυσης της κοινωνικής πολιτικής της Περιφέρειάς μας. Έχω ήδη δώσει κατευθύνσεις για την άμεση ενεργοποίηση ενός προγράμματος 15 εκατομμυρίων ευρώ από τους πόρους του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για νέες κοινωνικές δομές, όπως δομές καταπολέμησης της βίας κατά των γυναικών με στόχο τη δημιουργία δύο νέων δομών σε πόλεις που δεν υπάρχουν είτε στη Δράμα και στη Ξάνθη. Παροχή υπηρεσιών φροντίδας σε επίπεδο οικογενειών και τοπικών κοινοτήτων, κέντρα ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων, τα λεγόμενα ΚΗΦΗ, με στόχο τη λειτουργία δέκα νέων δομών σε περιοχές που αντιμετωπίζουν σημαντικές ανάγκες λόγω της γύρας του πληθυσμού. Παροχή υπηρεσιών φροντίδας σε επίπεδο οικογενειών και τοπικών κοινοτήτων, κέντρα διήμερης ημερήσιας φροντίδας τα ΚΕΔΗΦ με

στόχο λειτουργίας δύο νέα δομών. Παροχή υπηρεσιών φροντίδας σε επίπεδο οικογενειών και τοπικών κοινοτήτων, στέγες υποστηριζόμενης διαβίωσης τα ΣΥΔ για ΑΜεΑ με στόχο τη λειτουργία τεσσάρων νέων δομών.

Παράλληλα, η ενεργοποίηση του παρατηρητηρίου κοινωνικής ένταξης ενός εξαιρετικού χρήσιμου εργαλείου που για πολλά χρόνια λίκναζε, εξασφαλίζει την παρακολούθηση, αξιολόγηση και ενίσχυση του κοινωνικού προγράμματός μας. Η κοινωνική μας πολιτική συμπληρώνεται επίσης με τις αναγκαίες υποδομές στον τομέα υγείας, με έμφαση στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας και στην ενίσχυση της εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων με υποδομές και εξοπλισμό.

Πέμπτο, ανάπτυξη τουρισμού. Βασικός πυλώνας της αναπτυξιακής μας στρατηγικής, ο τουρισμός. Η αξιοποίηση των εργαλείων των ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων, των στρατηγικών βιώσιμης αστικής ανάπτυξης αλλά και της προγραμματικής τουριστικής προσβολής του ΠΑΜΘ βρίσκονται στον πυρήνα των προσπαθειών μας.

Παράλληλα, μέσα του ΕΣΠΑ της Περιφέρειας επιδιώκουμε την πλήρη αξιοποίηση σημαντικών πολιτιστικών υποδομών, όπως το Μέγαρο Μουσικής Κομοτηνής, ενώ υποστηρίζουμε και την ίδρυση και λειτουργία του Φορέα Διαχείρισης και Προβολής Προορισμού, του λεγόμενου DMO, με τον οποίο δημιουργείται ο κατάλληλος μηχανισμός για τη διαχείριση της Περιφέρειάς μας ως ενιαίου τουριστικού προορισμού. Στήριξη του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

Η Περιφέρειά μας απέκτησε πρόσφατα το τρίτο μεγαλύτερο πανεπιστήμιο της Ελλάδος, μετά την απορρόφηση και των τμημάτων του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος. Η ενίσχυσή του αποτελεί βασική αναπτυξιακή μας στόχευση. Μέσα από την εκπαίδευση και την έρευνα μπορεί να προσφέρει σημαντικά έργα. Ήδη δύο έργα προϋπολογισμού 26 εκατομμυρίων υλοποιούνται από το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης για την αναβάθμιση των κτηριακών του υποδομών στην Κομοτηνή και στην Αλεξανδρούπολη. Απαιτείται η επιτάχυνση της υλοποίησης, ώστε να εξετάσουμε και πρόσθετες δράσεις ενίσχυσης του Πανεπιστημίου.

Έβδομο, ενέργεια Η Περιφέρεια μας διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στον τομέα της ενέργειας. Έτσι συνεχίζουμε την υποστήριξη για την ολοκλήρωση των παρεμβάσεων του έργου του φυσικού αερίου, ενώ έχουμε προβλέψει πόρους για την αξιοποίηση της γαιοθερμίας, αλλά και της ενεργειακής αναβάθμισης δημοσίων κτιρίων.

Όγδοο, μεθοριακός σταθμός Κήπων. Γνωρίζουμε ότι οι πόροι και τις μεταφορές είναι περιορισμένοι. Στην Περιφέρεια μας η προς ένταξη οδική διασύνδεσης Δράμας- Καβάλας, προϋπολογισμού περίπου 55 εκατομμυρίων ευρώ, το τμήμα Κρινίδας-Σταυρός και η δράση οδικής ασφάλειας που έχουμε δρομολογήσει, φαίνεται πως καλύπτουν ήδη τους διαθέσιμους πόρους. Υπάρχει όμως και ένα εμβληματικό έργο για το οποίο εργαζόμαστε ώστε να πετύχουμε την ωρίμασή του και εν τέλει την υλοποίησή του. Αυτή είναι η αναβάθμιση του μεθοριακού σταθμού στους Κήπους Έβρου ως με όρους φιλικούς προς τον περιβάλλον και σημαντικά περιβαλλοντικά οφέλη.

Ένατο, περιβάλλον. Στο σημείο αυτό θα ήθελα να πω ότι η Ένωση Περιφερειών Ελλάδος με έχει δώσει την προεδρία της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Επίσης, στο περιβάλλον έχουμε ενημερωθεί και συμφωνούμε απόλυτα για την ανάγκη εφαρμογής ενός ολιστικού σχεδιασμού για τη διαχείριση των υδάτινων, πόσιμου νερού όσο και των υγρών αποβλήτων. Θα συμβάλλουμε κι εμείς από την πλευρά μας

στην ταχύτερη ανάπτυξη τέτοιων ολιστικών σχεδίων από τους φορείς της περιφέρειάς μας. Επίσης, σε ό,τι αφορά τη διαχείριση στερεών αποβλήτων, απαιτείται η υλοποίηση όλων των σχετικών παρεμβάσεων να γίνει στη βάση ενός επικαιροποιημένου σχεδιασμού που βρίσκεται σε εξέλιξη από τη ΔΙΑΜΑΘ και το Υπουργείο Περιβάλλοντος.

Δέκατο, ενίσχυση εργαζομένων. Σημαντικό κεφάλαιο. Προχωρούμε στην εκπόνηση μελέτη εμπειρογνωμοσύνης για την εξειδίκευση δράσεων, κατάρτισης και πιστοποίησης ανέργων, προσαρμογής εργαζομένων επιχειρήσεων και επιχειρηματιών του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.

Για την παρακολούθηση και επιτάχυνση της υλοποίησης όλων αυτών που έχω αναφέρει, έχουμε καταρτίσει ένα αναλυτικό σχέδιο δράσης, που ο κάθε δικαιούχος έχει συγκεκριμένους στόχους να επιτύχει.

Ξεκινούμε το αμέσως επόμενο διάστημα τεχνικές συναντήσεις και επισκέψεις σε όλους τους δικαιούχους με στόχο την επιτάχυνση της υλοποίησης. Θα είμαστε δίπλα σας για να υποστηρίξουμε την προσπάθεια αυτή. Όπως δίπλα μας είναι το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που στηρίζει έμπρακτα όλα αυτά τα χρόνια τις προσπάθειές μας. Δίπλα μας είναι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με τις αποφάσεις της στηρίζει τις προσπάθειες όλων μας. Ειδικά δε κατά την περίοδο των κρίσεων έδειξε σημαντική ευελιξία και έλαβε ταχύτατα τις αναγκαίες αποφάσεις που συνέβαλαν καθοριστικά στη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής και στον περιορισμό των αρνητικών επιπτώσεων στην υγεία, στην επιχειρηματικότητα και στην οικονομία.

Κυρίες και κύριοι, σας ευχαριστώ για άλλη μια φορά για την παρουσία σας σήμερα εδώ και τη δυνατότητα που μου δώσατε να μοιραστώ μαζί σας τις σκέψεις μου. Οι πόροι του ΕΣΠΑ είναι για την Περιφέρειά μας το σημαντικότερο αναπτυξιακό εργαλείο. Όλοι το γνωρίζουμε αυτό. Ο στόχος, βέβαια, είναι να χρησιμοποιήσουμε το σωστό αυτό εργαλείο και να αποδώσουμε στην Περιφέρειά μας και στους ανθρώπους της έργα αναπτυξιακά, έργα διαχρονικά, έργα που θα συμβάλλουν ουσιαστικά στη βελτίωσή της καθημερινότητας και θα αποτελέσουν θεμέλια για την προοπτική της περιοχής μας. Γνωρίζω η επίτευξη του στόχου προϋποθέτει σκληρή δουλειά, δηλώνοντας την εμπιστοσύνη μου στους συνεργάτες μου, στους εταίρους των προγραμμάτων.

Εκφράζω την αισιοδοξία μου ότι η νέα προγραμματική περίοδος του ΕΣΠΑ για την Περιφέρειά μας δεν θα είναι απλά μια περίοδος, αλλά μια είσοδος στη νέα εποχή.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας. Συνεχίζουμε την ημερήσια διάταξη. Θα ήθελα, λοιπόν, στο σημείο αυτό να δώσω το λόγο διαδικτυακά, αν είναι έτοιμη, η Γενική Διευθύντρια Θεσμικής και Επιχειρηματικής Υποστήριξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, την κυρία Ζωή Γεωργοπούλου.

Εκπρόσωπος Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ κα Ζ. Γεωργοπούλου:

Καλημέρα σας κι από μένα. Θα σας μιλήσω σαν εκπρόσωπο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ Δυστυχώς ανειλημμένες υποχρεώσεις δεν μας επέτρεψαν να είμαστε μαζί σας σήμερα, αν και πραγματικά θα το θέλαμε. Αγαπάμε πάρα πολύ την πόλη. Εγώ προσωπικά έχω δεσμούς με την πόλη. Άκουσα με πάρα πολύ ενδιαφέρον αυτά που είπε ο Περιφερειάρχης.

Καταρχήν, σας συγχαίρουμε για την οργάνωση, για τον χώρο επιλογής. Επιβεβαιώνουμε ότι η περιφερειακή πολιτική και τα περιφερειακά προγράμματα είναι πυλώνες για την ανάπτυξη, είναι η βάση για τη συνοχή.

Και γι' αυτό το περιφερειακό σκέλος έχει ένα σημαντικό κομμάτι στο ΕΣΠΑ. Αναγνωρίζουμε ότι η Διαχειριστική Αρχή κάνει υπερβολικές προσπάθειες και την ευχαριστούμε για αυτό.

Ευχαριστούμε προσωπικά και τον Παναγιώτη για τις προσπάθειες που κάνει όλα αυτά τα χρόνια. Έχουμε μία εξαιρετική συνεργασία. Το πρόγραμμα του '14-'20 θεωρούμε ότι κλείνει ικανοποιητικά. Πάρα πολύ καλά. Το 2021-2027 ξεκινάει και θα ξεκινήσει με ακόμα έντονους ρυθμούς αφού θα έχουμε τελειώσει με τις διαδικασίες του κλεισίματος.

Συμφωνούμε πλήρως με αυτά που είπε ο Περιφερειάρχης. Γι' αυτό και τα περιφερειακά προγράμματα, όντας τόσο πολυσυλλεκτικά, δίνουν τη δυνατότητα πληθώρας αναπτυξιακών παρεμβάσεων, κάτι που τα διαφοροποιεί από τα τομεακά και στηρίζουν περισσότερο τη συνοχή. Θα ήθελα να πω ότι οι υπηρεσίες της ΕΑΣ και οι κεντρικές υπηρεσίες είναι στη διάθεση των διαχειριστικών αρχών για συνεχή συνεργασία και αυτό το έχουμε αποδείξει όλα αυτά τα χρόνια.

Είμαστε στο πλάι τους με στόχο όλοι μαζί να προσπαθήσουμε να υλοποιήσουμε το καλύτερο για τα προγράμματα. Σας ευχαριστούμε για τη συνεργασία.

Παρακολουθούμε με ενδιαφέρον τη συνεδρία σήμερα. Αν χρειαστεί κάτι είμαστε στη διάθεσή σας. Καλωσορίζω και τον Ras Carsten που δεν τον είδα εχθές, οπότε καλημέρα Carsten. Δεν σε είδα εχθές στη Θεσσαλία. Έχουμε και με την Επιτροπή μια εξαιρετική συνεργασία.

Έτσι θέλουμε να πορευτούμε για να κάνουμε την περίοδο 2021-2027 ακόμα πιο καλή και πιο στοχευμένη σε σχέση και με το 2014-2020. Σας ευχαριστούμε πολύ και καλή συνέχεια στις εργασίες σας.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Σας ευχαριστούμε κύρια Γεωργοπούλου. Πριν σας αποσυνδέσουμε όμως να ενημερώσουμε, γιατί εδώ έχουμε και όλους τους φορείς και εταίρους ότι χθες ζητήσαμε μια αύξηση πίστωσης 40 εκατομμυρίων.

Θα θέλαμε πραγματικά να το προχωρήσετε, εδώ οι άνθρωποι που συμμετέχουν σύντομα να δουν χρήματα στους φορείς τους.

Ευχαριστώ πολύ. Είμαι σίγουρος ότι θα το προχωρήσετε.

Εκπρόσωπος Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ κα Ζ. Γεωργοπούλου:

Εγώ ό,τι μου έρχεται το υπογράφω εντός πενταλέπτου απ' όπου και αν βρίσκομαι.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Έχουμε πρακτικά, επομένως θα γυρίσουμε στα γραφεία μας να το βρούμε έτοιμο. Ευχαριστώ πάρα πολύ για την άμεση ανταπόκριση.

Εκπρόσωπος Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ κα Ζ. Γεωργοπούλου:

Άμα μου έχει έρθει, θα το υπογράψει.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Σας ήρθε από χθες. Δείχνετε τα γρήγορα αντανακλαστικά και την καλή μας συνεργασία.

Εκπρόσωπος Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ κα Ζ. Γεωργοπούλου:

Νομίζω ότι δεν υπογράφω εγώ τις αυξήσεις πιστώσεων.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Ο κύριος Γενικός, ο κύριος Δ. Σκάλκος. Να είστε καλά.

Εκπρόσωπος Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ κα Ζ. Γεωργοπούλου:

Ακριβώς. Και είναι και τελείως άλλη γενική διεύθυνση. Οπότε μάλλον δεν θα το δω ποτέ μου.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Μεταφέρετε χαιρετισμούς. Θα τον βρω εγώ, θα μιλήσω. Γεια σας.

Εκπρόσωπος Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ κα Ζ. Γεωργοπούλου:

Θα το μεταφέρω. Ευχαριστώ πολύ. Καλημέρα σας.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Συνεχίζουμε, λοιπόν, συνεχίζουμε διαδικτυακά άλλη μία ομιλία. Καλώ, λοιπόν, το Γενικό Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας τον κ. Πρόδρομο Πύρρο. Παρακαλώ διαδικτυακά να συνδέσετε τον κ. Πύρρο.

Εκπρόσωπος της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας κ. Π. Πύρρος:

Να ευχαριστήσω τον Περιφερειάρχη για την εισαγωγική του τοποθέτηση. Δυστυχώς δεν κατάφερα ούτε και εγώ να είμαι σήμερα μαζί σας, αλλά παρακολουθούμε διαδικτυακά με πολύ μεγάλο ενδιαφέρον την Επιτροπή Παρακολούθησης και πιστεύουμε ότι είναι ένας κρίσιμος κρίκος στην αλυσίδα της επικοινωνίας και της συνεργασίας που πρέπει να υπάρχει σε κάθε επίπεδο, σε επίπεδο κεντρικής κυβέρνησης, περιφερειών, αλλά και δήμων, προκειμένου να πετύχουμε την σύγκληση, που αυτός είναι και ο βασικός στόχος πολιτικής πιστεύω όλων των εμπλεκόμενων μερών.

Να πω εισαγωγικά ότι το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, η Υπουργός πρώτα απ' όλα, αλλά και οι τρεις γενικοί γραμματείς, έχουμε να παίξουμε έναν κρίσιμο ρόλο σε ό,τι έχει να κάνει με τα θέματα κοινωνικής συνοχής και κοινωνικής πολιτικής ευρύτερα. Άκουσα με μεγάλο ενδιαφέρον την τοποθέτηση του Περιφερειάρχη αναφορικά με την τέταρτη προτεραιότητα που αφορά τα ζητήματα κοινωνικής πολιτικής και θα ήθελα με την ευκαιρία να πούμε ότι και από το Υπουργείο αυτή την περίοδο καταρτίζουμε το Εθνικό Σχέδιο Δράση και τη μελέτη βιωσιμότητας που έχει να κάνει με τις κοινωνικές δομές, τα κέντρα κοινότητας, τις στέγες υποστηριζόμενης διαβίωσης, τα κέντρα διημέρευσης, όλα αυτά τα οποία αποτελούν βασικό κομμάτι άσκησης πολιτικής και για τις περιφέρειες.

Ο στόχος μας είναι να δούμε τι πήγε σωστά στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο, τι μπορούμε να διορθώσουμε ενόψει της νέας προγραμματικής περιόδου, ενδεχομένως τι νέες υπηρεσίες μπορούμε να προσθέσουμε, ώστε να έχουμε μια ομαλή μετάβαση.

Κεντρικό επίσης σκέλος της πολιτικής μας είναι να καταρτίσουμε και ένα εθνικό σχέδιο δράσης για τη μακροχρόνια φροντίδα, διότι αυτή είναι μια υπαρκτή ανάγκη. Είναι ίσως μια υπαρκτή ανάγκη με μεγαλύτερη ένταση στην Περιφέρεια. Όπως επίσης και να δούμε τι μπορούν να κάνουν και άλλες δομές που

έχουν να κάνουν με συγκεκριμένες, πιο ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, όπως είναι, για παράδειγμα, τα άτομα με αναπηρία και όπως είναι ο Ρομά πληθυσμός.

Γνωρίζουμε ότι, για παράδειγμα, πολλοί δήμοι στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης έχουν ένα υψηλό ποσοστό Ρομά. Λειτουργήσε τα προηγούμενα χρόνια με επιτυχία ένα πρόγραμμα του ΕΟΧ. Γνωρίζουμε επίσης ότι πολλοί δήμοι, οχτώ αν δεν κάνω λάθος στην Ανατολική Μακεδονία-Θράκη, πέρα από τα κέντρα κοινότητας, έχουν αναπτύξει και παραρτήματα Ρομά, οπότε η πολιτική μας στοχεύει στο να ενισχύσουμε την κοινωνική ένταξη σε όλες τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού.

Πιστεύω ότι θα είμαστε σε στενή συνεργασία με τις περιφέρειες, σε κάποιες περιπτώσεις και με τους δήμους, ώστε ο στόχος της μεγαλύτερης σύγκλησης να επιτευχθεί. Να δούμε πώς οι στόχοι που έθεσε και ο Περιφερειάρχης θα γίνουν πράξη το συντομότερο δυνατό. Και σε κάθε περίπτωση το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και η Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας θα σταθεί αρωγός σε αυτή την προσπάθεια. Σας ευχαριστώ πολύ.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Και εμείς ευχαριστούμε πολύ κύριε Πύρρο. Συνεχίζουμε τη διαδικασία της ημερήσιας διάταξης και στο σημείο αυτό θα ήθελα να δώσω τον λόγο στον εκπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, τον κύριο Carsten Rasmussen, τον οποίον περιμένουμε με πολύ σημασία να ακούσουμε τη δικιά του εισήγηση. Έχετε το λόγο κύριε Carsten.

Εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. C. Rasmussen:

Σας ευχαριστώ πολύ. Σας ευχαριστούμε για την πρόσκληση στην Καβάλα και για τη διοργάνωση σε αυτό το υπέροχο κτήριο. Έχετε κάνει μια καταπληκτική δουλειά στη διατήρηση αυτού του σημαντικού μνημείου και στο να το μετατρέψετε σε ένα χρηστικό κτήριο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για πολλές χρήσεις.

Χαιρόμαστε πολύ που έχουμε επιστρέψει στην Ανατολική Μακεδονία και τη Θράκη. Αγαπάμε πολύ την Περιφέρειά σας. γιατί δείχνετε ξεκάθαρα ένα παράδειγμα εφαρμογής των πολιτικών του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και έχετε πολλά δυνατά στοιχεία τα οποία αναφέρθηκαν ήδη σήμερα.

Έχετε έναν ισχυρό αγροδιατροφικό τομέα ο οποίος πραγματοποιεί εξαγωγές ανά τον κόσμο. Έχετε το μάρμαρο, όλοι ζηλεύουμε γι' αυτό. Και καταλαβαίνετε ότι η πρόκληση πάντοτε είναι η διαφοροποίηση της οικονομίας και προς αυτόν τον σκοπό έχουν σχεδιαστεί οι πολιτικές μας.

Ξεκινάμε αυτή την Επιτροπή Παρακολούθησης σε πολύ καλή βάση. Θα ήθελα να συγχαρώ την Διαχειριστική Αρχή για τη δουλειά που έκανε την προηγούμενη προγραμματική περίοδο. Πριν από δύο χρόνια δεν ήμασταν βέβαιοι για το κατά πόσο θα υπάρξει η πλήρης απορρόφηση των πόρων. Ήταν μια δύσκολη περίοδος η οποία ξεκίνησε εν μέσω μιας πολύ σοβαρής οικονομικής κρίσης, η οποία μετά συνεχίστηκε λόγω της πανδημίας και μετά με την ενεργειακή κρίση και την παγκόσμια αναταραχή. Είχαμε, λοιπόν, αρκετές προκλήσεις αλλά εν μέσω αυτού του χάους κατέστη εφικτό για εσάς να διατηρήσετε την εστίασή σας και να καταβάλλετε κάθε δυνατή προσπάθεια για να υλοποιήσετε τα έργα που χρηματοδοτούνται.

Για τον προϋπολογισμό έως το 2020 βλέπουμε ένα ποσοστό 130% στην υλοποίηση και απορροφησιμότητα των πόρων. Και σε κάθε περίπτωση, οποιαδήποτε απώλεια, λόγω οποιονδήποτε διαρροών ή

χρηματοοικονομικών απωλειών, διορθώνονται πάντοτε μέσω αντιστάθμισης. Σας συγχαίρω και πάλι, λοιπόν, και σας συγχαίρω επίσης για τις επισκέψεις που οργανώσατε.

Χθες είχαμε την ευκαιρία να επισκεφθούμε κάποια από τα project αυτά, και αυτό που είδαμε ήταν μια ισχυρή δέσμευση των ωφελούμενων. Οι πολιτικές μας πάντοτε σχετίζονται και με το πώς τις αξιοποιεί ο κόσμος. Το κατά πόσο η χρηματοδότηση αξιοποιείται στο έπακρο δεν είναι στον δικό μας έλεγχο, εξαρτάται από τον κόσμο πάντοτε.

Αυτό που είδαμε, λοιπόν, χθες, είδαμε μια ξεκάθαρη ευθύνη και ανάληψη ευθύνης για τον τρόπο υλοποίησης. Αρχαιολόγοι εργάζονται για πολύ καιρό για τη διατήρηση μνημείων και να τα μετατρέψουν σε χρήσιμα και τουριστικά αξιοποιήσιμα μνημεία. Βλέπουμε κόσμο ο οποίος εργάζεται με μεγάλη δέσμευση για να πετύχει αποτελέσματα. Βλέπουμε συνεργασία ιδιωτικού τομέα και ακαδημαϊκής κοινότητας, έτσι ώστε να μπορούν τα αποτελέσματα να περαστούν και στους δικαιούχους αλλά και να γίνουν γνωστά σε όλη την Ελλάδα και την Ευρώπη. Έτσι, λοιπόν, αξιοποιούνται με ποιοτικό τρόπο οι χρηματοδοτήσεις μας.

Βλέπω επίσης εδώ ότι υπάρχει αρκετός κόσμος που παρακολουθεί την Επιτροπή Παρακολούθησης. Όλοι είναι εδώ. Εκπροσωπούνται όλοι οι τομείς της οικονομίας, έτσι ώστε να είναι υπόλογη η Διαχειριστική Αρχή και να ακούσει τη γνώμη σας για το πώς πηγαίνουν τα πράγματα. Επίσης αυτό βοηθάει στο να έχετε σχόλια από τη Διαχειριστική Αρχή για το πώς προχωρούν τα πράγματα.

Ευχαριστώ πολύ τον Περιφερειάρχη για την εισαγωγική του ομιλία. Έχουμε πλέον πολιτική σταθερότητα μετά την τελευταία εκλογική αναμέτρηση και η δουλειά σας ως Περιφερειάρχη είναι να διασφαλίσετε ότι το ΕΣΠΑ χρησιμοποιείται για τις προτεραιότητές σας. Έχουμε κοινές προτεραιότητες και χαίρομαι πολύ που βλέπω ότι θέτετε προτεραιότητες στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ και μπορούμε να δούμε μαζί πώς το ΕΣΠΑ μπορεί να σας βοηθήσει να πετύχετε τους στόχους σας.

Χθες, επίσης, διοργανώθηκε μια εξωτερική εκδήλωση στην πλατεία. Ήταν μια πρόκληση για εμάς. Δεν είναι όπως εδώ. Εκεί μπορούσε οποιοσδήποτε να έρθει, μπορούσε να φωνάξει στην πλατεία. Και εκεί καταφέρατε να φέρετε δικαιούχους προγραμμάτων οι οποίοι αξιοποίησαν τις παροχές μας σε σχέση με την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών ή την αντιμετώπιση περιστατικών ανθρώπων με ειδικές ανάγκες. Υπήρξε μια αναφορά δικαιούχων για τη ζωή τους πριν και μετά την υποστήριξη τους από αυτές τις δομές.

Κι είδαμε επίσης περιπτώσεις νέων επιχειρηματιών. Είδαμε την ραχοκοκαλιά κάθε οικονομίας να προσφέρει καινοτόμες τεχνολογικές λύσεις. Είναι πραγματικά αναζωογονητικό να βλέπουμε ότι και στη Δράμα και στην Καβάλα μπορούμε να έχουμε παρόμοιου τύπου εφευρέσεις και οι οποίες θα πηγαίνουν παγκοσμίως. Ήταν χαρά μας λοιπόν που τα είδαμε αυτά χθες και πιστεύω ότι και οι πολίτες το καλοδέχτηκαν. Υπήρχαν μαθητές οι οποίοι έκαναν τους δημοσιογράφους και ρωτούσαν τον κόσμο για το ΕΣΠΑ.

Κι είδαμε τα εξής. Όλοι γνωρίζουν τι είναι το ΕΣΠΑ. Αν έκανες την ίδια ερώτηση, το ίδιο ρεπορτάζ σε κάποια άλλη χώρα, δυστυχώς δεν ξέρει τόσος κόσμος τι είναι τα διαρθρωτικά ταμεία και το ΕΣΠΑ. Έχετε, λοιπόν, καταφέρει να κάνετε το ΕΣΠΑ ένα γνωστό μέσο στην κοινή γνώμη. Είπαν επίσης ότι μπορούμε να τα πάμε

και καλύτερα. Ξέρουν ότι τα πάμε αρκετά καλά αλλά και ότι πρέπει να γίνουν και άλλα. Αυτό, λοιπόν, θέτει την ατζέντα της επόμενης ημέρας, δηλαδή να βελτιώσουμε τις πολιτικές και τα project μας.

Πρέπει επίσης να έχουμε πιο καινοτόμες πολιτικές. Πρέπει να μην είμαστε ένα ανταγωνιστικό χρηματοδοτικό μέσο αλλά ένα συμπληρωματικό. Και εσείς στο περιφερειακό αλλά και δημοτικό επίπεδο έχετε διπλή χρηματοδότηση από όσο ποτέ. Έχετε, λοιπόν, μια μοναδική ευκαιρία. Εμείς από την πλευρά μας δεν μπορούμε να συντονίζουμε αποτελεσματικά το ΕΣΠΑ. Επαφίεται σε εσάς να το κάνετε αυτό σε τοπικό επίπεδο, είτε σε τοπικό επίπεδο.

Είδαμε την υλοποίηση του ΕΣΠΑ. Αλλά είδαμε ταυτόχρονα και να προχωράνε επενδύσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Το πρόγραμμα έχει ξεκινήσει καλά. Πιστεύω θα το δούμε και ως συμπέρασμα αργότερα. Σίγουρα υπάρχουν σημεία βελτίωσης αλλά σίγουρα ξεκινήσατε καλά, όπως τελειώσατε και την προηγούμενη περίοδο. Πρέπει πάντοτε, λοιπόν, να κυνηγάμε την καινοτομία και το ακόμα καλύτερο. Ποτέ δεν έχουμε κάνει αρκετά, έτσι ώστε να σταματήσουμε. Και μόνο με συνεχή εργασία θα μπορέσουμε να πάμε ένα βήμα περαιτέρω. Σας ευχαριστώ.

Και εμείς ευχαριστούμε πολύ κύριε Πύρρο. Συνεχίζουμε τη διαδικασία της ημερήσιας διάταξης και στο σημείο αυτό θα ήθελα να δώσω τον λόγο στον εκπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, τον κύριο Carsten Rasmussen, τον οποίον περιμένουμε με πολύ σημασία να ακούσουμε τη δικιά του εισήγηση. Έχετε το λόγο κύριε Carsten.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Ευχαριστούμε τον κ. Rasmussen, ενός έμπειρου στελέχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο οποίος έβαλε το πλαίσιο γενικότερα για το ΕΣΠΑ, σε αυτό που θέλω να δεσμευτώ, ότι πραγματικά θα συμβάλλουμε για να επιτύχουμε τους κοινούς στόχους και να αυξήσουμε όλους τους δείκτες και τους 17 βιώσιμους στόχους για την ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που έχουν συνυπογράψει 152 χώρες στο ΟΗΕ.

Συνεχίζουμε την ημερήσια διάταξη. Στο σημείο αυτό θα ήθελα να δώσω το λόγο και να καλωσορίσω τον εκπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, τον κ. Patrick Paquet. Έχετε τον λόγο.

Εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. P. Paquet:

Ευχαριστώ πολύ κύριε Περιφερειάρχη. Εκπροσωπώ το άλλο τμήμα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για την απασχόληση και την κοινωνική συνοχή. Χαίρομαι που είμαι εδώ μαζί σας στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη. Έχω ξανά έρθει στο παρελθόν, όπως είπε ο κ. Carsten. Είναι μία πολύ καλή στιγμή. Να σημειώσουμε την πρόοδο κατά το κλείσιμο της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου και την έναρξη της καινούριας.

Επίσης, ως Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο βλέπουμε την πρόοδο που έχει γίνει. Πρόκειται για πρόοδο της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου, η οποία αντικατοπτρίζεται και στα έργα που έχουν υλοποιηθεί, τα οποία επισκεφθήκαμε χθες.

Έχει γίνει ήδη μία ταχεία εκκίνηση για την καινούρια προγραμματική περίοδο. Ας εστιάσουμε εδώ, γιατί η αποστολή μας, όπως το έθεσε και ο Περιφερειάρχης, είναι να ανταποκρινόμαστε στις υψηλές προσδοκίες του κόσμου, αλλά και τις υψηλές ανάγκες τους για κοινωνικές πολιτικές στην Περιφέρεια, σε κάθε περιφέρεια της Ευρώπης. Είναι σημαντικό να βλέπουμε ότι οι κοινωνικές πολιτικές συνεχίζονται και πριν τις ευρωεκλογές και μετά. Υπάρχουν σίγουρα κοινωνικές δυσκολίες στο πλαίσιο της Ελλάδας, αλλά πάντοτε παλεύουμε και δουλεύουμε πιο σκληρά.

Το νέο πρόγραμμα πιστεύω σας δίνει περίπου διπλάσιους πόρους σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο. Έτσι λοιπόν είναι καλό το ότι πήγε καλά η προηγούμενη προγραμματική περίοδος. Είναι καλό, δηλαδή, παράδειγμα για το μέλλον. Στο παρελθόν τα έργα τέτοιων προγραμμάτων απευθύνονταν στο να καλύψουν κάποια κενά που προέρχονταν από τις κρίσεις διαφόρων ειδών. Τώρα είμαστε σε ένα σταυροδρόμι, η ανεργία έχει μειωθεί σε σχέση με την περίοδο της κρίσης και αυτό με τη σειρά του θα σας επιτρέψει να εστιάσετε σε συγκεκριμένες ομάδες με μια εξατομικευμένη προσέγγιση και να μην ασχολούμαστε μονάχα με τους αριθμούς.

Και αυτό είναι το πνεύμα της επένδυσης στην έξυπνη εξειδίκευση και γι' αυτό αξιοποιούνται και οι πόροι του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, έτσι ώστε να επανεκπαιδευτεί ο κόσμος. Εάν η έξυπνη εξειδίκευση είναι επιτυχής με βάση τα δημογραφικά σας στοιχεία, ήδη έχετε κάποιες δυσκολίες, αλλά θα έχετε κι άλλες δυσκολίες όσον αφορά την έλλειψη εργατικού δυναμικού. Δε θα είναι εύκολο να προσελκύσετε κόσμο στην Περιφέρεια. Έτσι λοιπόν, πρέπει να βρείτε κόσμο που ήδη είναι στην Περιφέρεια.

Άρα βασικό σας στόχος είναι οι μακροχρόνια άνεργοι εδώ και δεύτερον φυσικά οι γυναίκες οι οποίες εργάζονται λιγότερο από τους άνδρες σε μεγάλο ποσοστό. Αυτό συμβαίνει παντού στην Ελλάδα. Σας καλούμε, λοιπόν, να αξιοποιήσετε αυτά τα στοιχεία όσο το δυνατόν περισσότερο, έτσι ώστε να υπάρχει μια περιφερειακή στρατηγική για την ανάπτυξη δεξιοτήτων του πληθυσμού.

Το πρόγραμμα κυρίως αφορά και την πρόσβαση στις κοινωνικές υπηρεσίες σε μια περιφέρεια τέτοιου είδους γεωγραφίας και τέτοιας ποικιλότητας στον πληθυσμό. Ένα ισχυρό κοινωνικό δίκτυο θα είναι υψίστης σημασίας. Χαίρομαι που συνεχίζονται τέτοιου είδους προσπάθειες. Χάρηκα που άκουσα τον εκπρόσωπο από το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, γιατί ο κόσμος έχει περιμένει πάρα πολύ.

Έχουμε φιλοδοξία ως συμμετέχοντες σε αυτό το πρόγραμμα, έτσι ώστε αρχικά να τα πάμε καλύτερα από ό,τι στο παρελθόν σε ορισμένες περιφέρειες αλλά και να υπάρξουν επενδύσεις και δομές για οικογένειες και παιδιά. Σε αυτό το πλαίσιο θα χρειαστείτε ένα εθνικό συντονιστικό πλαίσιο. Έτσι πιστεύω ότι ο συνδυασμός όλων των παραπάνω είναι σημαντικός.

Έχω εντυπωσιαστεί από το όραμα του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Δείχνει ότι υπάρχει μια φρέσκια οπτική όσον αφορά την υποστήριξη των νέων κοινωνικών πολιτικών στην Ελλάδα. Σίγουρα ως καινούριος φορέας χρειάζεται λίγο χρόνο για να εφαρμοστούν οι πολιτικές που εξαγγέλλει. Και πάντοτε οι προκλήσεις είναι εκεί και πρέπει να τις αντιμετωπίσουμε. Η πρόκληση δεν είναι μόνο η συνέχεια των κοινωνικών δομών. Σίγουρα δεν είναι εύκολο να καλύπτονται όλες οι ανάγκες. Και η όλη συζήτηση γίνεται γύρω από την έννοια της βιωσιμότητας.

Οι δομές, όλες αυτές, σταδιακά ευελπιστούμε να υποστηρίζονται και από τον Εθνικό Προϋπολογισμό. Και έχουμε και επιπρόσθετα χρηματοδοτικά εργαλεία, έτσι ώστε να υποστηρίξουμε όσα μας ανακοίνωσε ο κύριος Πύρρος. Και επίσης, όσον αφορά τα νέα παραρτήματα, μπορούμε να αλλάξουμε το περιεχόμενο αυτών που κάνουμε. Δεν πρόκειται για κριτική, ο καθένας έχει τη δική του λογική όσον αφορά τα προγράμματα.

Χθες ήμουν στην Επιτροπή Παρακολούθησης της Θεσσαλίας, σήμερα είμαι εδώ. Εκεί αποφάσισαν στη δική τους γεωγραφία, με πολλές αγροτικές περιοχές, με πολλά βουνά, αποφάσισαν να αξιοποιήσουν κινητές μονάδες υγείας. Υπάρχουν δέκα και τις επέλεξαν ως σημαντικές όσον αφορά το έργο τους. Ήταν δική τους επιλογή. Αυτές οι κινητές μονάδες υγείας μπορούν να παρέχουν υγειονομικές υπηρεσίες και στα νησιά σας, που είναι πιο απομακρυσμένες περιοχές.

Η επιλογή σας είναι η δημιουργία νέων ΤΟΜΥ. Είναι σημαντικό που βλέπουμε ότι το δίκτυο αυτό ενισχύεται. Επιπλέον είναι σημαντικό οι εθνικές αρχές να έχουν μια δέσμευση όσον αφορά τις ΤΟΜΥ και από εκεί και πέρα να υπάρχει χώρος στο πρόγραμμά μας, έτσι ώστε να είναι αυτές οι επιπρόσθετες δράσεις. Και αυτό διότι υπάρχει ένας αεί γηρασκόμενος πληθυσμός εδώ, και θα υπάρξουν περιπτώσεις όπου θα υπάρχει κόσμος ο οποίος θα έχει ανάγκη και δεν θα μπορεί εύκολα να επισκεφτεί τις ΤΟΜΥ.

Πρόκειται για μια σκέψη απλώς. Αυτό είναι το πνεύμα στο οποίο εργαζόμαστε στο πλαίσιο της κοινωνικής συνοχής και ευελπιστώ να ολοκληρώσουμε σύντομα τα σχέδια μας και να λάβετε την απαραίτητη υποστήριξη για τις δράσεις σας.

Θα ήθελα λοιπόν να σας ευχαριστήσω για τη φιλοξενία και για όλες τις δράσεις που παρουσιάσατε. Πήγαμε χθες στο Νέστο, στο κέντρο κοινότητας και στις δομές εκεί. Και πιστεύω ότι κάνετε μια πραγματικά καλή δουλειά. Αξιοποιείτε τους πόρους του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου με πολύ έξυπνο τρόπο. Σας ευχαριστώ και πάλι και σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Και να πω στο σημείο αυτό ότι μας βάζετε υψηλά τον πήχη για την απορρόφηση των κονδυλίων του ΕΣΠΑ, για να διεκδικήσουμε περισσότερα στην επόμενη περίοδο. Αυτό που μπορώ να πω εγώ, να δεσμευτώ, ότι στην επόμενη χρηματοδοτική περίοδο να έχουμε λιγότερη το ελάχιστο χρηματοδότηση για τη φτώχεια, να είμαστε μια από τις περιφέρειες που τουλάχιστον έχουμε εξαλείψει ή να μειώσουμε πάρα πολύ τη φτώχεια και η χρηματοδότηση στο δικό σας τομέα να είναι μόνο για ενδυνάμωση ευπαθών ομάδων.

Συνεχίζουμε λοιπόν. Θα ήθελα να δώσω τον λόγο στο σημείο αυτό στον εκπρόσωπο της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού των Περιφερειακών Προγραμμάτων, τον κύριο Χρήστο Κύρκογλου. Έχετε τον λόγο. Ευχαριστούμε για την παρουσία σας.

Εκπρόσωπος της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού των Περιφερειακών Προγραμμάτων (ΕΥΣΠεΠ) της Εθνικής Αρχής Συντονισμού (ΕΑΣ) του ΕΣΠΑ.

Εκπρόσωπος της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού των Περιφερειακών Προγραμμάτων (ΕΥΣΠεΠ) της Εθνικής Αρχής Συντονισμού (ΕΑΣ) του ΕΣΠΑ – κ. Χ. Κύρκογλου:

Καλημέρα κύριε Πρόεδρε. Να σας ευχαριστήσω εσάς και τη Διαχειριστική Αρχή για την πρόσκληση να είμαστε σήμερα εδώ, για την εξαιρετική πραγματικά φιλοξενία η οποία έχει ξεπεράσει και κατά κοινή ομολογία νομίζω κάθε προσδοκία και για την προετοιμασία του άρτιου και εξαιρετικού φακέλου της Επιτροπής που δίνει όλη την απαραίτητη πληροφορία που χρειάζεται να έχουμε και εμείς και τα μέλη της Επιτροπής για τη σημερινή μας συνεδρίαση.

Εμείς είμαστε μια υπηρεσία που, όπως μαρτυρά και ο τίτλος, έχει ως αντικείμενο το συντονισμό των Περιφερειακών Προγραμμάτων. Μέσα από τον ρόλο μας αυτό θα ήθελα και εγώ να αναφέρω ότι πραγματικά διαπιστώνουμε και διακριβώνουμε αυτό που ήδη αναφέρθηκε ότι και το πρόγραμμα της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης του 2014-2020 έκλεισε πολύ ικανοποιητικά με μεγάλη επιτυχία, αλλά έχουμε και μια εξαιρετική επίδοση στην υλοποίηση του νέου προγράμματος για την προγραμματική περίοδο 2021-2027 έως τώρα.

Θα αναφέρει και στη συνέχεια ο κ. Κουδουμάκης και οι συνεργάτες του ότι το ποσοστό των προσκλήσεων της ενεργοποίησης του προγράμματος ξεπερνάει τα 3/4 του προϋπολογισμού, είναι στο 76%. Με τα διαθέσιμα στοιχεία που έχω, ενδεχομένως να είναι και λίγο παραπάνω. Αυτό όμως εγώ που θα ήθελα να πω, και θεωρώ ότι πρέπει να ακούγονται αυτά τα πράγματα, είναι ότι αυτό το ποσοστό κατατάσσει το ΠΕΠ, το Περιφερειακό Πρόγραμμα, στην πρώτη θέση ενεργοποίησης από άποψη προσκλήσεων στη σειρά των 13 περιφερειακών προγραμμάτων. Είναι εξαιρετικά σημαντικό.

Επίσης, οι εντάξεις και οι συμβάσεις, οι λεγόμενες νομικές δεσμεύσεις, είναι αντίστοιχα υψηλές και στις πρώτες θέσεις. Άρα τι δείχνει αυτό; Κατά την άποψή μου, δείχνει ένα εξαιρετικά υψηλό βαθμό αφοσίωσης, commitment, για να χρησιμοποιήσουμε και στα ελληνικά, που λέγει ο συνάδελφος εδώ, της Διαχειριστικής Αρχής, η οποία αυτή η αφοσίωση, κατά την άποψή μου, είναι και αυτή που δημιουργεί αυτή τη συνέχεια από τη μια περίοδο στην άλλη και αυτά τα πολύ εξαιρετικά αποτελέσματα.

Πολύ σημαντικό θεωρώ, κύριε Πρόεδρε, στην αναφορά σας για τα δέκα πεδία που θα επικεντρωθούν οι προσπάθειες χρηματοδοτικές του προγράμματος, τις δύο αναφορές που κάνατε για την παρέμβαση από τι θυμάμαι 15 εκατομμύρια ευρώ για τις κοινωνικές δομές και κοινωνικές υπηρεσίες στο πεδίο της κοινωνικής φροντίδας από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο Plus, πλέον όπως λέγεται, όπως και αντίστοιχες παρεμβάσεις πάλι από το ίδιο ταμείο στους τομείς της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης.

Και ως ένας άνθρωπος που επί 20 και πλέον χρόνια προέρχομαι από μια υπηρεσία που είχε αποκλειστική ενασχόληση με το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, θέλω να πω ότι και αυτός ο προσανατολισμός σας μας ικανοποιεί ιδιαίτερα, προφανώς συμφωνούμε, γιατί η αναπτυξιακή προσπάθεια και η διάθεση των πόρων οφείλει να είναι συμπεριληπτική και οφείλει πάντοτε, νομίζω συμφωνούμε όλοι, να λαμβάνει υπόψη το ανθρώπινο δυναμικό, τις ανάγκες του, τις ανάγκες απασχόλησης, τις ανάγκες στήριξης των μειονεκτούντων ομάδων, των ευπαθών ομάδων. Γιατί χωρίς το ανθρώπινο δυναμικό δεν μπορεί να γίνει τίποτα από όλα τα υπόλοιπα που σχεδιάζονται.

Εμάς η υπηρεσία μας, κλείνοντας να αναφέρω ότι είναι μια νέα υπηρεσία, όπως γνωρίζουν όλοι οι συνάδελφοι που ασχολούνται με τα θέματα του ΕΣΠΑ. Δεν μετράμε ούτε ενάμιση χρόνο ζωής. Άρα στο πλαίσιο αυτό θα ήθελα να ευχαριστήσω για την εξαιρετική συνεργασία, τη Διαχειριστική Αρχή, τον κ.

Κουδουμάκη και τους συνεργάτες του. Φυσικά είναι μια συνεργασία η οποία θα συνεχιστεί. Και όπως ανέφερε και η Γενική Διευθύντρια, κα. Γεωργοπούλου, και η δική μας υπηρεσία, και όλες βέβαια οι υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, είμαστε πάντα στη διάθεσή σας για όλα τα θέματα που έχουν να κάνουν την υλοποίηση του προγράμματος. Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Εμείς ευχαριστούμε πολύ την παρουσία σας και την τοποθέτησή σας. Συνεχίζουμε την ημερήσια διάταξη. Και εδώ θα ήθελα να ζητήσω από το Σώμα την έγκριση να συμπτύξουμε τις δύο ενότητες, η οποία η μία είναι η ενημέρωση για την πρόοδο ολοκλήρωσης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» 2021-2027, που ο εισηγητής είναι ο κ. Κουδουμάκης, μαζί με τη δεύτερη ενότητα που είναι η πορεία υλοποίηση του ΠΕΠ «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» 2021-2027 και η ενημέρωση για τις ανάγκες τροποποίησης προγράμματος.

Για τη συντομία του χρόνου, μιας και μίλησε ο ομιλητής, και εδώ θα ήθελα να δώσω τα συγχαρητήρια τόσο στον Προϊστάμενο και σε όλα τα μέλη της Διαχειριστικής Αρχής για τους πέντε μήνες, τη συνεργασία που έχουμε, και μάλιστα αυτό αποδεικνύεται και με τη συνέχεια ως διοίκηση, ότι είμαστε στην πρώτη θέση στις προσκλήσεις.

Αυτό σημαίνει ότι υπάρχει μια καλή συνεργασία πολιτική ηγεσία και τεχνοκράτες και αυτό θα συνεχίσουμε προς ωφέλεια όλων των πολιτών και των φορέων της περιοχής μας. Θα ήθελα στο σημείο αυτό να κάνω μια αναφορά, πιθανόν να γνωρίζετε όλοι σας, αλλά θέλω να το πω, γιατί για εμάς είναι τιμή, να έχουμε το τρίτο μεγαλύτερο ΕΣΠΑ διαχείριση σε πόρους της Ελλάδος. Είναι η Αθήνα, η Θεσσαλονίκη και Τρίτη είναι η δική μας Περιφέρεια από τις 13 Περιφέρειες. Σε αυτό το σημείο, λοιπόν, τα εύσημα και όλη αυτή η δουλειά αξίζει στην Διαχειριστική Αρχή, και τον λόγο έχει ο προϊστάμενος, ο κ. Κουδουμάκης

Προϊστάμενος ΕΥΔ ΠΑΜΘ κ. Π. Κουδουμάκης:

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ, κ. Περιφερειάρχη. Να σας καλωσορίσω και εγώ με τη σειρά μου και να σας ευχαριστήσω για όλη την υποστήριξη όλο αυτό το διάστημα, είτε λειτουργείτε ως δικαιούχοι του προγράμματος είτε ως εθνικές αρχές, επιτελικές δομές που συντονίζουν τον ρόλο μας και τις προσπάθειές μας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ειδικά στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, στην Εθνική Αρχή Συντονισμού, για όλη αυτή την προσπάθεια και την υποστήριξη. Αλλά να ευχαριστήσω κυρίως και τους συναδέλφους στην υπηρεσία, στην Διαχειριστική Αρχή, που χωρίς την προσπάθειά τους και τον επαγγελματισμό τους και την σκληρή δουλειά τους, τα αποτελέσματα αυτά δεν θα ήταν εφικτά. Άρα, ό,τι θα παρουσιάσω σήμερα είναι ουσιαστικά δική τους δουλειά, είναι μια συλλογική δουλειά. Μέχρι να ανεβεί η παρουσίαση, μπορούμε παρακαλώ να έχουμε...

Ουσιαστικά θα πω και τις δύο παρουσιάσεις μαζί, για να κερδίσουμε λίγο από τον χρόνο που έχουμε χάσει στην καθυστέρηση, Ωραία.

Λοιπόν, θα περάσω αμέσως, λέγοντας για την πρόοδο υλοποίηση και πώς έκλεισε το πρόγραμμα το 2014-2020. Θα σας πάλω λίγο έναν χρόνο πίσω, 30 Ιουνίου του '23 στην Δράμα είχαμε συνεδριάσει. Είχαμε πει τότε ότι το Κοινωνικό Ταμείο ολοκληρώνεται με ασφάλεια στο 115% των διαθέσιμων πόρων. Για το ΕΤΠΑ,

όμως, τότε, έναν χρόνο πριν στη Δράμα, χρειαζότανε 50 εκατομμύρια ευρώ για να πάμε στο 100%, να κλείσουμε δηλαδή οριακά στο 100% της απορρόφησης και 85 εκατομμύρια ευρώ που ήταν ο στόχος για να πάμε στο 110% που ήταν και το μέγιστο που μπορούσε να κλείσει το πρόγραμμα. Και εδώ έχω ένα απόσπασμα από τα πρακτικά της προηγούμενης Επιτροπής που ο κύριος Carsten είχε διαιρέσει ουσιαστικά το ποσό των 85 εκατομμυρίων μέχρι το τέλος της χρονιάς με τις εργάσιμες ημέρες που μένανε.

Είχε αναγνωρίσει ότι έχει γίνει σκληρή δουλειά. Από το 77% είχαμε πάει στο 91%. Είχε γίνει σκληρή και σημαντική δουλειά. Μένουν 85 εκατομμύρια ευρώ. Και αυτό σημαίνει, με τις 134 ημέρες που είχαμε στη διάθεσή μας, 635.000 ευρώ κάθε μέρα έπρεπε να δαπανούμε δαπάνες. Πράγματι, πετύχαμε κάπου εκεί, στις 82 εκατομμύρια ευρώ. Κάποιες απ' αυτές οι δαπάνες καταχωρήθηκαν στο σύστημα. Παράχθηκαν, λοιπόν, δαπάνες στην Περιφέρεια μας εκείνο το διάστημα, το τελευταίο εξάμηνο, περίπου 82 εκατομμύρια ευρώ. Και συνολικά οι πόροι που διατέθηκαν ξεπερνούν τα 130 εκατομμύρια ευρώ μόνο από το ΕΣΠΑ το έτος 2023.

Έτσι, λοιπόν, να ενημερώσουμε το ότι Σώμα ότι αυτή τη στιγμή, η πρόβλεψη ολοκλήρωσης του προγράμματος σε ποσοστό προώθησης κοινωνικής συμμετοχής είναι στο 109% για το ΕΤΠΑ, στο 115% για το Κοινωνικό Ταμείο, συνολικά 111% το πρόγραμμα. Και με τη χρήση ενός κανονισμού μιας άλλης ευελιξίας που δίνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, θα είμαστε περίπου στα άνω όρια ασφάλειας του προγράμματος στο 113% για το ΕΤΠΑ και για το Κοινωνικό Ταμείο. Αλλά αυτά είναι νούμερα. Και νομίζω ότι τα νούμερα δεν λένε τίποτα άλλο σε κανέναν άλλον εκτός από αυτή την αίθουσα. Δεν λένε τίποτα και δεν δίνουν καμία εικόνα σε κανέναν άλλον εκτός από αυτή την αίθουσα.

Έτσι ήταν η Παλιά Λέσχη, η αρχική κατάσταση όταν ξεκινήσαμε, και ευχαριστώ τον δήμο Καβάλα που μας έχει δώσει μια πολύ ωραία παρουσίαση, με την άδειά σας μπορούμε να την ανεβάσουμε, υπάρχουν και τα πνευματικά δικαιώματα των φωτογραφιών. Έτσι ήταν, λοιπόν, όταν ξεκίνησε η κατάσταση στη Μεγάλη Λέσχη και έτσι είναι σήμερα ένα κτίριο το οποίο έχουμε την χαρά και την τιμή να το δώσουμε προς χρήση, να δοθεί στην κοινωνία και να αξιοποιηθεί. Και αυτή είναι η στόχευσή μας. Έτσι ήταν η εικόνα στις αποθήκες του ΟΣΕ στην Αλεξανδρούπολη, στο ΣΒΑΑ της Αλεξανδρούπολης, επάνω η φωτογραφία το 2023. Ήταν η κατάσταση ένα χρόνο πριν.

Τώρα έχουν ολοκληρωθεί και όχι μόνο έχουν ολοκληρωθεί αλλά δόθηκαν και για χρήση στην τοπική κοινωνία. 12 Μαΐου έγινε ένα πρώτο event, μια πρώτη εκδήλωση, που όλα αυτά τα κτίρια, όλες αυτές οι προσπάθειες αποδίδονται στους κατοίκους, στους πολίτες, στις επιχειρήσεις της Περιφέρειας μας.

Εδώ ήταν μια δύσκολη επικίνδυνη διέλευση από ένα ποτάμι στη Φιλύρα, στον Δήμο Αρριανών. Αυτή ήταν η κατάσταση το Φλεβάρη του '23. Προχθές έγιναν τα εγκαίνια μιας νέας σύγχρονης γέφυρας που λύνει ένα μελανό σημείο και δίνει λύση σε ένα δύσκολο θέμα οδικής ασφάλειας στο δικό δίκτυο της Περιφέρειας.

Επάνω έπρεπε να ήταν ένα φράγμα το Φλεβάρη του '23 στον Δήμο Σουφλίου. Μετά από πολλή πίεση και κινούμενη πολλές φορές στο όριο της κόκκινης γραμμής, λίγο οριακά από τη μέσα μεριά είμαστε πολλές φορές. Το Μάιο του '24 έχει ολοκληρωθεί και έχει παραδοθεί σε χρήση. Δεν τα καταφέραμε όμως πάντα.

Και εδώ αξιοποιούμε και τις ευελιξίες και τις προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που δίνει τη δυνατότητα κάποια έργα που δεν τελείωσαν είτε να μεταφερθούν στην επόμενη περίοδο είτε να

τμηματοποιηθούν. Έτσι, λοιπόν, το Κέντρο Υγείας Σαμοθράκης, σημαντικές προσπάθειες, σημαντικές προσπάθειες και από την Περιφέρεια, λειτουργεί συμπληρωματικά σε οικονομικούς όρους, εκεί που τα διαχειριστικά όρια του ΕΣΠΑ τελειώνουν, έρχεται η Περιφέρεια με πόρους, πρόσθετους πόρους να συμπληρώσει και να βοηθήσει αυτή την προσπάθεια.

Υπάρχουν όμως και άλλα παραδείγματα, και εδώ θέλω να σας πω ότι αρκεί ένα κακό παράδειγμα να αμαυρώσει και να ακυρώσει την προσπάθεια όλων μας. Εδώ λοιπόν από το 2017 έως το 2024 ήταν το Δημοτικό Σχολείο στο Νευροκόπι, το οποίο μετέτρεψαν, αυτά τα δημοσιεύματα ήταν σχεδόν καθημερινά, την αυλή του δημοτικού σχολείου ως εργοτάξιο και το παράτησαν. Τα παιδιά παίζανε δίπλα σε αυτό το σκάμμα από το 2017 έως το 2024. Είναι μια πολύ καλή μελέτη περίπτωσης να δει κανείς όλες τις παθολογίες του ελληνικού συστήματος είτε της δημόσιας διοίκησης αλλά και του ιδιωτικού τομέα.

Με πολύ κόπο και με πολλή προσπάθεια καταφέραμε, επαναδημοπρατήθηκε αυτό το έργο από την ΚΤΥΠ και σήμερα νομίζω είναι πάνω και κάνουν τα εγκαίνια της νέας ουσιαστικά εργολαβίας και της επανεκκίνησης αυτών των έργων.

Είναι ένα πλέγμα προσπαθειών που γίνεται από το Νευροκόπι, την Ορεστιάδα, την Κομοτηνή, τη Θάσο, τη Σαμοθράκη, σε όλες τις πόλεις της περιφέρειάς μας, την Ξάνθη, την Αλεξανδρούπολη, τη Δράμα και σε όλους τους τομείς, στο περιβάλλον, στην υγεία, στην κοινωνία, στις μεταφορές, στην παιδεία, στην επιχειρηματικότητα. Δημιουργούμε και προσπαθούμε να παράξουμε χρήσιμα έργα που δίνουν αξία στους πολίτες και στους κατοίκους της περιοχής μας. Στην επιχειρηματικότητα με την ίδρυση νέων επιχειρήσεων, με την ενίσχυση υφιστάμενων επιχειρήσεων, με ενίσχυση επιχειρήσεων για την έρευνα και την ανάπτυξη, ενίσχυση επιχειρήσεων για την αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων του COVID-19, στον τομέα της ενέργειας, σημαντικές παρεμβάσεις, ενεργειακή αξιοποίηση δημοσίων και ιδιωτικών κτιρίων, φυσικό αέριο, γεωθερμία, πολλές παρεμβάσεις και σε αυτόν τον τομέα της προτεραιότητας.

Στις μεταφορές, σημαντικές καθυστερείς στα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών. Παρόλα αυτά, στο κομμάτι του επαρχιακού και του εθνικού οδικού δικτύου έχουν γίνει σημαντικές παρεμβάσεις που βελτιώνουν και αντιμετωπίζουν μελανά σημεία του οδικού δικτύου της Περιφέρειας μας.

Στο περιβάλλον. Κλιματική αλλαγή, διαχείριση στερεών αποβλήτων, διαχείριση πόσιμου νερού, σημαντικές παρεμβάσεις και στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος.

Οι υποδομές της υγείας. Νομίζω ότι χωρίς τη στήριξη του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου με την ενίσχυση σε ανθρώπινο δυναμικό όλων των υποδομών υγείας, όλων των δομών υγείας, δεν θα ήταν, νομίζω, εφικτή η αντιμετώπιση αυτής της πρωτοφανούς υγειονομικής κρίσης του COVID. Ήταν, λοιπόν, σημαντικές οι παρεμβάσεις και η υποστήριξη στον τομέα της υγείας.

Στην εκπαίδευση, σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης, με υποδομές και εξοπλισμό, συνεχίζουμε και υποστηρίζουμε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης. Στον τουρισμό, μετατρέπουμε και προσπαθούμε να συνδέσουμε το πολιτιστικό και το φυσικό περιβάλλον σε ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις, για να αξιοποιήσουμε το πλούσιο πολιτιστικό απόθεμα με στόχο την τουριστική του αξιοποίηση.

Αλλά και στο κομμάτι του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, όλες οι ευπαθείς ομάδες, ηλικιωμένοι άτομα με ειδικές ανάγκες, άτομα με αναπηρία, έχουν υποστηριχθεί σημαντικά και συνεχίζουν να υποστηρίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο καταπολέμησης της φτώχειας και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Το κομμάτι της έμφυλης βίας, όπως αναφέρθηκε, συνεχίζουμε την υποστήριξη των δομών για την υποστήριξη των κακοποιημένων γυναικών και τις επεκτείνουμε και φυσικά για την εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής με την υποστήριξη της προτεραιότητας αυτής. Και έχουμε και αργότερα μια παρουσίαση πάνω σε αυτό το θέμα. Ζητήματα εξάρτησης, προβλήματα ψυχικής υγείας, σημαντικές παρεμβάσεις επίσης από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και στον τομέα αυτό. Και κλείνω το πρώτο κομμάτι με κάποια ορόσημα, κάποιες ημερομηνίες που έχουμε μπροστά μας.

Πράγματι, σε όρους οικονομικού αντικειμένου έχει κλείσει το πρόγραμμα, σε όρους φυσικής υλοποίησης έχει ολοκληρωθεί. Χρειάζεται όμως να κάνουμε και τα χαρτιά, χρειάζεται να κάνουμε και όλα τα έγγραφα που πρέπει να κλείσει και διαχειριστικά το πρόγραμμα. Έχουμε, λοιπόν, τέσσερα ορόσημα μπροστά μας και χρειαζόμαστε τη βοήθειά σας και την υποστήριξή σας πάνω σε αυτό. Είχαμε πει ότι μέχρι τέλος Μαΐου θα είχαμε ολοκληρώσει όλη τη διαδικασία μεταφοράς έργων. Χρειαζόμαστε ένα μήνα ακόμα. Νομίζω ότι μέχρι το τέλος Ιουνίου έχουμε μεταφέρει το 80% των έργων και τμηματοποίηση. Νομίζω ότι μέχρι το τέλος του Ιουνίου θα έχει κλείσει αυτή η προσπάθεια. Μέχρι τον Οκτώβριο του 2024, η καταχώρηση όλων των επιλέξιμων δαπανών. Αυτό έχει εφαρμογή σε κρατικές ενισχύσεις. Και εδώ θα ήθελα να ευχαριστήσω και την εκπρόσωπο του ΕΦΕΠΑΕ, τη Γενική Διευθύντρια του Υποκαταστήματος του ΕΦΕΠΑΕ στην Περιφέρειά μας για την συνεργασία που έχουμε, για τη συνέπεια και τη συνέχεια που δείχνει σε όλα αυτή την προσπάθεια που από κοινού κάνουμε για το θέμα των κρατικών ενισχύσεων. 12/2024 να έχουμε κλείσει όλες τις αποφάσεις ολοκλήρωσης. Έχουμε κάνει περίπου το 20%. Να κλείσουμε ελέγχους, ανοιχτές συστάσεις, επανεξέταση από τον ΕΣΠΕΛ, καταγγελίες.

Και στο σημείο αυτό να πω ότι έχουμε μια εξαιρετική συνεργασία και με την ΕΔΕΛ αλλά και με την Εθνική Αρχή Διαφάνειας. Έχουμε κλείσει όλες τις καταγγελίες και θεωρούμε ότι ο έλεγχος είναι ένα μέσο που μας βοηθά όλους να διορθώσουμε και να κάνουμε καλύτερα τη δουλειά μας. Δεν είναι έλεγχος για να τιμωρήσουμε κάποιον. Είναι έλεγχος για να βελτιώσουμε παραλήψεις που ενδεχομένως όποιος δουλεύει μπορεί να κάνει. Αλλά έχουμε δει ότι αυτή η νοοτροπία υπάρχει από όλους και έχουμε μια εξαιρετική συνεργασία και μας βοηθούν στην προσπάθεια αυτή που κάνουμε. Και ο τελικός στόχος είναι το τέλος του 2025 να έχουμε υποβάλει όλα τα έγγραφα κλεισίματος στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το οριστικό κλείσιμο του προγράμματος 2014-2020. Και έτσι λοιπόν πηγαίνουμε και στο πρόγραμμα του 2021-2027.

Τη διαφάνεια αυτή μπορεί να την έχετε ξαναδεί συνολικά τα 639 εκατομμύρια που έχουμε, 165,5 στο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, 473,5 εκατομμύρια ευρώ στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, κατανεμημένα σε 8 άξονες προτεραιότητας, η επιχειρηματικότητα, το περιβάλλον, οι μεταφορές, η κοινωνική συνοχή σε ό,τι αφορά την υγεία και την εκπαίδευση, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο στην 5η προτεραιότητα. Πολύ σημαντική πόροι, 113 εκατομμύρια ευρώ για τις ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις.

Έχουμε αναπτύξει ένα σημαντικό πρόγραμμα με τις ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις και τις στρατηγικές βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. Χρειάζεται επιτάχυνση, θα το δούμε πού και συγκεκριμένα σε ποιους τομείς, και η τεχνική βοήθεια που συμπληρώνει με τις δύο προτεραιότητες.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι τον Σεπτέμβριο εγκρίθηκε το πρόγραμμα, το Σεπτέμβριο του 2022. Τυπικά είναι το δεύτερο έτος υλοποίησης, αλλά αν σκεφτεί κανείς ότι μέχρι 31/12/2023 τρέχαμε όλοι για να κλείσουμε το προηγούμενο πρόγραμμα, ουσιαστικά μιλάμε για ένα έτος υλοποίησης του προγράμματός μας και κυρίως ό,τι έχουμε κάνει μέχρι στιγμής είναι τμηματοποιημένα εμπροστοβαρή έργα, δράσεις τεχνικής βοήθειας, 47 προσκλήσεις. Δεν θα αναφερθώ σε πολλά νούμερα, γιατί υπάρχουν και στον φάκελο που έχετε λάβει έγκαιρα όλοι σας σαν μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης. Θα σταθώ μόνο στις 9 νέες προσκλήσεις που έχουμε βγάλει, που αποτυπώνουν και τη βούληση και την προσπάθεια και της νέας διοίκησης για να ενεργοποιήσουμε όσο γίνεται περισσότερο προσκλήσεις, τομείς ενδιαφέροντος και να καλύψουμε σημαντικές ανάγκες στην περιφέρειά μας.

Έχουμε λοιπόν εκδώσει 9 νέες προσκλήσεις, 130 εκατομμύρια ευρώ, και έχουμε σχεδιάσει και στη συνέχεια θα έχουμε και τα κριτήρια έγκρισης των προσκλήσεων αυτών, περίπου 164,4 εκατομμύρια ευρώ σε νέες προσκλήσεις. Εδώ, λοιπόν, είναι η πορεία υλοποίησης του ΕΤΠΑ, 473 εκατομμύρια ευρώ είναι ο προϋπολογισμός του, η εξειδίκευση, οι προσκλήσεις στο 79,7%, περίπου στο 80%. Αλλά είναι σημαντικό να δούμε αυτό, ότι από τις προσκλήσεις στις εντάξεις και στις συμβάσεις, δείτε δηλαδή ότι είμαστε στο 4,1% απορρόφηση, 19 εκατομμύρια, χρειάστηκε να βγάλουμε 377 εκατομμύρια προσκλήσεις, έχουμε δηλαδή μια μείωση προσκλήσεων εντάξεων και συμβάσεων, άρα αυτό δίνει ότι θα πρέπει να πάμε τουλάχιστον μια μισή φορά πάνω από το διαθέσιμο προϋπολογισμό σε προσκλήσεις για να μπορέσουμε να απορροφήσουμε τους πόρους που έχουμε στη διάθεσή μας για το ΕΤΠΑ. Αυτό δείχνει να είναι μια ένδειξη της δουλειάς που έχουμε μπροστά μας και της μεγαλύτερης ενεργοποίησης που χρειάζεται το πρόγραμμά μας.

Στο Κοινωνικό Ταμείο τα πράγματα είναι λίγο καλύτερα, δεν έχουμε την απόκλιση αυτή μεταξύ εντάξεων και συμβάσεων, καθώς δεν έχουμε δημόσια συμβάσεις. Είμαστε καλύτερα σε ό,τι αφορά την απορρόφηση, γιατί έχουμε τις συνεχιζόμενες δομές, περίπου στα 29-30 εκατομμύρια ευρώ, στο 18%. Και εδώ είναι συγκριτικά με τη μέση τιμή των 13 προγραμμάτων. Σε όλους τους δείκτες, αναφέρθηκε πριν ο κ. Κύρκλογλου στις προσκλήσεις, σε όλους τους δείκτες και στις δαπάνες και στις συμβάσεις και στις εντάξεις, είμαστε πάνω από το μέσο όρο των 13 προγραμμάτων.

Και ας κρατήσουμε από εδώ ότι ήδη 50 εκατομμύρια ευρώ, 49 εκατομμύρια ευρώ από το πρόγραμμα του 2021-2027, μπορούμε να εισπράξουμε την κοινοτική συμμετοχή και να δοθούν αυτοί οι πόροι στη χώρα μας για κρίσιμες και νέες παρεμβάσεις ως εισροή κοινοτικής συνοχής. Και ο στόχος μας είναι να ξεπεράσουμε στο τέλος χρονιάς, είναι φιλόδοξος στόχος, το 20% των δαπανών στα 136 εκατομμύρια ευρώ και οι συμβάσεις μας να πάνε περίπου στο 50%.

Για να το πετύχουμε αυτό, έχουμε βγάλει μια σειρά νέων προσκλήσεων, και θα αναφερθώ σύντομα σε αυτές, για δημιουργία, για σχολεία. Υποδομές πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, λήγει την Τρίτη 4 Ιουνίου. Υπάρχει ενδιαφέρον. 25 εκατομμύρια ευρώ είναι ο προϋπολογισμός. Κινούμαστε στη βάση της χαρτογράφησης. Μια πολύ σημαντική δουλειά που έγινε από την ΠΕΔ, από την Περιφερειακή Ένωση Δήμο, σε συνεργασία με το Δημοκρίτειο. Είμαστε στη χαρτογράφηση αυτή, σε συνεργασία με την Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης, ώστε να κάνουμε χρήσιμα και σκόπιμα έργα στον τομέα της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Επίσης, έχουμε εκδώσει την πρόσκληση, 2 εκατομμύρια ευρώ για παρεμβάσεις ισότιμης πρόσβασης φοιτητών με αναπηρία, στο Δημοκρίτειο Πανεπιστημίου Θράκης πλέον, για την βελτίωση της προσβασιμότητας φοιτητών με αναπηρία.

Στο κομμάτι της οδικής ασφάλειας ενεργοποιήσαμε ένα πρόγραμμα με 25 εκατομμυρίων ευρώ, με δικαιούχο την Περιφέρεια, στο επαρχιακό και εθνικό οδικό δίκτυο. Εκεί έχουμε χαρτογραφήσει όλο το οδικό δίκτυο της Περιφέρειας, έχουμε εντοπίσει τα μελανά σημεία σε κάθε περιφερειακή ενότητα και με βάση αυτό το σχέδιο κινούμαστε για την υλοποίηση των παρεμβάσεων της οδικής ασφάλειας να αντικαταστήσουμε, όπως έδειξα και πριν, παρεμβάσεις, όπως αυτή στην περιοχή της Δράμας, με σύγχρονες υποδομές οδικού δικτύου. Υπάρχουν, όμως, και άλλες που περιμένουμε να υποβληθούν, όπως είναι εδώ η γέφυρα στον Άβαντα, που είναι μια υποδομή σε κακή κατάσταση, είναι σε φάση ωρίμανσης, περιλαμβάνεται μέσω σχεδίου οδικής ασφάλειας και αναμένουμε την υλοποίησή της.

Για το κομμάτι της εξοικονόμησης ενέργειας σε δημόσια και ιδιωτικά κτίρια, και εκεί πολύ σημαντικό ενδιαφέρον, 30 εκατομμύρια ευρώ. Δόθηκε μια μικρή παράταση ένα μήνα, 1 Ιουλίου είναι η υποβολή των προτάσεων.

Στο κομμάτι του Κοινωνικού Ταμείου, είναι η πρώτη φορά που αναπτύσσουμε τις πρωτοβουλίες μας και την προσπάθειά μας στο κομμάτι της απασχόλησης, ένταξης, στήριξη των ευάλωτων ομάδων. Αλλά προκηρύξαμε και βγάλαμε δύο προσκλήσεις για νέες θέσεις εργασίας, για ενίσχυση ανέργων για ίδρυση επιχειρήσεων με σημαντικούς πόρους στο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, ότι πάμε για πλήρη κάλυψη του μισθολογικού κόστους για 24 μήνες, σε από επιχειρήσεις περιφέρειάς μας, να προσλάβουν άτομα ανέργους μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, καλύπτοντας πλήρως το μισθολογικό κόστος με μια διαδικασία άμεσης αξιολόγησης. Και με σημαντική ενίσχυση, σαν πρώτη κάλυψη του μισθολογικού κόστους ανά επίπεδο εκπαίδευσης.

Σε αυτή την προσπάθεια, και προσπαθούμε να το κάνουμε πάντα, ώστε οι προσκλήσεις μας να είναι στοχευμένες στη βάση των πραγματικών αναγκών, αξιοποιήσαμε ένα χρήσιμο και εξαιρετικό εργαλείο που είναι ο μηχανισμός διάγνωσης των αναγκών αγοράς εργασίας σε εθνικό επίπεδο, το οποίο δίνει την εικόνα όχι μόνο το επίπεδο εκπαίδευσης, του καθεστώτος πρόσληψης σε ποιους τομείς απασχολούνται, αλλά και τη γεωγραφική κατανομή αυτών των αναγκών για νέες θέσεις εργασίας. Αξιοποιούμε, λοιπόν, όλα αυτά τα στοιχεία που υπάρχουν σε εθνικό επίπεδο με περιφερειακή εξειδίκευση.

Η άλλη πρόσκληση, μια κλασική πρόσκληση για ίδρυση νέων επιχειρήσεων από 10.000-50.000 ευρώ. Στην κριτική αξιολόγηση προμοδοτούνται όποια σχέδια βγαίνουν από τις δομές στήριξης επιχειρηματικότητας και καλύπτει όποιες ανάγκες, δαπάνες έχει μια νέα επιχείρηση, προσωπικό, εξοπλισμό, λογισμικό, δικτύωσης, προβολής, όλες δηλαδή τις δαπάνες οι οποίες είναι αναγκαίες για μια νέα επιχείρηση. Και είναι και η πρώτη φορά που αυτή η πρόσκληση δίνει τη δυνατότητα να ιδρυθούν και κοινωνικές επιχειρήσεις, ΚΥΝΣΕΠ. Είναι ένα πρώτο βήμα για να δούμε αυτό το οικοσύστημα πώς μπορεί να ενεργοποιηθεί και στην περιφέρειά μας. Επίσης, ενεργοποιήσαμε σε συνεργασία με το ΚΑΠΕ μια πρόσκληση για ένα κομμάτι της ενέργειας, που όπως στεκόμασταν το κομμάτι της ενέργειας και του κόστους των μεταποιητικών επιχειρήσεων από την ενεργειακή κρίση ήταν μια από τις βασικές ανάγκες.

Προχωρήσαμε, λοιπόν, στον τομέα της μεταποίησης, γιατί είναι ένας από τους τομείς που έχει επηρεαστεί σημαντικότερα από την ενεργειακή κρίση, ένας σημαντικός τομέας, καθώς συμβάλλει πάνω από το 10% στην ακαθάριστη προστιθέμενη αξία της περιφέρειάς μας. Έχει ισχυρές διασυνδέσεις με τον πρωτογενή τομέα στην αλυσίδα αξία της αγροδιατροφής. Πάνω από 2.000 επιχειρήσεις έχουμε εκεί, 16.000 εργαζόμενους. Ενεργοποιήσαμε, λοιπόν, μια πρόσκληση αξιοποιώντας ό,τι καινούργιο βγάζει η Ευρωπαϊκή Ένωση και ό,τι ανταποκρινόμενοι στις κρίσεις.

Εδώ, παράδειγμα, αξιοποιήσαμε την ευελιξία που έδωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με τον λόγο του πολέμου της Ουκρανίας και της ενεργειακής κρίσης, να σχεδιάζουν προσκλήσεις με ανταγωνιστική διαδικασία με ένα και μοναδικό κριτήριο, αυτό της προσφοράς της χαμηλότερης τιμής ανά εξοικονομούμενη ενέργεια. 25 εκατομμύρια ο συνολικός προϋπολογισμός. Δόθηκε μια μικρή παράταση μέχρι τον Αύγουστο, γιατί είναι μια πρόσκληση που απαιτεί μια προετοιμασία από τις επιχειρήσεις, 50 χιλιάδες ως 1 εκατομμύριο προϋπολογισμός. Δεν μείναμε, όμως, μόνο σε αυτό.

Βγάλαμε τις προσκλήσεις, μιλήσαμε με τον κόσμο, κάναμε ενημερωτικές ημερίδες για όλες αυτές τις δράσεις, πήγαμε στη Δράμα, στην Καβάλα, στην Αλεξανδρούπολη, στη Ξάνθη, στην Κομοτηνή. Πήγαμε σε ημερίδες που κάνουν άλλοι φορείς, όπως το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο με τον σύνδεσμο, με τα επιμελητήρια, μαζί με τους συνδέσμους βιομηχανιών και βιοτεχνιών για την πρακτική άσκηση και πώς θα διασυνδεθεί το πανεπιστήμιο με την αγορά εργασίας στον τομέα της μεταποίησης στην Περιφέρεια.

Είδαμε και ενεργοποιήσαμε μαζί με το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος και το Υπουργείο Ενέργειας με την αρμόδια διεύθυνση των ενεργειακών ελέγχων, κάναμε μια ειδική ημερίδα με τους ενεργειακούς ελεγκτές για να τους κινητοποιήσουμε και να τους ενημερώσουμε για τις προσπάθειες που κάναμε. Και γενικά έχουμε κάνει και συνεχίζουμε να κάνουμε, απαντούμε σε συχνές ερωτήσεις, διευκρινίζουμε τα ζητήματα που προκύπτουν, προσθέτουμε νέες επιλέξιμες επιχειρήσεις, δώσαμε την παράταση που ζητήθηκε, ενημερώσαμε τους ενεργειακούς ελεγκτές, ενημερώσαμε την αρμόδια διεύθυνση του περιβάλλοντος, την αρμόδια διεύθυνση ενεργειακών πολιτικών, αξιοποιούμε τα στοιχεία του μηχανισμού για την αγορά εργασίας και αναμένουμε την πλήρη αξιοποίηση όλων αυτών που σχεδιάζουμε, που εκτιμούμε ότι ανταποκρίνονται στις ανάγκες των φορέων και της περιοχής μας. Υπάρχει ακόμα δυνατότητα για περαιτέρω αξιοποίηση.

Εδώ, δηλαδή, βλέπουμε σε αυτές τις τρεις προσκλήσεις υπάρχουν, δεν είναι υποβολές ακόμα, είναι προτάσεις επεξεργασία που βλέπουμε, 76 για τις νέες θέσεις εργασίες, όταν ο στόχος μπορεί να καλύψει πάνω από 200. 120 είναι ο στόχος για νέες επιχειρήσεις, 88 υπό επεξεργασία. Βέβαια, είμαστε και στις τελευταίες στιγμές. Μπορεί να περιμένουμε να πάμε κανένα δυο μέρες πριν κλείσει η πρόσκληση για να υποβληθούν όλες. 30- 40 επιχειρήσεις υπολογίζουμε στο κομμάτι της ενέργειας. Υπάρχει όμως δυνατότητα περαιτέρω κινητοποίηση. Είμαστε εδώ, ό,τι άλλο χρειάζεται να το κάνουμε και να συνεργαστούμε για να αξιοποιήσουμε στο βέλτιστο βαθμό όλα τα εργαλεία που σχεδιάζουμε.

Παράλληλα, κάναμε τα εργαστήρια επιχειρηματικής ανακάλυψης μαζί με το Περιφερειακό Συμβούλιο Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας και ευχαριστούμε πάρα πολύ για αυτή τη συνεργασία στον τομέα της αγροδιατροφής, στις τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, στην ενέργεια, ετοιμάζουμε για τα υλικά και την βιομηχανία, εκδηλώσεις και τα εργαστήρια επιχειρηματικής ανακάλυψης με πολύ μεγάλη

συμμετοχή. Πάνω από 125 ήταν οι συμμετέχοντες από όλους τους τομείς, επιχειρήσεις, ακαδημαϊκά, ερευνητικά ιδρύματα και ετοιμάζουμε και σχεδιάζουμε την πρόσκληση και την νέα εξειδίκευση για το κομμάτι αυτό.

Στρατηγικές βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. Εγκρίθηκαν. Έχουμε πάνω από έναν χρόνο που συζητάμε. Εγκρίθηκαν οι τρεις στρατηγικές Δράμα, Καβάλα, Αλεξανδρούπολη. Πρέπει να επιταχυνθούν οι άλλες τρεις. Κομοτηνή, Ορεστιάδα και Ξάνθη. Δεν έχουμε άλλο χρόνο και το λέμε ειλικρινά Πρέπει να υποβληθούν. Δεν είναι ο σκοπός να σχεδιάζουμε τις στρατηγικές, είναι ο σκοπός να τις υλοποιήσουμε. Με την έγκριση, λοιπόν, από την Επιτροπή των κριτηρίων αξιολόγησης είμαστε έτοιμοι αύριο, τη Δευτέρα, να βγάλουμε την πρόσκληση για να υποβληθούν πλέον τα έργα που περιλαμβάνονται σε αυτές τις στρατηγικές, γιατί επαναλαμβάνουμε πως στόχος δεν είναι να έχουμε μια πολύ ωραία στρατηγική, ο στόχος είναι να υλοποιηθούν τα έργα που περιλαμβάνονται σε αυτές.

Εξωστρέφεια, ο δήμος Καβάλας, για παράδειγμα, αξιοποίησε και με την υποστήριξη μας και με την υποστήριξη τους την Παγκόσμια Τράπεζα, σε συνεργασία με την Γενική Γραμματεία ΕΣΠΑ, μαζί με τους δήμους Ηρακλείου, Καβάλας, Καλαμάτας και της Λάρισας, αξιοποιούμε εργαλεία χρηματοδοτικά και ευκαιρίες που δίνονται σε εθνικό επίπεδο αλλά και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ο Δήμος Δράμας ως παράδειγμα καλής πρακτικής, τον επισκέφθηκαν την προηγούμενη εβδομάδα η Περιφέρεια της Ηπείρου με τη Διαχειριστική Αρχή και όλους τους δήμους της Περιφέρειας Ηπείρου, ως παράδειγμα καλής πρακτικής, για να ανταλλάξουμε καλές πρακτικές και πως θα υπάρχει η διάχυση της εμπειρίας και της τεχνογνωσίας

Η Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση, επειδή είναι στα έργα της ΕΓΝΑΤΙΑΣ οδού, επειδή είναι στα έργα στρατηγικής σημασίας, θα αναφερθώ μετά με περισσότερη λεπτομέρεια. Έχουμε έτοιμη και πιστεύω ότι από Δευτέρα, έχει λήξει η περίοδος των ενστάσεων και των διαδικαστικών.

Υπογράφει ο Περιφερειάρχης τη σύμβασης, εκτιμούμε, από Δευτέρα για την εκπόνηση αυτής της εμπειρογνωμοσύνης, για την ολοκληρωμένη χωρική επένδυση στην οροσειρά Ροδόπης και στον ποταμό Νέστο. Αυτή είναι μια πρώτη ενδεικτική περιοχή παρέμβασης που είναι στον σχεδιασμό μας. Φυσικά θα αποτελέσει αντικείμενο της διαβούλευσης. Είναι μια διασυνοριακή περιοχή, οπότε συνεργαζόμαστε και με το Interreg, και είχαμε πάει στην πρώτη ημερίδα που έκανε στο Infoday στην Αλεξανδρούπολη, για να μπορέσουμε να αναπτύξουμε σε συνέργεια και συμπληρωματικότητα παρεμβάσεις που είναι προς όφελος της διασυνοριακής περιοχής. Και επίσης, η Περιφερειακή Ένωση των δήμων, ξανά μια σημαντική πρωτοβουλία που λειτουργεί συμπληρωματικά με τις προσπάθειες που κάνουμε εκεί στην περιοχή για περιπατητικές, πεζοπορικές διαδρομές στην περιοχή αυτή μαζί με το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, μελέτες και έρευνες που μπορούν να έρθουν και να συμπληρώσουν τη δική μας προσπάθεια, την προσπάθεια της Περιφέρειας.

Και το master plan για την περιοχή του Έβρου. Μετά την καταστροφική πυρκαγιά πήραμε το πρώτο παραδοτέο. Υπάρχει μια πολύ καλή ανάλυση σε ό,τι αφορά στο πρώτο κομμάτι της υφιστάμενης κατάστασης. Υπάρχει όμως αρκετή δουλειά που πρέπει να γίνει στο θέμα των παρεμβάσεων, της ωρίμανσης, και είμαστε εδώ σε συνεργασία να δούμε τι από αυτά μπορούν να προχωρήσουν. Όταν είναι έτοιμη, θα επανέλθουμε με αυτό το θέμα.

Δύο διαφάνειες για την αναθεώρηση. Επειδή είναι μέσα στο θέμα, 14 Φεβρουαρίου είχαμε υποβάλει την πρόταση, εγκρίθηκε 15/05. Το βασικό χαρακτηριστικό ήταν η προσθήκη του έργου του φυσικού αερίου με 14 εκατομμύρια ευρώ. Και πήραμε πόρους πρακτικά από το κομμάτι των μεταφορών, όπου δεν αποτελεί προτεραιότητα για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ένα κομμάτι από τον τουρισμό, καθώς σημαντικές ανάγκες στον τουρισμό καλύπτονται τόσο μέσα από τη μία ΟΧΕ της Εγνατίας, όσο και από την άλλη ΟΧΕ του περιβάλλοντος Άρα, χωρίς να επηρεάζεται η στρατηγική μας και η στόχευση της Περιφέρειας, καλύψαμε την ανάγκη του φυσικού αερίου, το οποίο απαιτεί μια σημαντική επιτάχυνση, για να μπορέσει να ολοκληρωθεί Αυτή η πρόταση εγκρίθηκε 15/05/24 με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Επιτόπιες επαληθεύσεις, ένα σημαντικό κομμάτι που εξασφαλίζει ότι όλα αυτά που δηλώνονται από τους δικαιούχους είναι η ορθότητα και η επιλεξιμότητα των δαπανών. Κάνουμε όλο το πρόγραμμα των επιτόπιων επαληθεύσεων. Μια σημαντική και επίπονη διαδικασία ότι δεν υπάρχει καμιά εσφαλμένη δήλωση, αλλά φυσικά αναγκαία, για να εξασφαλίσουμε την επιλεξιμότητα όλων των δαπανών και ότι δεν απαιτείται κάποιο είδος δημοσιονομική διόρθωση.

Αξιοποιούμε αυτό που ανέφερε ο κ. Περιφερειάρχης στην αρχή της ομιλίας του, ότι έχουμε επιλεγεί από τον ΟΣΑ σε ένα πιλοτικό πρόγραμμα μαζί με άλλες 10 περιφέρειες. Είναι η Πελοπόννησος από την Ελλάδα, από την Ιταλία, από την Πολωνία, την Πορτογαλία, από την Ισπανία. Να δούμε πώς μπορούμε να αποκτήσουμε ένα οδικό χάρτη για ταλέντα, επισκέπτες και επενδύσεις. Επίσης αξιοποιούμε τεχνική βοήθεια για το κομμάτι του περιβάλλοντος, για την στρατηγική έξυπνης εξειδίκευση.

Και φυσικά είμαστε σε όποια πρωτοβουλία υπάρχει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για να πάρουμε καλές πρακτικές και να αξιοποιήσουμε την πρωτοβουλία και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ότι γίνεται και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Και εμείς ευχαριστούμε, κύριε Κουδουμάκη, για την άψογη και εξαιρετική δουλειά που κάνετε για την διαχείριση του ΕΣΠΑ. Συνεχίζουμε λοιπόν. Και θα ήθελα και εδώ την έγκρισή σας, να συμπτύξουμε τις δυο ενότητες. Και να δώσουμε τον λόγο στον κ. Δελάκη, Προϊστάμενο της μονάδας Α', ο οποίος θα μας ενημερώσει για τις ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις, ετήσια ενημέρωση για τον προγραμματισμό των προσκλήσεων. Θα ήθελα στο σημείο αυτό, γιατί έχουμε ξεφύγει ένα τέταρτο, για να μην κόψω το διάλειμμα, λίγο να συμπτύξουμε οι επόμενοι τις ομιλίες μας από 4-5 λεπτά, για να είμαστε οριακά μέσα στον χρόνο. Ευχαριστώ πολύ. Τον λόγο έχετε, κύριε Δελάκη, εσείς.

Προϊστάμενος Μονάδας Α' ΕΥΔ ΠΑΜΘ κ Τ. Δελάκης

Καλημέρα και από εμένα, Τριαντάφυλλος Δελάκης. Ακούγομαι τώρα καλύτερα; Προϊστάμενος της μονάδας Α' Προγραμματισμού και Αξιολόγησης Διαχειριστικής Αρχής. Δύο τμήματα έχει η παρουσίαση. Η μία είναι μια ενημέρωση της Επιτροπής Παρακολούθησης για το που βρισκόμαστε σε ό,τι αφορά στις Στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης. Μια αναδρομή στο τι έχει γίνει μέχρι τώρα στο προηγούμενο χρονικό διάστημα.

Ξεκίνησε τον Φεβρουάριο του '23 η έναρξη συνεργασίας σε διάφορα επίπεδα της Διαχειριστικής Αρχής με τις αστικές αρχές μας με τους δήμους, τις περιφέρειες. Τον Σεπτέμβριο του '23 υποβλήθηκαν οι νέες Στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης και τον Νοέμβριο του '23 ολοκληρώθηκε η πρώτη φάση αξιολόγησης. Τον Απρίλιο του '24, πρόσφατα δηλαδή, υποβλήθηκαν και εγκρίθηκαν οι αναθεωρημένες στρατηγικές των Δήμων Δράμας, Αλεξανδρούπολης, Καβάλας και αναμένεται η υποβολή των επίσης αναφερομένων στρατηγικών των Δήμων Κομοτηνής, Ξάνθης, Ορεστιάδας στο επόμενο χρονικό διάστημα.

Εδώ βλέπετε συνοπτικά τη μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για να καθοριστεί ΣΒΑΑ κάθε δήμου της περιφέρειας των αστικών περιοχών. Και στις επόμενες διαφάνειες συνοπτικά είναι για καθεμία από τις αστικές περιοχές τις 6 της περιφέρειας, το όραμα, το εταιρικό σχήμα, η περιοχή παρέμβασης στην περίπτωση της Δράμας και τα έργα τα οποία έχουν υποβληθεί και, στις περιπτώσεις των 3 αστικών δήμων που είπαμε προηγουμένως, έχουν συμπεριληφθεί στην έγκριση της στρατηγικής. Είναι εδώ σε έργα τα οποία αφορούν ΕΤΠΑ και ΕΚΤ, αυτά τα οποία... Πάμε μετά στην Αλεξανδρούπολη, αντίστοιχα, το όραμα, το εταιρικό σχήμα, η περιοχή παρέμβασης και τα έργα. Η Καβάλα, η περιοχή παρέμβασης, έργα. Η Κομοτηνή και η Ξάνθη και στο τέλος η Ορεστιάδα που είναι η έκτη αστική περιοχή.

Όπως είπαμε και προηγουμένως, αυτό το οποίο θα εγκριθεί σήμερα από την Επιτροπή Παρακολούθησης θα είναι για αυτές τις Στρατηγικές της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης, τα κριτήρια τα οποία αφορούν στην αξιολόγηση των έργων πλέον και όχι των στρατηγικών, και οι οποίες με αυτό τον τρόπο θα είμαστε έτοιμοι τουλάχιστον για τις 3 αστικές περιοχές να μπορέσουμε στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα να βγάλουμε πρόσκληση για την υποβολή και των έργων, τα οποία θα αξιολογηθούν.

Η επόμενη παρουσίαση αφορά στην ενημέρωση της Επιτροπής Παρακολούθησης σε ό,τι αφορά τον προγραμματισμό των προσκλήσεων και τα κριτήρια, τα οποία θα κληθεί στη συνέχεια, είναι κομμάτι του φακέλου αναλυτικά τον οποίο έχουν λάβει τα μέλη της Επιτροπής και αυτό το οποίο αφορά τις προσκλήσεις, τον προγραμματισμό των προσκλήσεων, και είναι υποχρέωση από τον κανονισμό και αντίστοιχα από τον νόμο, αποτυπώνεται στις επόμενες 3 διαφάνειες που αφορούν τον προγραμματισμό από τώρα και στο εξής, μέχρι τέλος, στο επόμενο χρονικό διάστημα, σε ό,τι αφορά τον άξονα, βλέπετε εδώ, της επιχειρηματικότητας, οι όποιες προσκλήσεις αφενός μεν αφορούν την έξυπνη εξειδίκευση, είναι προϋπολογισμού 8 εκατομμυρίων, αλλά επίσης και την ενίσχυση υφιστάμενων επιχειρήσεων προϋπολογισμού 30 εκατομμυρίων ευρώ.

Οι επόμενες προσκλήσεις, εδώ τις έχουμε μαζέψει όλες μαζί, αφορούν τις δράσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, στις οποίες έχει γίνει αναφορά και προηγουμένως και από τον κύριο Περιφερειάρχη και από τον Παναγιώτη τον Κουδουμάκη.

Εδώ βλέπετε, λοιπόν, ότι έχουμε μια πρόσκληση η οποία αφορά την Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης Αυτοδιοίκησης, η οποία διαχειρίζεται τα λεγόμενα voucher για την επόμενη σχολική χρονιά, η οποία θα εκδοθεί, περιμένουμε να βγει η ΚΥΑ η αντίστοιχη, που είναι προϋπόθεση για να εκδοθεί και η πρόσκληση.

Η επόμενη, η οποία είναι περίπου προϋπολογισμό 15 εκατομμυρίων ευρώ, αφορά νέες δομές κοινωνικής φροντίδας, όπως είναι ΚΗΦΗ, τα Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων, τα Κέντρα Δημέρευσης Ατόμων με Αναπηρία, συμβουλευτικά κέντρα για κακοποιημένες γυναίκες, στέγες υποστηριζόμενης

διαβίωσης και μια καινούργια, γιατί οι προηγούμενες έχουν ήδη και στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο ή έχουν υπάρξει και έχουν υλοποιηθεί τέτοιες δράσεις, είναι μία δράση που αφορά φροντίδα για ασφαλή αυτόνομη διαβίωση ηλικιωμένων, τη λεγόμενη τηλε-φροντίδα, η οποία κατά τους υπολογισμούς μας θα αφορά περίπου 1500 ωφελούμενους, η διάρκεια θα είναι 36 μήνες, και συνοπτικά θα είναι μια εικοσιτετράωρη τηλεφωνική υποστήριξη των ωφελούμενων μέσω ειδικών συσκευών και εξοπλισμού, ούτως ώστε να μπορούν, περιλαμβάνονται μεταξύ, είναι και γνωστό τό το κουμπί πανικού, άνθρωποι οι οποίοι διαβιούν μόνοι και έχουν ανάγκη άμεσης παρέμβασης για να μπορέσουν να βοηθηθούν σε περίπτωση που υπάρχει πρόβλημα. Αυτό είναι να ειδοποιηθούν οι συγγενείς τους, να ειδοποιηθεί ΕΚΑΒ, Πυροσβεστική, ανάλογα με το τι χρειάζεται, και το οποίο ως δικαιούχος θα είναι η Περιφέρεια.

Επίσης υπάρχει και μία, έχει εξειδικευθεί και μια καινούργια δράση που αφορά τις νέες δομές ψυχικής υγείας του Υπουργείου Υγείας που είναι κέντρα ημέρας για νέους κυρίως, αλλά και όχι μόνο, με έμφαση δηλαδή στα παιδιά και στους εφήβους, και δικαιούχους την τέταρτη υγειονομική Περιφέρεια και νοσοκομειακές μονάδες που έχουν την αντίστοιχη υποδομή.

Η επόμενη, όπως σας είπα και προηγουμένως, πρόσκληση, η οποία είναι να εκδοθεί, αφορά, προϋπολογισμού 90 εκατομμυρίων ευρώ περίπου, αφορά τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη, τις 6 αστικές περιοχές, εφόσον εγκριθούν οι επόμενες 3 στρατηγικές. Αλλά και μεμονωμένα, γιατί για κάθε εγκεκριμένη στρατηγική θα μπορεί να βγαίνει και η αντίστοιχη πρόσκληση για τα έργα.

Το επόμενο είναι, σχεδιάζουμε να βγάλουμε και μια πρόσκληση για περιοχές βιώσιμης αστικής ανάπτυξης πλην των αστικών, προϋπολογισμού 10 εκατομμυρίων ευρώ. Και η κλασική, που κάθε φορά βάζουμε πρόσκληση, που θα αφορά, ανάλογα με τις ανάγκες που έχουμε, τεχνική βοήθεια για το ΕΤΒΑ, για το ΕΚΤ. Συνολικά αυτές λοιπόν οι δράσεις, οι προσκλήσεις αυτές οι οποίες θα βγουν, αθροίζουν σε ένα ποσό 164 εκατομμυρίων, εκ των οποίων 138 είναι το ΕΤΠΑ και 25 του ΕΚΤ. Είναι συνολικά στο πρόγραμμα ένας προϋπολογισμός 25% του συνολικού προγράμματος.

Τώρα, η επόμενη παρουσίαση, στα επόμενα 5-10 λεπτά, νομίζω έχω ακόμη καιρό, 5 λεπτά, εντάξει, ευχαριστώ, αφορά την ενημέρωση για την ένατη εξειδίκευση, η οποία υπογράφηκε πριν από 2 μέρες από τον κύριο Περιφερειάρχη και είναι κυρίως, μάλλον από αφορά αποκλειστικά την εξειδίκευση των συνολικά 6 δράσεων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.

Από ό,τι βλέπετε, όπως ανέφερα και προηγουμένως, η δράση 1, 2 έως και 4 έχουν ήδη υλοποιηθεί και στην προηγούμενη χρονική προγραμματική περίοδο, άρα υπάρχει μια εμπειρία στο πώς υλοποιούνται, αλλά φυσικά και οι μεγαλύτερες ανάγκες, όπως αναφέρω, για παράδειγμα, τα ΚΗΦΗ, Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων, από τα οποία αναφέρω ότι στην προηγούμενη περίοδο υλοποιήθηκαν, έτρεξαν σε 3 δήμους, συνεχίζονται στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο, αλλά υπάρχει και μεγαλύτερη ανάγκη, για αυτό και η πρόσκληση αυτή θα αφορά το σύνολο των δήμων και θα μπορούν να υποβάλουν προτάσεις για να δημιουργηθούν τέτοιες δομές και σε άλλους πλην των 3 δήμων.

Αυτές, λοιπόν, οι δράσεις, κάποιες από αυτές και τελειώνω σε λίγο με την παρουσίαση, είναι η αξιολόγησή τους, η μέθοδος συγκριτική, και κάποιες είναι άμεση. Συγκριτική αξιολόγηση έχουμε στις περιπτώσεις που έχουμε περισσότερο του ενός δικαιούχους. Άρα εκεί αυτό το οποίο γίνεται είναι να βαθμολογούνται και να

αξιολογούνται στο τέλος της υποβολής, της ημερομηνίας υποβολής των προτάσεων, οι προτάσεις και να βγαίνει μια λίστα αξιολόγησης, ποιες εγκρίνονται και ποιες όχι. Και η άμεση αφορά μοναδικούς δικαιούχους και υποβάλλεται η πρόταση, αξιολογείται άμεσα και εγκρίνεται ή απορρίπτεται, ανάλογα με το εάν εκπληρώνει τα κριτήρια τα οποία την αφορούν.

Και το τελευταίο κομμάτι, αναφέρω συνοπτικά, τα στάδια της αξιολόγησης, τα οποία το στάδιο α είναι στην άμεση και στη συγκριτική είναι τα ίδια, δεν υπάρχει διαφορά, δηλαδή είναι ο έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας πράξης. Αυτά όλα προέκυψαν από τις οδηγίες που υπάρχουν στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου για το ποιες είναι οι κατευθύνσεις και τι πρέπει να εφαρμόζουμε σε ότι αφορά την κατάρτιση των κριτηρίων. Στο στάδιο β είναι η αξιολόγηση ανά ομάδα κριτηρίων, όπως παραδείγματος χάριν, αρμοδιότητα δικαιούχου, φορέα λειτουργίας, πληρότητα, σαφήνεια φυσικού αντικειμένου. Όλα αυτά εξειδικεύονται στα επιμέρους κριτήρια.

Τήρηση θεσμικού πλαισίου, συνεχίζουμε, και ενσωμάτωση οριζόντιων πολιτικών. Και εδώ τώρα, ενδεικτικά αναφέρουμε σε κάποιες ομάδες κριτηρίων, εάν υπάρχει βαθμολόγηση και ποιο είναι το κριτήριο το οποίο βαθμολογείται ή αν είναι ναι, όχι δηλαδή ή πληροί το κριτήριο ή απορρίπτεται η πρόταση.

Τελευταία παρουσίαση, αυτά θέλω να επισημάνω ότι τα κριτήρια στην τελική τους μορφή, όπως υπάρχουν στον φάκελο της που έχετε, προέκυψαν μετά από συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και με την ΕΑΣ, και συγκεκριμένα τις υπηρεσίες της, την ΕΥΣΕΚΤ και την ΕΥΣΠΕΠ, και αυτά είναι τα οποία ζητούμε να εγκρίνετε ως Επιτροπή Παρακολούθησης και με αυτό τελειώνω. Ευχαριστώ πολύ.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Σας ευχαριστούμε πολύ, κύριε Δελάκη, για την εμπεριστατωμένη εισήγησή σας. Στο σημείο αυτό θα ήθελα από το Σώμα την έγκριση της μεθοδολογίας των κριτηρίων επιλογής πράξεων. Συμφωνούμε; Ομόφωνα εγκρίνονται; Ευχαριστώ πολύ. Λίγο να κάνω μια διακοπή να ρωτήσω αν υπάρχουν κάποιες ερωτήσεις προς τους ομιλητές μέχρι στιγμής, για να συνεχίσουμε για να μην διογκώνετε στο τέλος. Θέλει κάποιος να κάνει κάποια ερώτηση στο σημείο αυτό; Η κυρία Παπάκη Σταματία, εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κα Σ. Παπάκη:

Ευχαριστώ πολύ κύριε Περιφερειάρχη. Καταρχήν, κύριε Κουδουμάκη, κύριε Δελάκη, ευχαριστούμε πολύ για τις πολύ ενδιαφέρουσες παρουσιάσεις. Όσον αφορά στο 2014-2020, καταρχήν να σας συγχαρούμε και πάλι για την πρόοδο που έχετε πετύχει στην υλοποίηση, είναι πολύ σημαντική. Πολύ ενδιαφέρουσα η παρουσίαση που μας δείξατε με το πριν και το μετά. Πραγματικά δεν θα μπορούσαμε ποτέ να σκεφτούμε ότι αυτή η όμορφη αίθουσα στην οποία βρισκόμαστε ήταν στην κατάσταση που την δείξατε με τις φωτογραφίες εκείνης. Ήταν πραγματικά πολύ ενδιαφέρουσα και μπράβο και στον δήμο για την επιτυχία του έργου.

Όσον αφορά στο 2021-2027 και στις Στρατηγικές Βιώσιμης Ανάπτυξης, τις οποίες μας παρουσίασε και ο κύριος Δελάκης πριν, δυστυχώς ο χρόνος είναι εχθρός μας όσον αφορά στην υλοποίηση των στρατηγικών. Είδαμε ότι έχουν ήδη εγκριθεί 3 από τις 6 στρατηγικές που έχουμε στο πρόγραμμα μας. Θα θέλαμε οπωσδήποτε να εγκριθούν οι υπόλοιπες 3 στρατηγικές μέχρι τον Ιούνιο. Πρέπει να προσπαθήσουμε να συνεργαστούμε με τους δήμους, να δούμε αν θα μπορέσουν πραγματικά να το επιτύχουν αυτό. Το ξέρω ότι

είναι δύσκολα, αλλά δεν υπάρχει χρόνος για να μπορέσουμε να υλοποιήσουμε τις στρατηγικές. Θέλουμε να πιέσουμε σε αυτό και πρέπει να τις έχουμε τις στρατηγικές μέχρι τον Ιούνιο.

Αυτά νομίζω από εμάς. Και επίσης είδαμε ότι είμαστε πολύ καλά όσον αφορά στις προσκλήσεις, είσαστε πρώτοι από όλα τα υπόλοιπα περιφερειακά προγράμματα, όμως θα πρέπει να πούμε ότι η υλοποίηση στηρίζεται κυρίως σε μεταφερόμενα έργα και θα θέλαμε να δούμε και νέα έργα στο πρόγραμμα. Και χαιρόμαστε πολύ που σήμερα εγκρίνουμε τα κριτήρια και άρα θα έχουμε σύντομα και τις προσκλήσεις για τις στρατηγικές, οπότε θ' αρχίσει και η υλοποίηση. Ευχαριστούμε πολύ.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Ευχαριστούμε. Θα σας απαντήσει ο κ. Κουδουμάκης. Το μόνο που έχω να πω είναι το εξής, ότι είδα την αλλαγή στο τελευταίο έτος και την διαφορά. Είναι και ένα δείγμα της δικής μας διοίκησης στους 5 μήνες. Και στους επόμενους 2 μήνες θα είμαστε πάλι πρώτοι, δεσμεύομαι εδώ πέρα, ως Περιφερειάρχης και ως πρόεδρος της Επιτροπής με τις νέες προσκλήσεις σε όλες τις περιφέρειες της χώρας.

Προϊστάμενος ΕΥΔ ΠΑΜΘ κ. Π. Κουδουμάκης:

Και με νέες φωτογραφίες από την εξέλιξη των έργων. Στο πρώτο θέμα, Ματίνα ευχαριστούμε και εμείς για άλλη μια φορά για τη συνεργασία στο πρώτο θέμα ήδη ξεκινήσαμε τη γραπτή διαδικασία για το STEP, ώστε τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης να εγκρίνουν την αύξηση στο 100%. Σε 10 εργάσιμες ημέρες λήγει αυτό. Δηλαδή κάπου στις 10, 15 Ιουνίου μπορούμε να υποβάλουμε την πρόταση αναθεώρησης για το STEP.

Για το δεύτερο θέμα με τις στρατηγικές βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, πράγματι έφυγε την προηγούμενη εβδομάδα μια επιστολή από τον κύριο Περιφερειάρχη προς τους 3 δήμους, βάζοντας χρονοδιάγραμμα 22 Ιουνίου να έχουμε τελικά υποβλημένες τις στρατηγικές για να μπορέσουμε να τις εγκρίνουμε. Είναι και η δική μας αγωνία, είναι και η αγωνία και των αστικών αρχών, που θα τοποθετηθούν στη συνέχεια πάνω σε αυτό. Κα είμαστε πραγματικά μαζί τους σε αυτή την προσπάθεια για την επιτάχυνση και να είναι εγκεκριμένες στρατηγικές.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Τον λόγο έχει ο κ. Rasmussen

Εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. C. Rasmussen

Ευχαριστώ. Συμπληρωματικά σε αυτό που είπε η Ματίνα, έχουμε εκπροσώπους από τις 3 ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις. Πιστεύετε ότι θα μπορέσετε να τα καταφέρετε στην προθεσμία, τον Ιούνιο; Είδαμε τι γινόταν τα προηγούμενα χρόνια. Οι ΟΧΕ έχουν ξεκινήσει τα τελευταία 4 χρόνια. Για αυτό πιέζουμε. Μπορείτε να επιβεβαιώσετε ότι είναι μία προθεσμία την οποία μπορείτε να τηρήσετε;

Προϊστάμενος ΕΥΔ ΠΑΜΘ κ. Π. Κουδουμάκης:

Νομίζω ότι οι αστικές αρχές, ο Δήμος Ορεστιάδας, Κομοτηνής και Ξάνθης είναι καλό να δώσουν μια απάντηση γι' αυτό για το χρονοδιάγραμμα.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

...Ορεστιάδας, θέλετε να δώσετε μια απάντηση στην ερώτηση που έκανε ο κύριος Carsten για το χρονοδιάγραμμα αν μπορέσουμε να είμαστε συνεπείς; Εμείς, πιστεύουμε, έχουμε στείλει και επιστολή πριν 2 μέρες, να μεταφέρω στον Ευρωπαϊό Επίτροπο ότι πριν 2 μέρες έστειλα επιστολή στους 3 αυτές συμμετοχές για να μπορέσουν να μας πουν στο χρονοδιάγραμμα αν είναι μέσα και θα θέλαμε και τη δική σας άποψη και δέσμευση προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Εκπρόσωπος του φορέα ΟΧΕ - ΒΑΑ Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης και των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) - ΔΗΜΟΣ ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ κ. Α. Παπαδόπουλος:

Κύριε Περιφερειάρχα, κύριε Rasmussen, ευχαριστούμε πολύ για την πρόσκληση. Γνωρίζετε ότι μετά την ανάληψη της νέας δημοτικής αρχής ήταν σφιχτά τα χρονικά περιθώρια. Αλλά έχουμε εντάξει όλες τις υποδομές που έχουμε, όπως επίσης και εξωτερικούς συνεργάτες, για να διαβεβαιώσουμε και εσάς και την Επιτροπή ότι μέχρι τέλος Ιουνίου θα είμαστε έτοιμοι να καταθέσουμε για να εγκρίνετε το σχέδιο βιώσιμης ανάπτυξης. Mr Rasmussen, in a month we will have news, better news. Thank you very much.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Ευχαριστούμε κύριε δήμαρχε για την άψογη συνεργασία και για τη σοβαρότητα που δείχνετε στην αξιοποίηση των ευρωπαϊκών πόρων. Είναι από τον δήμο Ξάνθης κάποιος εδώ; Όχι.

Προϊστάμενος ΕΥΔ ΠΑΜΘ κ. Π. Κουδουμάκης:

Έχουν δηλώσει διαδικτυακά. Δεν ξέρω αν κάποιος από τον Δήμο Ξάνθης να παρέμβει διαδικτυακά, έχει δηλώσει συμμετοχή. Ήταν και από τον Δήμο Κομοτηνής. Ίσως στην επόμενη τέτοια θα μπορούν να απαντήσουν, αν δεν...

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Αν δεν υπάρχουν, αυτό που θέλω να ενημερώσω εγώ ως Περιφερειάρχης, υπάρχει μια πάρα πολύ καλή συνεργασία με όλους τους δήμους της τοπικής αυτοδιοίκησης του πρώτου βαθμού, και τους 22 δήμους που έχουμε, και εκτιμώ ότι μέσα στην προσπάθεια αυτή και με τη δική τους διάθεση, αλλά και με τη δική μας «πίεση» και συνεργασία, θα μπορούσα να πω, και σε όποια κενά έχουν αδυναμίες, θα βάλουμε τις δικές μας δυνάμεις, τεχνικές υπηρεσίες, να είμαστε σωστοί στο χρονοδιάγραμμα, γιατί η δική μας περιφερειακή διοίκηση έχει σε όλα τα θέματα προτεραιότητα, να υπάρχει στόχευση, χρονοδιάγραμμα, αποτελεσματικότητα. Δεσμεύομαι ότι θα τα καταφέρουμε και σε αυτό το κομμάτι.

Κάποια άλλη ερώτηση υπάρχει ή να συνεχίσουμε. Συνεχίζουμε, και υπάρχει και άλλο κομμάτι ερωτήσεων. Είμαστε μέσα στον χρόνο. Μόνο 5 λεπτά. Βελτιώσαμε. Ευχαριστώ τους προηγούμενους ομιλητές. Λοιπόν στο σημείο αυτό θα ήθελα να δώσω το λόγο στον κ. Ιωάννη Κεσανλή, στέλεχος της ομάδας της ΕΥΔ, ενημέρωση για θέματα αξιολόγησης του προγράμματος. Κύριε Κεσανλή, έχετε τον λόγο.

Στέλεχος Μονάδας Α' ΕΥΔ ΠΑΜΘ κ Ι. Κεσανλής:

Καλημέρα. Σας ευχαριστώ για την παρουσίαση, κύριε Περιφερειάρχη. Είμαι ο Γιάννης ο Κεσανλής, στέλεχος της μονάδας Α. Θα σας μιλήσω λίγο για το πιο ενδιαφέρον κομμάτι της Επιτροπής Αξιολόγησης, είμαι σίγουρος, για όλους, είναι τα θέματα αξιολόγησης.

Λοιπόν, απολογιστικά να δούμε λίγο κάποια στοιχεία από το 2014-2020. Σύμφωνα με τις αξιολογήσεις που έχουν γίνει από τις κεντρικές μας υπηρεσίες, τα ευρήματα δείχνουν ότι ήταν πάρα πολύ ικανοποιητικά σε σχέση με τον τρόπο με τον οποίο υλοποιήθηκαν οι δράσεις και το πόσο ωφελήθηκαν τόσο οι επιχειρηματίες όσο και άλλοι φορείς. Δεν θέλω να μπω σε λεπτομέρειες. Όπως είπε και ο κ. Κουδουμάκης προηγουμένως, έχετε τα στοιχεία αυτά στους φακέλους τους οποίους σας έχουν διανεμηθεί.

Σε γενικές γραμμές και σε θέματα βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, όλες αυτές τις παρεμβάσεις, οι οποίες έχουν γίνει με τις προσκλήσεις που έχουν εκδοθεί από όλα τα περιφερειακά προγράμματα, βλέπουμε ότι έχουμε 65 χωρικές στρατηγικές ανά την Ελλάδα. Υπήρχαν κάποια αδύνατα σημεία, όπως η περιορισμένη ωριμότητα των έργων, η ασθενής θεματική χωρική εστίαση. Αλλά από την άλλη νομίζουμε ότι εξισορροπούνται από τα θετικά, αν θέλετε, των παρεμβάσεων αυτών. Βλέπουμε ότι στην πρώτη στήλη είναι η Ανατολική Μακεδονία και Θράκη, με έργα τα οποία έχουν φτάσει σχεδόν στα 18 εκατομμύρια ευρώ.

Στο αγαπημένο μου θέμα, το οποίο είναι το θέμα με το οποίο ασχολούμαι και επαγγελματικά, είναι οι στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης, οι οποίες δείχνουν ότι όντως βοήθησαν. Ήταν ένα καινοτόμο εργαλείο. Ήμασταν οι πρώτοι οι οποίοι βγάλαμε προσκλήσεις, αξιολογήσαμε και εντάξαμε πράξεις σε όλη τη χώρα, και το παράδειγμά μας ακολουθήθηκε και από άλλες περιφέρειες ανά την Ελλάδα. Το μείγμα πολιτικής το οποίο χρησιμοποιήθηκε είχε παρεμβάσεις σε διάφορους τομείς για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας, αλλά ειδικά για την έξυπνη εξειδίκευση δαπανήσαμε περί τα 8,5 εκατομμύρια ευρώ. Είμαστε απόλυτα σύμφωνοι με τα ευρήματα και τις συστάσεις τις οποίες έχει κάνει ο σύμβουλος, ο οποίος έκανε την αξιολόγηση του προγράμματος. Θεωρούμε ότι ήταν οι παιδικές ασθένειες και σε αυτή την προγραμματική περίοδο δεν θα αντιμετωπίσουμε τα ίδια θέματα ή τέλος πάντων θα τα αντιμετωπίσουμε επιτυχώς, για να είμαστε πιο ακριβείς.

Ερχόμαστε τώρα στην δικιά μας αξιολόγηση που έκλεισε πρόσφατα, το οποίο στην συντριπτική πλειοψηφία δείχνει ότι 90% των δικαιούχων είναι ικανοποιημένοι και αναγνωρίζουν την κάλυψη των αναγκών τους από την υλοποίηση των συγκεκριμένων πράξεων, παρότι το 80% περίπου εξακολουθούν να παραμένουν κάποιες ανάγκες, οι οποίες θα πρέπει να καλυφθούν περαιτέρω. Με συγχωρείται, έφυγα λίγο μπροστά.

Η πολυθεματική αξιολόγηση, η οποία υπολείπεται από το 2014-2020, περιμένουμε ότι θα ξεκινήσει να υλοποιείται τον Σεπτέμβριο του 2024 και θα είναι σε συνεργεία, ας πούμε, με την πρώτη ενδιάμεση αξιολόγηση του 2021-2027. Θα δούμε σε λίγο τον λόγο.

Μπαίνοντας στο 2021-2027, να πούμε γενικά ότι η αξιολόγηση είναι από τα σημαντικότερα εργαλεία, γιατί με αυτό τον τρόπο έχουμε ανατροφοδότηση όλης της διαδικασίας στησίματος του προγράμματος και όπου χρειάζονται αναπροσαρμογές και αναπροσανατολισμό. Με αυτό τον τρόπο έχουμε βελτίωση της ποιότητάς του. Και ουσιαστικά η αξιολόγηση σχετίζεται με μια περιοδική διαδικασία συγκέντρωσης στοιχείων και ανατροφοδότησης όλης της διαδικασίας. Οι στόχοι αντίστοιχα είναι η συνάφεια των παρεμβάσεων. Εξετάζεται κατά πόσο αυτές υλοποιούνται αποτελεσματικά, αποδοτικά σε σχέση με το κόστος και αν είναι κοντά στη συμβολή του προγράμματος στην υλοποίηση του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Στην αξιολόγηση ουσιαστικά βλέπουμε τις δράσεις που παρουσιάζουν ένα επαρκές και διαθέσιμο σώμα εκρών και με ποιο τρόπο αυτό το πράγμα εφαρμόζεται, αν υπάρχουν κάποια συγκεκριμένα ζητήματα,

δηλαδή, την αποδοτικότητα του προγράμματος αλλά και τις ενδιαφέρουσες δράσεις για την ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων. Αυτές είναι οι αξιολογήσεις που προγραμματίζονται στο 2021-2027, και αναλυτικά με τους προϋπολογισμούς τους είχε προγραμματιστεί να ξεκινήσουν την άνοιξη του 2024 με όλη τη διαδικασία ενεργοποίησης των έργων, τα οποία μεταφέρθηκαν από το 2014-2020, αλλά και όλη τη διαδικασία για το κλείσιμο του 2014-2020. Όχι μόνο εμείς, όλα τα περιφερειακά προγράμματα, είμαστε σε μια υστέρηση σε σχέση με τη διενέργεια της πρώτης αξιολόγησης, η οποία σύμφωνα και με τις τελευταίες οδηγίες που έχουν δοθεί από τις κεντρικές μας υπηρεσίες, μετατίθεται περίπου στην άνοιξη του 2025. Και για αυτό είπα ότι ουσιαστικά η τελευταία αξιολόγηση από το 2014-2020 θα είναι σε συνέργεια με την πρώτη του 2021-2027. Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας. Ελπίζω να ήμουν σύντομος.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Κεσανλή. Θα συνεχίσουμε στην ημερήσια διάταξη. Θα ήθελα να δώσω τον λόγο εδώ πέρα για ενημέρωση, για πράξεις στρατηγικής σημασίας και πάλι στον κ. Κουδουμάκη, τον προϊστάμενο της ΕΥΔ.

Προϊστάμενος ΕΥΔ ΠΑΜΘ κ. Π. Κουδουμάκης:

Ωραία. Μια πολύ σύντομη παρουσίαση. Προβλέπεται τα έργα στρατηγικής σημασίας να γίνει μια παρουσίαση για την πορεία υλοποίησής τους. Θυμίζω ότι στο πρόγραμμα έχουμε 3 τομείς ως πράξεις στρατηγικής σημασίας.

Η μία είναι ολοκληρωμένη χωρική επένδυση πολιτιστικής τουριστικής διαδρομής Εγνατίας οδού. Είναι η επικαιροποίηση, ώστε ο τουρισμός με αναφορά τον πολιτισμό να συνεισφέρει στην ανάπτυξη της Περιφέρειας. Εκεί, λοιπόν, 13/07 ανατέθηκε από την Τεχνική Βοήθεια η επικαιροποίηση. 15/02 ολοκληρώθηκε η επικαιροποίηση της ΟΧΕ. Το σύνολο των παραδοτέων είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα μας. Υπάρχει ένα διακριτό παραδοτέο για τα αποτελέσματα της διαβούλευσης. Υπάρχει το ιστορικό, η αποτίμηση, η σκοπιμότητα για τη συνέχισή της ΟΧΕ, οι κατευθύνσεις για τη νέα στρατηγική, οι προτεινόμενες παρεμβάσεις και πηγές χρηματοδότησης. Το χωρικό πρότυπο δεν αλλάζει, παραμένει, όπως είχε σχεδιαστεί στην περίοδο 2014-2020.

Περίπου 80 εκατομμύρια ευρώ είναι τα έργα τα οποία κρίνονται σκόπιμα σε αυτήν την ολοκληρωμένη χωρική επένδυση. 38 εκατομμύρια ευρώ αφορούν τμηματοποιημένες πράξεις και εμπροσθοβαρείς, όπως το παραλιακό μέτωπο στην περιοχή της Ροδόπης και του Έβρου, το αρχαίο θέατρο της Θάσου, που επισκεφτήκαμε χθες, οι Δοξιπάρα, ο ταφικός τύμβος στη Μικρή Δοξιπάρα, ο αρχαιολογικός χώρος των Αβδήρων, το Θερμαλιστικό Κέντρο εδώ στις Κρηνίδες στην Καβάλα, είναι μερικά από τα συνεχιζόμενα έργα.

Υπάρχουν όμως και σημαντικές παρεμβάσεις που προέκυψαν από τη διαβούλευση, όπως στο δήμο Δράμας, το στρατόπεδο Ανδρικάκη, η δημιουργία ενός κόμβου οπτικοακουστικών τεχνών για το φεστιβάλ ταινιών μικρού μήκους, το Αρχαιολογικό μουσείο της Κομοτηνής, ένα εμβληματικό έργο για την περιοχή της Κομοτηνής, δράσεις με το Δημοκρίτειο και το ερευνητικό κέντρο Αθηνά, που αξιοποιούν την ψηφιακή τεχνολογία ταξιδεύοντας και περιδιαβαίνοντας την Εγνατία Οδό, ο αρχαιολογικός χώρος των Φιλίππων, η αναβάθμιση, η ψηφιακή αναβάθμιση των 9 μουσείων της Περιφέρειας μας και σίγουρα το κομμάτι του

κοινωνικού ταμείου μαζί με την επιχειρηματικότητα συμπληρώνουν αυτό το κομμάτι της ολοκληρωμένης χωρικής επένδυσης της Εγνατίας Οδού.

Ήδη έχουν βγει οι δυο προσκλήσεις για τμηματοποιημένα και τα μεταφερόμενα και είμαστε στη διαδικασία ολοκλήρωσης αυτής της μεταφοράς. Έχει οριστεί, συγκροτείται μάλλον, τοπική ομάδα διακυβέρνησης με επικεφαλής την Περιφέρεια, τον χωρικό φορέα, στελέχη διεύθυνσης αναπτυξιακού προγραμματισμού, την ΕΕΤΑΑ, τη Διαχειριστική Αρχή, τον αναπτυξιακό οργανισμό της Περιφέρειας και φυσικά από την Επιτελική Δομή του Πολιτισμού και του Τουρισμού. Και μέσα στην Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση υποστηρίζεται και περιλαμβάνεται και η δημιουργία, αυτό που ανέφερε ο Περιφερειάρχης στην αρχή της ομιλίας του, για τον πρώτο Φορέα Διαχείρισης Προβολής Προορισμού, τον DMO.

Η δεύτερη πράξη στρατηγικής σημασίας είναι μια σειρά έργων από το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης που αφορούν τις υποδομές του και τον εξοπλισμό του, καθώς, όπως αναφέρθηκε, είναι το τρίτο μεγαλύτερο πανεπιστήμιο στη χώρα αυτή τη στιγμή. Εδώ ένα σημαντικό κτίριο στην Κομοτηνή που υλοποιείται και προχωράει ως έργο τμηματοποιημένο.

Οι εργασίες είναι σε εξέλιξη, απαιτούν όμως, είναι στην Κομοτηνή, ένα κτίριο που θα καλύψει σημαντικές ανάγκες του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, απαιτείται όμως επιτάχυνση στην υλοποίηση και πίεση για την ομαλή ολοκλήρωσή του. Ιατρικής σχολής στην Αλεξανδρούπολη, ήταν στα έργα που έχουν επανεκκινήσει, είχε σταματήσει η εργολαβία την περίοδο 2014-2020 με τα προβλήματα των δημοσίων έργων, και αυτή τη στιγμή υπογράφεται τη σύμβαση για τη συνέχιση, έχει γίνει διαγωνισμός, έχει περάσει από τον Ελεγκτικό Συνέδριο για την Ιατρική Σχολή, την τέταρτη φάση.

Και έχουμε και το κομμάτι της γεωθερμίας, όπου και εκεί περιλαμβάνουμε πόρους. Είναι στα έργα στρατηγικής σημασίας. Σημαντικές εφαρμογές στην τηλεθέρμανση στον αγροτικό τομέα, τα γεωθερμικά πεδία της περιφέρειάς μας. Κάποια από αυτά αξιοποιούνται στην Αλεξανδρούπολη, στον Νέστο, στον Δήμο Παγγαίου. Είναι παρεμβάσεις, έχουνε διαθέσιμο προϋπολογισμό 10 εκατομμύρια ευρώ. Το αμέσως επόμενο διάστημα θα ξεκινήσουμε συναντήσεις για να δούμε την ωριμότητα και τη δυνατότητα αξιοποίησης αυτού του σημαντικού πόρου στην περιφέρειά μας. Ήδη εδώ είναι φωτογραφίες από παρεμβάσεις που ήδη έχουν γίνει τόσο στον Νέστο όσο και στην και στην Αλεξανδρούπολη για την αξιοποίηση των υφιστάμενων γεωθερμικών πεδίων. Σας ευχαριστώ πολύ για την παρουσία σας.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Ευχαριστώ τον κ. Κουδουμάκη. Και να περάσουμε στην τελευταία τοποθέτηση, η οποία είναι ενημέρωση για την πρόοδο υλοποίησης της στρατηγικής για την πληροφόρηση και την επικοινωνία του προγράμματος. Θα το μελετήσει ο κ. Παπούδης, υπεύθυνος δημοσιότητας, ο οποίος έχει τον λόγο

Στέλεχος Μονάδας Α' ΕΥΔ ΠΑΜΘ κ Ι. Παπούδης:

Ευχαριστώ πολύ κύριε Περιφερειάρχα. Ονομάζομαι Γιάννης Παπούδης, υπεύθυνος επικοινωνίας της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης. Και προκειμένου να συντημήσουμε λίγο τον χρόνο της παρουσίασης, θα ήθελα να περάσουμε σχετικά γρήγορα το πρώτο κομμάτι, το οποίο σχετίζεται με το θεσμικό πλαίσιο στο οποίο στηρίζεται η επικοινωνία και να πάμε να δούμε τι πραγματικά έχει υλοποιηθεί την τελευταία χρονιά από την προηγούμενη Επιτροπή Παρακολούθησης έως σήμερα στο πρόγραμμά μας;

Το πλαίσιο επικοινωνίας περιόδου 2021-2027 βασίζεται σε 3 σημαντικά σημεία, στον κανονισμό των 2021/1060, στο οποίο περιγράφονται όλες οι υποχρεώσεις που έχουν τα κράτη μέλη, οι διαχειριστικές αρχές, αλλά και οι δικαιούχοι του προγράμματος μας, στον οδηγό επικοινωνίας που έχει εκπονήσει η Εθνική Αρχή Συντονισμού και φυσικά στο κεφάλαιο 7 της του προγράμματός μας, στο οποίο περιγράφουμε αναλυτικά τους στόχους του προγράμματος στα κοινά, τα οποία θα εστιάσουμε, και τα μέσα τα οποία θα χρησιμοποιήσουμε.

Σαν υπηρεσία είχαμε μια σειρά από υποχρεώσεις να ικανοποιήσουμε, όπως την εντός 6 μηνών από την έγκριση του προγράμματος να είναι up and running πρόγραμμα, το site της υπηρεσίας, να υπάρχουν τουλάχιστον 3 φορές τον χρόνο ο προγραμματισμός προσκλήσεων που πρόκειται να βγει, να έχουμε μια επικαιροποίηση των πράξεων οι οποίες εντάσσονται σε τουλάχιστον μία από τις επίσημες γλώσσες της Επιτροπής πέρα από την ελληνική. Μια σειρά από άλλες υποχρεώσεις τις οποίες έχουμε εκπληρώσει. Έχουμε μια σειρά από υποχρεώσεις να ικανοποιήσουμε, όπως και οι δικαιούχοι μας, να έχουν μια περιγραφή των έργων των οποίων υλοποιούνται στους ιστότοπους τους, στα sites τους, να έχουν αναμνηστικές πινακίδες, αφίσες και φυσικά να υπάρχει μια ειδική προβολή για τα έργα στρατηγικής σημασίας τα οποία έχουμε στο πρόγραμμά μας και μόλις πριν από λίγο αναφέρθηκα με τον κύριο Κουδουμάκη.

Ιδιαίτερη προσοχή χρειαζόμαστε στην τήρηση των κανόνων επικοινωνίας, διότι υπάρχει και μια διόρθωση τουλάχιστον έως 3% σε περίπτωση στην οποία η επικοινωνιακή προβολή δεν είναι αυτή η οποία πρέπει να είναι σε κάθε περίπτωση. Η σηματοδότηση έχει αλλάξει σε σχέση με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο, άρα πρέπει να αξιοποιήσουμε τα νέα λογότυπα, τις νέες υποχρεώσεις τις οποίες έχουμε. Έχει δημιουργηθεί για αυτό τον ένας online generator, στον οποίο προτυποποιούνται οι απαιτήσεις και πρέπει να χρησιμοποιούμε εμείς και οι δικαιούχοι μας.

Εδώ έχουμε τις διάφορες ειδικές κατευθύνσεις που έχουμε σχετικά με την πολιτική συνοχής, να υπάρχει μια ενιαία σηματοδότηση, να περιορίσουμε τα λογότυπα, να έχουμε μια απλοποιημένη γλώσσα, την οποία τηρούμε. Και εδώ έχουμε τους στόχους τους οποίους καλούμαστε να επιτύχουμε στην επόμενη προγραμματική περίοδο, Να μην σας κουράσω με τους στόχους και τα γενικά αυτά τα στοιχεία. Άρα έχουμε εστιάσει που πρέπει να απευθυνθούμε, ποια κοινά θα πρέπει να εστιάσουμε για να πετύχουμε τη μέγιστη επικοινωνιακή πολιτική μας σε διάφορα κοινά και πολλαπλασιαστές πληροφόρησης.

Για να το πετύχουμε αυτό χρησιμοποιούμε μια σειρά από εργαλεία, ιστοσελίδες του προγράμματος, ενέργειες δημοσιότητας, παραγωγές, διαφημίσεις στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, παραγωγή προωθητικού υλικού, μέσα κοινωνικής δικτύωσης και φυσικά συμμετοχή σε ευρωπαϊκές καμπάνιες, όπως είναι το Europe in my Region, το οποίο έχουμε κάνει αίτηση να συμμετάσχουμε την επόμενη αμέσως περίοδο και να προβάσουμε τα έργα στρατηγικής σημασίας, στα οποία πρέπει να υπάρξει μια ειδική δράση προβολής σε αυτά τα έργα. Πάμε να δούμε τι έχει γίνει την προηγούμενη χρονιά ως σήμερα.

Άρα, έχουμε δημιουργήσει τον ιστότοπο μας, είναι η διεύθυνση στην οποία οι πιο πολλοί από εμάς ξέρετε. Είναι το eydamth.gr στον οποίο μπορούμε να βρούμε όλες εκείνες τις πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα 2021-2027. Φυσικά υπάρχει και ιστορικό του προηγούμενου προγράμματος. Έχει εφαρμοστεί ενιαία εικόνα οπτικής ταυτότητας, που έτσι είναι κοινή για όλα τα προγράμματα της περιόδου 2021-2027.

Μπορούμε να βρούμε έναν κατάλογο πράξεων, μπορούμε να βρούμε τις προσκλήσεις, μπορούμε να δούμε την προδημοσίευση των προσκλήσεων, τα παραδείγματα έργων, τα στοιχεία επικοινωνίας της Διαχειριστικής Αρχής, τα έργα προγραμματισμού.

Εδώ έχουμε το σημείο της σελίδας μας, στην οποία είναι αναρτημένες οι προσκλήσεις οι οποίες προγραμματίζονται να ληφθούν το προσεχές διάστημα. Είναι υποχρέωση την οποία έχουμε τουλάχιστον 3 φορές τον χρόνο να αναρτιέται αυτός ο πίνακας. Έχουμε επικαιροποιήσει τον προγραμματισμό των προκλήσεων με τις προγραμματισμένες προσκλήσεις στο επόμενο διάστημα και έχει αναρτηθεί, μόλις πριν λίγες μέρες έχει επικαιροποιηθεί, είναι up to date.

Έχουμε παράξει κάποιο προωθητικό υλικό το οποίο χρησιμοποιούμε στις δράσεις επικοινωνίας, μέρος του οποίου έχετε και στις τσάντες που έχετε πάρει μαζί σας. Συμμετέχουμε στις διάφορες διαδικτυακές συναντήσεις. Έχουμε ορίσει τον υπεύθυνο επικοινωνίας του προγράμματος στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ο οποίος είμαι εγώ. Χρησιμοποιούμε τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Χρησιμοποιούμε πάρα πολύ το Facebook για να παρουσιάσουμε τα βασικά στοιχεία του προγράμματος, αλλά και τις τρέχουσες δραστηριότητες, τις υπηρεσίες του προγράμματος. Βλέπουμε την εικόνα, που είναι η τρέχουσα εικόνα στο Facebook, η οποία αναφέρεται φυσικά στην Επιτροπή Παρακολούθησης, στην οποία βρισκόμαστε σήμερα. Και παράλληλα, εδώ θα δούμε τι δράσεις κάναμε αναλυτικά το προηγούμενο διάστημα.

Είχαμε μια πολύ σημαντική ημερίδα για την κοινωνική πολιτική της Περιφέρειας πέρσι τον Αύγουστο στη Δράμα. Είχαμε διαβούλευση για τις δράσεις του τομέα υγείας. Είχαμε μια παρουσίαση των δράσεων της οδικής ασφάλειας στην Περιφέρεια μας τον Σεπτέμβρη στην Ξάνθη. Τεχνικές συναντήσεις για την πορεία υλοποίησης των έργων του πολιτισμού. Υποστηρίξαμε τη θεατρική παράσταση του Μικρού Πρίγκιπα τού του Συλλόγου Άγιοι Θεόδωροι, που είναι και δικαιούχος του προγράμματός μας. Είχαμε αλληπάλληλες τεχνικές συναντήσεις στα πλαίσια της των Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης. Είχαμε μια συμμετοχή στην ενημερωτική συνάντηση των νέων δημοτικών αρχών, προκειμένου να παρουσιάσουμε το νέο πρόγραμμα της Περιφέρειας 2021-2027 και τις ευκαιρίες χρηματοδότησης που υπάρχουν. Τεχνικές συναντήσεις, όπως είχαμε κάνει σε αυτή την αίθουσα τον Φεβρουάριο μαζί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, είχαμε επισκεφθεί έργα, είχαμε επισκεφθεί και επιχειρήσεων οι οποίες δραστηριοποιούνται εδώ στην περιοχή της Καβάλας.

Πολύ σημαντικό κομμάτι επικοινωνιακό ήταν η παρουσίαση στις 5 πόλεις της Περιφέρειας των 3 προσκλήσεων, οι οποίες έχουμε έχουν δοθεί για τις νέες θέσεις εργασίες, για τις νέες επιχειρήσεις για ανέργους. Αναφέρθηκε ο κ. Κουδουμάκης αναλυτικότερα πριν. Έχουμε συμμετάσχει σε εκδήλωση του γραφείου πρακτικής άσκησης του Δημοκρίτειου για τις δυνατότητες σύνδεσης του πανεπιστημίου με την αγορά εργασίας στην πρώτη φάση των εργαστηρίων επιχειρηματικής ανακάλυψης τον Απρίλιο και φυσικά τη συμμετοχή μας στην Διεθνή Έκθεση Καβάλας, στην οποία συμμετέχουμε ανελλιπώς τα τελευταία χρόνια με ένα δικό μας περίπτερο στο οποίο προβάλαμε τα έργα τα οποία έχουν υλοποιηθεί, καθώς και τις δυνατότητες χρηματοδότησης στη νέα προγραμματική περίοδο.

Σε αυτό το σημείο θέλω να πω ότι είχαμε μια πολύ σημαντική καμπάνια επικοινωνίας στα πλαίσια του 2014-2020 φυσικά, που διέτρεξε την προηγούμενη χρονιά η υπηρεσία μας. Είχαμε τη δημιουργία προτύπου οπτικοακουστικού υλικού με ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά σποτ, με μακέτες, με web banners, με Facebook

posts και προβολή τους σε sites και μέσα περιφερειακής και εθνικής εμβέλειας, υλικό το οποίο είδατε πριν από λίγο στις παρουσιάσεις που έχουν προηγηθεί τους συναδέλφους.

Και τέλος, κάναμε και μια έρευνα κοινού πέρσι τον Σεπτέμβρη, για να δούμε τον βαθμό του αναγνωρισιμότητας του προγράμματος 2014-2020 και ν' αποτελέσει τη βάση σύγκρισης για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027. Η έρευνα κοινού η οποία τρέξαμε από το διάστημα 14 Σεπτεμβρίου-12 Οκτωβρίου 2023 με περίπου 2000 άτομα σαν δείγμα σε όλη την Περιφέρεια κατέδειξε κάποια σημαντικά σημεία την αναγνωρισιμότητα του προγράμματος. Θυμίζω ότι αντίστοιχες έρευνες κοινού είχαμε κάνει και το 2017 και 2013 με ερωτήματα τα οποία ήταν ομοειδή, σχεδόν ίδια, προκειμένου να έχουν μια διαχρονική εξέλιξη και να δούμε πού βρισκόμαστε. Άρα στο ερώτημα αν γνωρίζουν οι πολίτες σχετικά με το ΕΣΠΑ 2014-2020, πήραμε μια θετική απάντηση στο 57%, αντίστοιχο 57% ήταν και στο 2017. Άρα θεωρούμε ότι υπάρχει μια σχετική γνώση τι είναι ΕΣΠΑ στην περιφέρειά μας. Προφανώς όμως υπάρχει πολύ δρόμος να διανυθεί, να είμαστε ακόμα καλύτεροι στο επόμενο διάστημα.

Σε ερώτηση από πού γνωρίζετε για το ΕΣΠΑ, κατά βάση βλέπουμε ότι τα μέσα μαζικής ενημέρωσης είναι αυτά που είναι μπροστά με 36%, συζητήσεις από φίλους 35% και τις υπόλοιπες πηγές γνώσης για το ΕΣΠΑ. Εδώ βλέπουμε μια μεταστροφή του κόσμου, που σε προηγούμενες έρευνες είδαμε ότι κατά βάση τα μέσα μαζικής επικοινωνίας ήταν αυτά τα οποία ήταν πηγή γνώσης για το ευρύ κοινό με 79% και 80%. Αυτό έχει πέσει μόλις στο 36%, αλλά πρέπει να εστιάσουμε σε νέους τρόπους επικοινωνίας με το κοινό της περιφέρειάς μας.

Αν γνωρίζουν τι γίνεται μέσω του ΕΣΠΑ της Περιφέρειας οι πολίτες, 50%, οι μισοί απάντησαν ότι ξέρουν, περίπου 45% δεν ξέρει, άρα προφανώς έχουμε και εδώ μια κατεύθυνση στο τι πρέπει να κάνουμε στο προσεχές διάστημα. Όμως το ενθαρρυντικό είναι ότι το 80% της Περιφέρειας πιστεύει ότι το ΕΣΠΑ συμβάλλει σημαντικά στην ανάπτυξη της Περιφέρειας. Άρα σε αυτό το σημείο είμαστε σε ένα πολύ καλό επίπεδο, θεωρώ. Από πού γνωρίζει ο κόσμος του ΕΣΠΑ; Βλέπουμε το 49% το γνωρίζει από δράσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας, άρα ενδεχομένως έχουν ενισχυθεί από πρόγραμμα της Περιφέρειας.

Το 40% το γνωρίζει από την αύξηση απασχόλησης, άρα σχετίζεται με δράσεις του ΕΚΤ και ακολουθούν οι υπόλοιπες επιλογές. Και εδώ βλέπουμε πως έχει μεταστραφεί ο τρόπος με τον οποίο το κοινό λαμβάνει την πληροφόρηση του. Άρα θέλει και προτιμάει ιστοσελίδες πλέον, social media, ίντερνετ και έχει περάσει σε δεύτερο επίπεδο η τηλεόραση.

Τι πρόκειται να κάνουμε στο αμέσως επόμενο διάστημα; Προορίζουμε να συμμετέχουμε στις επόμενες εκθέσεις της περιοχής μας, σίγουρα στην Καβάλα Expo, και όπου αλλού θα υπάρξει έκθεση. Έχουμε σκοπό να κάνουμε και πρακτικά σεμινάρια με τους δικαιούχους μας, προκειμένου να έχουν μια καλύτερη ενημέρωση για τις υποχρεώσεις επικοινωνίας, τις οποίες έχουν. Έχουμε σκοπό και έχουμε δημιουργήσει έντυπο υλικό και το διανείμουμε για την ενημέρωση των πολιτών σχετικά με τα στοιχεία του προγράμματος και προτιθέμεθα να συμμετάσχουμε στην επερχόμενη ευρωπαϊκή καμπάνια Europe in my Region 2024-2026. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ προσοχή σας.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Ευχαριστώ πάρα πολύ τον κ. Παπούδη. Στο σημείο αυτό να πω ότι πρέπει να κάνουμε και εδώ βήματα ενημέρωσης για το ΕΣΠΑ. Δεν με ικανοποιεί τουλάχιστον εμένα προσωπικά και ως Περιφέρεια και ως πρόεδρο μόνο το 50% να γνωρίζει για τους πόρους αξιοποίησης του ΕΣΠΑ ή το 57% να γνωρίζει τις εργασίες μας. Του είπα και χθες στην ανοιχτή εκδήλωση ότι χωρίς τους πόρους του ΕΣΠΑ η κοινωνία μας ήταν πολύ πολύ διαφορετική και όχι η ίδια.

Λοιπόν, είμαστε μέσα στον χρόνο, περνάμε στα θέματα της συζήτησης και θα ήθελα στο σημείο αυτό να δώσω το λόγο στον πρόεδρο της ΠΕΔ, στον κύριο Σάββα Μιχαηλίδη, ένα δήμαρχο που είναι 3-4 θητείες, έχω ξεχάσει πόσες θητείες εκλέγεται, ένας συνάδελφος που διετέλεσε και στέλεχος της Περιφέρειας μας. Να πω ότι η συνεργασία συνεχίζεται, ΠΕΔ και Περιφέρεια. Έχετε και την τιμή, θα έλεγα, ή έχουμε και εμείς όλοι μαζί, να έχουμε τον πρώην πρόεδρο της ΠΕΔ, Διευθυντή της Περιφέρειας μας. Επομένως ξέρει τα θέματα και της ΠΕΔ και των δήμων και αυτό δίνει τη δυνατότητα σε όλους να έχουμε μια καλή συνεργασία. Κύριε Πρόεδρε, έχετε τον λόγο να κάνετε μια τοποθέτηση για την αξιοποίηση και το πρόγραμμα του ΕΣΠΑ γενικότερα αυτά χρόνια πώς ήταν στην Περιφέρεια μας. Είστε ο πλέον κατάλληλος να μας βάλετε έτσι σε μια σωστή βάση και ενημέρωση.

Εκπρόσωπος της ΠΕΔ Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης κ. Σ. Μιχαηλίδης:

Ευχαριστώ κύριε Περιφερειάρχα, αξιότιμοι κύριοι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κυρίες και κύριοι, στελέχη του Υπουργείου Οικονομικών, των επιτροπών παρακολούθησης, της ΠΕΔ, συνάδελφοι και φυσικά Διαχειριστική Αρχή. Νομίζω, όπως είπα και χθες, την πρώτη μας εκεί επίσκεψη που είχαμε την τιμή να μας επισκεφθούν στο Δήμο Νέστου, αυτό το τρίπτυχο της επιτυχίας, δηλαδή της απόλυτης συνεργασίας της κυβέρνησης, Βρυξελλών, Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Διαχειριστικής Αρχής και δήμων είναι αυτό που τελικά δίνει τη δυνατότητα να έχουμε όσο γίνεται περισσότερους ωφελούμενους με κυρίαρχο τις τοπικές κοινωνίες, οι οποίες τελικά απολαμβάνουν τις παρεμβάσεις αυτές είτε στα κοινωνικά πράγματα είτε σε βασικές υποδομές, που επιβάλλεται να γίνουν στον τόπο μας, ώστε να είμαστε σύγχρονοι, ανταγωνιστικοί και δυναμικοί.

Σε αυτό το πλαίσιο λοιπόν και με τα νέα δεδομένα με ένα αυξημένο αρκετά ποσόν για αυτή την προγραμματική περίοδο, όλοι μας είμαστε εδώ, δήμαρχοι, εμπλεκόμενοι και φυσικά ο Περιφερειάρχης με την Διαχειριστική Αρχή στο επίπεδο να προγραμματίσουμε σωστά, να δώσουμε την καλύτερη δυνατότητα και δυναμική που μπορούμε μέσω των στελεχών μας, για να έχουμε ένα πολύ καλό αποτέλεσμα σε συνεργασία όλων των θεσμών που εμπλέκονται σε αυτήν την διαδικασία.

Να ευχαριστήσω λοιπόν θερμά για την πρόσκληση και παράλληλα να πω ότι από πλευράς δημάρχων νομίζω ότι είναι αυταπόδεικτο ότι έχουμε τη δυνατότητα να συνεργαστούμε μέσω των υπηρεσιών μας και να αποδώσουμε τα μέγιστα, αφού τελικά ο αποδέκτης και το κυρίαρχο είναι να δημιουργήσουμε υγιείς κοινωνίες, κοινωνίες μέσα από την υγιή ανταγωνιστικότητα και παράλληλα κοινωνίες που να μπορούν να παραμείνουν κυρίαρχα στον τόπο μας, να συνεχίσουν και να προσφέρουν. Ευχαριστώ πάρα πολύ. Να είστε καλά.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Ευχαριστούμε πάρα πολύ. Περνάμε στον ελεύθερο διάλογο, συζήτηση. Να δώσουν τον λόγο, τα επιμελητήρια, είναι εδώ τα επιμελητήρια της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, εμπορικά, βιομηχανικά, το Τεχνικό Επιμελητήριο και όποιος άλλος θέλει το λόγο μπορεί να το ζητήσει. Έχουμε περάσει πλέον στον ελεύθερο διάλογο. Και όποιος άλλος δήμαρχος, όλοι εδώ πέρα πλέον μέλη της Επιτροπής και μη έχετε πλέον το δικαίωμα για παρατηρήσεις, τοποθετήσεις ό,τι θέλετε. Ευχαριστώ. Ερωτήσεις. Ναι.

Εκπρόσωπος της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων (ΚΕΕ) κ. Α. Γραβάνης:

Καλησπέρα και από εμένα. Να σας καλωσορίσω και εγώ όλους στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Εμείς άλλωστε έχουμε, πολύ σωστά είπατε πριν κύριε Περιφερειάρχα ότι η ΠΕΔ έχει την τιμή να είναι διευθυντής στην Περιφέρεια ο πρώην πρόεδρος ΠΕΔ, εμείς έχουμε την τιμή να έχουμε και Περιφερειάρχη τον πρώην πρόεδρο επιμελητηρίου, αλλά και πρόεδρο της Περιφερειακής Ένωσης Επιμελητηρίων εδώ στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη, και από την αρχή ούτως ή άλλως και στην ομιλία σας που την παρακολουθούσα με πολύ προσοχή, θέσατε την επιχειρηματικότητα ως έναν από τους πρωταρχικούς σας στόχους, και αυτό μας χαροποιεί ιδιαίτερα, γιατί, κακά τα ψέματα, ανάπτυξη χωρίς υγιή επιχειρηματικότητα δεν μπορεί να υφίσταται.

Εγώ πραγματικά θέλω να ευχαριστήσω και τον κ. Κουδουμάκη και όλα τα στελέχη της Διαχειριστικής, γιατί πραγματικά γίνεται πολύ μεγάλη δουλειά. Και τα προηγούμενα χρόνια έγινε μια δουλειά που κατάφεραν επιχειρήσεις, και κυρίως μέσα σε δύσκολες συνθήκες, όπως ήταν παλιότερα η οικονομική κρίση και ο Covid να υποστηριχθούν. Από κει και πέρα, όμως, τώρα πρέπει να περάσουμε σε ένα άλλο αμέσως επόμενο στάδιο. Εγώ χαίρομαι που βλέπω ότι από τη νέα διοίκηση, κύριε Περιφερειάρχα, διαβουλευέστε με τα επιμελητήρια, με την επιχειρηματικότητα για τις προσκλήσεις τις οποίες θέλετε να βγάλετε. Είναι πολύ σημαντικό να μπορούμε να έχουμε τη δυνατότητα να σας λέμε την άποψή μας για τις προσκλήσεις και το τι ακριβώς θα μπορούσε να συμβάλει στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας.

Εγώ σε 2-3 θέματα που θα ήθελα να σταθώ ήταν, θα ήθελα λίγο αν θα μπορούσαμε να δούμε σε κάποιο κομμάτι, δεν ξέρω αν είναι εφικτό, το να μπορέσουμε να προσπεράσουμε την ανάγκη για οριζόντια μέτρα σε όλες τις περιφερειακές ενότητες. Δηλαδή, πολλές φορές υπάρχουν διαφορετικές ανάγκες και προοπτικές σε κάθε περιφερειακή ενότητα. Ας πούμε, παραδείγματος χάρη, δεν θα μπορούσαμε να μιλήσουμε στη Θάσο για ανάγκη νέων δομών ξενοδοχειακών μονάδων, στην Κομοτηνή όμως υπάρχει τεράστια έλλειψη κλινών, ένα παράδειγμα, και δεν είναι ίδιας δυναμικότητας ή βιομηχανική περιοχή Κομοτηνής με αυτή της Καβάλας.

Και όπως επίσης ένα άλλο σημαντικό, και επειδή είναι εδώ και εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, θα πρέπει να βρούμε έναν τρόπο να καταπολεμήσουμε τη γραφειοκρατία, τη γραφειοκρατία κυρίως και για την επιχειρηματικότητα και κατά πόσο η επιχειρηματικότητα μπορεί να απορροφάει χρήματα. Είναι ίσως το μοναδικό πρόβλημα που υπάρχει ανάμεσα στο ΕΣΠΑ και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τους πόρους που χρηματοδοτεί σε σχέση με την επιχειρηματικότητα. Αυτό θα ήταν κάτι πολύ σημαντικό.

Και επίσης θα ήθελα, κύριε Περιφερειάρχα, να τονίσω την ανάγκη στις νέες προσκλήσεις, να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση κυρίως στη μεταποίηση που έχει μεγάλη βάση εδώ στην περιφέρειά μας, στις πολύ

μικρές και μικρές επιχειρήσεις, αλλά φυσικά και στον τουρισμό. Και κάτι ακόμη θα ήθελα να πω για να κλείσω.

Είναι πολύ σημαντικό το ότι ενισχύεται η καινοτομία, και βλέπουμε ότι σε όλη την Περιφέρεια έχουν γίνει προσπάθειες ενίσχυσης και της καινοτομίας αλλά και των νεοφυών επιχειρήσεων. Θα πρέπει να δούμε ότι πλέον αρχίζουμε να αντιμετωπίζουμε προβλήματα, και θα πρέπει να το δούμε αυτό, κύριε Κουδουμάκης, στο αμέσως επόμενο μέλλον, στην επιχειρηματικότητα, στην άλλη επιχειρηματικότητα, τη βασική επιχειρηματικότητα, από τεχνικά επαγγέλματα μέχρι οτιδήποτε άλλο. Δηλαδή πλέον έχουμε, η κοινωνία έτσι όπως εξελίσσεται, βλέπετε ότι αρχίζουμε πλέον και βλέπουμε ότι υπάρχουν θέματα στην επιχειρηματικότητα, τη βασική, και αυτό μεταφέρει το πρόβλημα και στην κοινωνία, αλλά και σε όλη την υπόλοιπη ανάπτυξη, όπως την έχουμε δρομολογήσει. Σας ευχαριστώ και εγώ και είμαι σίγουρος ότι θα έχουμε μια εξαιρετική συνεργασία. Και ευχαριστούμε κύριε Περιφερειάρχα και Πρόεδρε της Επιτροπής και για τη φιλοξενία εδώ και για την όλη διοργάνωση.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Ευχαριστούμε. Δεν θα μπούμε σε όλες τις απαντήσεις, καταγράφονται όλες οι θέσεις. Μπορώ να πω ότι, εγώ κύριε Γραβάνη, θα αντιστρέψω λίγο τους όρους, αντί να βγάλουμε προσκλήσεις εξειδικεύσεις, εμείς θα βγάξει προσκλήσεις οριζόντιες για όλους, και οι καλύτεροι να δημιουργήσετε. Αν θέλετε και οι φορείς που στην ουσία αναπτύσσετε και συμβάλλετε σε εμάς, οι καλύτεροι να αναδεικνύονται, γιατί ειδάλλως δημιουργούμε, αν θέλετε, ιδιαιτερότητες. Για αυτόν τον λόγο, λοιπόν, ο καθένας να έχετε έτοιμες προτάσεις, μελέτες, να δουλεύετε, και στο τέλος να αξιοποιηθείτε και στις από τους εκπροσώπους σας, τουλάχιστον, από αυτούς που σας εκπροσωπούν. Θα ήθελα στο σημείο αυτό, θα θέλετε κύριε Παυλίδη να μιλήσετε ως Τεχνικό Επιμελητήριο. Ο κ. Απόστολος Παυλίδης ως Τεχνικό Επιμελητήριο και μετά θα πάμε, είναι εδώ ο κ. Μάρης.

Εκπρόσωπος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (ΤΕΕ) κ. Α. Παυλίδης:

Καλησπέρα και από εμένα. Απόστολος Παυλίδης, ηλεκτρολόγος μηχανικός, εκπρόσωπος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας. Κύριε Περιφερειάρχα, σημείωσα τα 10 σημεία στα οποία τονίσατε ότι θα είναι οι βασικές κατευθύνσεις στο επόμενο διάστημα.

Σε πολλά από αυτά, όπως είναι η ενέργεια, το περιβάλλον, οι υποδομές και η οδική ασφάλεια, ασφαλώς μπορούμε τη συνεργασία που ήδη έχουμε να την αναπτύξουμε σε μεγαλύτερο βαθμό. Στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα γίνεται πράξη ο ενιαίος ψηφιακός χάρτης που υλοποιεί το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, το οποίο μπορεί να ενισχύσει και την εξωστρέφεια της περιοχής μας, φέρνοντας σε επαφή τον υπόλοιπο κόσμο με κάθε σημείο της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και δίνοντας τη δυνατότητα να ανακαλύψουν ποιες είναι οι χρήσεις γης σε κάθε σημείο της επικράτειας και άρα να δουν τι μπορούν να κάνουν στην περιοχή, πώς μπορούν να επενδύσουν, τι ενέργειες μπορούν να κάνουν και πού να βοηθήσουν στην ανάπτυξη της περιοχής.

Το περιφερειακό επιχειρησιακό πρόγραμμα είναι κυρίαρχο αναπτυξιακό εργαλείο Φυσικά για την Περιφέρεια. Επομένως θεωρήστε δεδομένο ότι και τα 2 τμήματα του Τεχνικού Επιμελητηρίου, αυτό της

Ανατολικής Μακεδονίας και το τμήμα της Θράκης ασφαλώς και θα είναι αρωγοί σε κάθε προσπάθεια εξασφάλισης της αιφόρου ανάπτυξης.

Στο κομμάτι των υποδομών έχει ήδη ενεργοποιηθεί η πλατφόρμα για το εθνικό μητρώο υποδομών της χώρας, όπου εκεί πέρα θα μπορούμε στην πλατφόρμα του ΤΕΕ να έχουμε εικόνα για το σε ποια κατάσταση βρίσκονται οι γέφυρες της χώρας, της περιοχής μας ιδιαίτερα, να προγραμματίζονται με αποτελεσματικό τρόπο οι συντηρήσεις και να μην παρατηρείται το φαινόμενο οι υποδομές να καταρρέουν ή να αναζητούμε τελευταία στιγμή ποιος ήταν υπεύθυνος, πότε έπρεπε να πάει να κάνει το σχετικό έλεγχο και όλα τα γνωστά, που έχουν συμβεί στο παρελθόν. Και ο προσεισμικός έλεγχος των δημοσίων κτηρίων, το οποίο επίσης είναι κάτι το οποίο υλοποιεί το Τεχνικό Επιμελητήριο με το μητρώο του, άρα υπάρχει αгаστή συνεργασία η οποία θα συνεχιστεί και στη συνέχεια.

Εκείνο το οποίο θα ήθελα να εξετάσουμε, αν υπάρχει η δυνατότητα, να ενταχθεί σε κάποιον από τους άξονες του περιφερειακού επιχειρησιακού προγράμματος, είναι να στηριχθούν οι ιδιώτες ελεύθεροι επαγγελματίες μηχανικοί αλλά και τα στελέχη μηχανικοί των δημοσίων υπηρεσιών στο να αναβαθμίσουν τον εξοπλισμό τους τόσο σε software όσο και σε hardware.

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός, που όπως είπα και προηγούμενα, είναι σε εξέλιξη, μάς φέρνει πλέον σε επαφή με μεγάλο όγκο πληροφορίας, ο οποίος είναι βέβαια εξαιρετικά χρήσιμος, αλλά παράλληλα απαιτεί και μεγάλη υπολογιστική ισχύ. Επομένως είναι κρίσιμο αυτό να αναπτυχθεί, δεδομένου δε ότι σε λίγο χρονικό διάστημα η τεχνολογία building information modelling θα είναι πιθανότατα υποχρεωτική σε όλες τις δημόσιες συμβάσεις, σε όλα τα δημόσια έργα τα οποία πρόκειται από εδώ και πέρα να εκτελούνται, και αυτό προϋποθέτει αγορά και εξοπλισμού από τα τεχνικά γραφεία, για να μπορούν δηλαδή να αναπτύξουν αυτήν την τεχνολογία, που είναι πάρα πολύ χρήσιμη, αλλά έχει πάρα πολλές ανάγκες σε πόρους, και θα είναι σημαντικό για τις επιχειρήσεις, ειδικά και τους επαγγελματίες της περιοχής να ενισχυθούν προκειμένου να μην γίνει προνόμιο μόνο των μεγάλων εταιριών του κέντρου και του εξωτερικού. Άρα αυτό λίγο να δούμε αν μπορεί να ενταχθεί. Εύχομαι καλή επιτυχία και να δώσουμε συγχαρητήρια με αυτή την ευκαιρία ξανά στην ειδική υπηρεσία διαχείρισης για τη δουλειά την οποία κάνει.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Κι εμείς να ευχαριστήσουμε εκ μέρους σας όλους τους εκπροσώπους του ΤΕΕ, το πανελλαδικό, για το οποίο ανέλαβε μια πρωτοβουλία να μας αξιολογήσει τις πρώτες 20 γέφυρες, τη στατικότητα και δείχνει τη συνεργασία μας.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να δώσω το λόγο στον πρότανη μας, τον κύριο Φώτη Μάρη, ο οποίος πλέον εκπροσωπεί όλη την Περιφέρεια μας με όλα τα ακαδημαϊκά ιδρύματα και ευχαριστούμε πολύ για αυτόν τον αγώνα που δώσατε να συνενώσετε αυτά τα 2 ιδρύματα, γιατί για εμάς αποτελεί η Περιφέρεια μια ενιαία και αδιαίρετη και έτσι αξιολογούμε και έτσι αξιοποιούμε τους πόρους.

Εκπρόσωπος Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης κ. Φ. Μάρης:

Κύριε Περιφερειάρχη, αγαπητοί προσκεκλημένοι από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αγαπητά στελέχη των υπουργείων, στελέχη της Διαχειριστικής Αρχής στο πρόσωπο του Παναγιώτη του Κουδουμάκη,

ευχαριστούμε αρχικά για τη συνεργασία. Νομίζω ότι ήδη οι προσκλήσεις οι οποίες έχουν βγει στον αέρα αποδεικνύουν αυτή τη συνεργασία. Παρουσιάστηκαν και προηγούμενως.

Ερχόμαστε σε αυτή την συνεδρίαση μετά από την ψήφιση ενός σημαντικού νόμου για εμάς. Πλέον στην περιφέρειά μας το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης με τη σημερινή του διάρθρωση είναι ένα υπερπλήρες πανεπιστήμιο σε σπουδές, το δεύτερο στη χώρα σε πληρότητα μετά το Αριστοτέλειο και σε πολλούς δείκτες, όπως είπατε κύριε Περιφερειάρχη, τρίτο τέταρτο στη χώρα. Αυτό ακριβώς θέλουμε να αξιοποιήσουμε.

Πλέον η παρουσίας μας σε 7 πόλεις δημιουργεί ένα ισχυρότατο δίκτυο, ένα δίκτυο οριζόντιο, και γι αυτό θέλουμε να δουλέψουμε. Θέλουμε να αξιοποιηθεί αυτό το δίκτυο που λέγεται Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης με τον πιο αποδοτικό τρόπο, έτσι ώστε να μπορέσουμε να αλλάξουμε την κατάσταση. Το κάνουμε ήδη πράξη, σε 5 ΣΒΑΑ συμμετέχουμε, και είμαστε χαρούμενοι για αυτό. Και θέλουμε να συμμετάσχουμε και σε όλα. Θα φανεί την επόμενη περίοδο.

Έχουμε ένα συγκεκριμένο και ολοκληρωμένο σχεδιασμό, ο οποίος επικαιροποιείται αυτή τη στιγμή και μέσα στο καλοκαίρι θα τον επικοινωνήσουμε. Βασίζεται σε συγκεκριμένες κατευθύνσεις. Το ένα κομμάτι πλέον του αναπτυξιακού είναι δεδομένο, από εκεί και πέρα έχουμε την εξωστρέφεια και τη διεθνοποίηση. Σε αυτό δουλεύουμε συστηματικά, αρχικά με τη διεθνοποίηση.

Αξιοποιούμε το δίκτυο των ευρωπαϊκών πανεπιστημίων, καταθέσαμε την πρότασή μας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή με το δίκτυο Emerge, πανεπιστήμια περιφερειακά σε όλα τα μήκη και πλάτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Φιλοδοξούμε να πάρουμε αυτή τη χρηματοδότηση και να βάλουμε ένα ισχυρό εργαλείο στην ανάπτυξη αυτού του τόπου. Επιπλέον διμερείς συνεργασίες, όπως με αμερικανικά πανεπιστήμια, με την Αίγυπτο, με την Κίνα, αλλά και ξενόγλωσσα προγράμματα εδώ θα τα δείτε να αναπτύσσονται. Αυτό είναι το ένα σκέλος.

Το δεύτερο σκέλος αφορά την καινοτομία. Γίνεται πάρα πολύ μεγάλη συζήτηση σε αυτό τον τομέα. Θα ήθελα να κάνω μια παρατήρηση σε αυτό το σημείο. Καινοτομία χωρίς τεχνολογία και χρηματοδότηση για αυτό είναι αδύνατον να γίνει. Οπότε, εμείς θα προσπαθήσουμε να αξιοποιήσουμε όλους τους πόρους και το περιφερειακό πρόγραμμα και τα προγράμματα τα τομεακά. Και είμαστε ευθυγραμμισμένοι πλήρως με τη στρατηγική της Περιφέρειας μας. Πρώτος στρατηγικός πυλώνας για την περιφέρεια αγροδιατροφή, πρώτος και για εμάς. Τα πρώτα 2 αποτελέσματα ήρθαν. Πήραμε τους 2 πρώτους κόμβους ευρωπαϊκούς πανελλαδικής εμβέλειας, ο ένας ψηφιακή και πράσινη μετάβαση για τον αγροδιατροφικό τομέα λειτουργεί εδώ και έναν χρόνο και πλέον μαζί με την Περιφέρεια και ο κόμβος για τα τρόφιμα. Συγκλίνουμε σε αυτή την κατεύθυνση, δουλεύουμε με όλους τους τοπικούς εταίρους και προσδοκούμε να είμαστε από τις περιφέρειες αυτές που θα κάνουν αυτή τη μετάπτωση πρώτες στη χώρα. Παράλληλα, κομμάτια αριστείας υπάρχουν στο πανεπιστήμιο μας, υγεία, φάρμακο, ενέργεια, περιβάλλον. Δεν είναι η ώρα να πω περισσότερα.

Η βελτίωση των υποδομών του πανεπιστημίου νομίζω ότι είναι μια προϋπόθεση, και για αυτό ευχαριστώ και την Περιφέρεια και προσωπικά τον Περιφερειάρχη, αλλά και τις ψηφιακές μας υποδομές. Στην άκρη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι ψηφιακές υποδομές πρέπει να είναι οι καλύτερες δυνατές, τίποτα λιγότερο. Για να

πετύχουμε, όμως, χρειαζόμαστε και τη σύνδεση με την αγορά εργασίας. Για αυτό ακριβώς τον λόγο έχουμε διμερείς συνεργασίες με όλα τα επιμελητήρια, με όλους τους τοπικούς φορείς, επιστημονικούς, Τεχνικό Επιμελητήριο, Γεωτεχνικό Επιμελητήριο, Οικονομικό Επιμελητήριο και άλλους. Με τις χρηματοδοτήσεις δημιουργήσαμε επιτυχημένα και έχουμε αυτή τη στιγμή 2 θερμοκοιτίδες νεοφυών επιχειρήσεων. Ήδη οι επιχειρήσεις οι οποίες χρηματοδοτήθηκαν από αυτά τα χρηματοδοτικά εργαλεία που συμμετείχε η περιφέρεια, αποδίδουν.

Και για να υποστηρίξουμε την προσπάθεια αυτή ακόμα περισσότερο, ετοιμαστήκαμε και υποβάλαμε τις προτάσεις μας και σε αυτό το κοινοτικό πλαίσιο στήριξης που ξεκινά. Η άποψη του πανεπιστημίου σε αυτή τη στιγμή, σε αυτό το σημείο είναι λίγο διαφορετική από τους άλλους εταίρους. Εμείς πιστεύουμε περισσότερο στο κομμάτι αυτό της κοινωνίας που βασίζεται στην καινοτομία και δημιουργεί μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία. Δεν αφήνουμε πίσω τα κομμάτια της οικονομίας, τα οποία δεν καταφέρουν αυτή τη στιγμή να δημιουργήσουν πλούτο στο βαθμό που περιμέναμε. Τους υποστηρίζουμε για να κάνουμε αυτή τη μετάβαση. Έχουμε ανάγκη όμως να προκρίνουμε ως πανεπιστήμιο καλές πρακτικές, επιχειρήσεις πιλότους, οι οποίες θα δώσουν το παράδειγμα, και αυτός ακριβώς υποστηρίζουμε.

Άρα μας ενδιαφέρει πάρα πολύ το κομμάτι των επιχειρήσεων αυτών που έχουνε τομέα ερευνών και συνεργαζόμαστε με αυτούς και θέλουμε αυτή η δεξαμενή να αυξηθεί όσο το δυνατόν περισσότερο. Και επίσης μας ενδιαφέρει να κρατήσουμε ανθρώπινο δυναμικό σε αυτή την περιοχή. Η προκήρυξη που είναι αυτή τη στιγμή στον αέρα και χρηματοδοτεί όπως είπατε για 24 μήνες τις προσλήψεις εξειδικευμένου προσωπικού νομίζω είναι ένα πάρα πολύ καλό πρώτο βήμα και σε αυτό θα επιμείνουμε και νομίζω ότι θα έχουμε την στήριξη σας. Θα ήθελα, κλείνοντας, να πω ότι εμείς στο ανταγωνιστικό περιβάλλον της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης παγκοσμίως, τόσο μεταξύ της δημόσιας εκπαίδευσης όσο και των μη κρατικών πανεπιστημίων που οσονούπω θα δραστηριοποιούν στη χώρα, οφείλουμε να προετοιμαζόμαστε. Ο χρόνος δεν υπάρχει.

Το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα 2 ή 3 χρόνια πρέπει να γίνουν όλα τα απαραίτητα βήματα, έτσι ώστε να είμαστε ανθεκτικοί και ανταγωνιστικοί, να είμαστε επιλέξιμοι, να μπορούμε να κρατήσουμε και να αυξήσουμε τους 40.000 προπτυχιακούς φοιτητές που έχουμε στις 7 πόλεις στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης και να πετύχουμε τη μέγιστη δυνατή κινητικότητα. Μια πρόταση κλείνοντας. Θα ήθελα να δούμε την πιθανότητα μέσα από τα χρηματοδοτικά εργαλεία να χρηματοδοτηθεί αυτή η κινητικότητα του πιο δυναμικού κομματιού μιας κοινωνίας, των φοιτητών και των ερευνητών μεταξύ των πόλεων. Προσδοκούμε από αυτήν την γιγάντωση, από αυτή την κινητικότητα και θα θέλαμε να το θέσουμε στη συζήτηση για μελλοντικά προγράμματα.

Δεν θα ήθελα να απασχολήσω περισσότερο, να πω, κλείνοντας, ότι συνεργασία μας με όλους τους φορείς και πάνω από όλα με την Περιφέρεια και με την Διαχειριστική Αρχή είναι ιδανική και πραγματικά το τελευταίο χρονικό διάστημα έχει εντατικοποιηθεί, έχοντας βέβαια να αντιμετωπίσουμε και το δυσμενές αποτέλεσμα της μεγάλης καταστροφικής πυρκαγιάς, όπου πραγματικά ξοδεύουμε πολύ χρόνο και πιστεύουμε ότι θα πετύχουμε να σχεδιάσουμε ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα, έτσι ώστε να αντιμετωπίσουμε και τις δυσμενείς επιπτώσεις. Σας ευχαριστώ πολύ. Είμαι στη διάθεσή σας.

Εκπρόσωπος του Συνδέσμου Πληροφορικής & Επικοινωνιών Ελλάδος (ΣΕΠΕ) κα Π.Παπαρίδου:

Καλησπέρα σας και από εμένα. Είμαι πρόεδρος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Πληροφορικής και Επικοινωνιών Ελλάδας Ψηφιακής Τεχνολογίας. Πρώτα από όλα ευχαριστούμε πολύ για την πρόσκληση. Ευχαριστούμε πολύ για την εξαιρετική διοργάνωση. Ως ΣΕΠΕ συμμετέχουμε πάντα με φυσική παρουσία σε όλες τις επιτροπές παρακολούθησης, γιατί θεωρούμε ότι η τοπική αυτοδιοίκηση είναι πάρα πολύ σημαντική. Σίγουρα το θέμα του ψηφιακού μετασχηματισμού είναι πολύ σημαντικό. Ο κορονοϊός μας έδειξε και ότι είναι ο μόνος τρόπος για να μπορέσουμε να συνεχίσουμε κάτω από κάποιες καταστάσεις.

Εδώ πρέπει όλοι μαζί να δούμε τι καλύτερο μπορούμε να κάνουμε. Θα έχετε διαβάσει πολύ ότι έχουμε μια τεράστια έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού, που δεν μπορεί να καλυφθεί. Δεν είναι μόνο ελληνική, είναι σε όλη την Ευρώπη και σε όλες τις ανεπτυγμένες χώρες. Μάλιστα για αυτό έχουμε κάνει μια στενή συνεργασία, όπως γνωρίζει ο κύριος Πρύτανης, με τους με τις με τους προέδρους των 37 σχολών τεχνολογιών, πληροφορικής και επικοινωνιών των ελληνικών πανεπιστημίων και προσπαθούμε να δούμε από κοινού πώς μπορούμε. Έχουμε ήδη υποβάλει κάποιες προτάσεις.

Τώρα αυτό που εγώ θα ήθελα να σας πω λίγο είναι ότι σε όλες τις περιπτώσεις θα πρέπει να υπάρχει μια καλύτερη, πιστεύω, ενημέρωση και για τα προγράμματα που τρέχουν κεντρικά εκτός από τα προγράμματα που τρέχουν τοπικά. Και αυτό θα σας βοηθήσει σε πολλές περιπτώσεις. Παραδείγματος χάρη, άκουσα πριν που λέγατε για τη γραφειοκρατία. Σίγουρα η γραφειοκρατία είναι τεράστια, αλλά έχουμε ήδη κάνει αρκετά βήματα. Παραδείγματος χάρη σε δράσεις κρατικών ενισχύσεων που τρέχει η κοινωνία της πληροφορίας Α Ε, είναι πάρα πολλά πράγματα αυτοματοποιημένα, δηλαδή δεν υποβάλλουν οι επιχειρήσεις πλέον ούτε φορολογικά, ούτε ασφαλιστικά στοιχεία, ούτε τίποτε, γιατί τα παίρνουν όλα αυτόματα, οτιδήποτε μπορούν να πάρουν αυτόματα που υπάρχει πλέον στο ελληνικό δημόσιο, το παίρνουν αυτόματα. Έχουν γίνει 21 λειτουργούν σε ένα τομέα του δημοσίου, σίγουρα μπορούν να λειτουργήσουν και αλλού. Άρα πολύ ευχαρίστως να το συζητήσουμε. Εμείς έχουμε πολύ στενή συνεργασία με την ΚΤΠ, να σας βοηθήσουμε και στην επικοινωνία, θα είναι καλό, θα ωφεληθείτε πάρα πολύ.

Ένα δεύτερο θέμα που θέλω να σας πω είναι ότι θα βγει μια δράση σύντομα, επειδή αναφερθήκατε στους ελεύθερους επαγγελματίες, πρόκειται να βγει μια δράση η οποία θα καλύψει 52.000 επιχειρήσεις, μικρές επιχειρήσεις, με ένα προϋπολογισμό της τάξης των 800€ κάτι, ώστε να μπορέσουν να πάρουν και εξοπλισμό και βασικά θέματα. Είναι να βγει πολύ σύντομα και αυτό από την Κοινωνία της Πληροφορίας, με τις αυτοματοποιημένες δράσεις που λέγαμε. Άρα είναι, πιστεύω, πολύ σημαντικό να τα βλέπετε αυτά συνολικά για να δούμε τι υπάρχει στο υπόλοιπο.

Αυτό όμως που δεν έχει καλυφθεί καθόλου από τη δημόσια διοίκηση ούτε σε κεντρικό επίπεδο, αλλά ούτε σε τοπικό, είναι το άλλο θέμα που αναφέρατε, ο εξοπλισμός πρόσβασης των δημοσίων υπαλλήλων. Και όταν λέω δημοσίων υπαλλήλων εγώ αναφέρομαι και τοπική αυτοδιοίκηση και κεντρικά. Έτσι εδώ υπάρχει ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα, γιατί αυτός ο εξοπλισμός πραγματικά που σήμερα με την κυβερνοασφάλεια είναι πολύ σημαντικό να ανανεωθεί, γιατί ό,τι και να κάνουμε στην κυβερνοασφάλεια, άμα έχουμε εξοπλισμό μπροστά μας δεκαπενταετίας, διότι έχουμε δεκαπενταετίας, αν δείτε τι συμβαίνει στις πολεοδομίες θα το δείτε αυτό το πράγμα, ένα παράδειγμα σας έφερα, αυτό είναι μια τεράστια τρύπα μπροστά μας, και ό,τι αρχή κυβερνοασφάλειας και να κάνουμε, ό,τι οι πλατφόρμες, ό,τι διαδικασίες, με

αυτή την τρύπα μπροστά μας είναι σαν να ανοίγουμε την πόρτα, να βάλουμε συναγερμούς, ανοίγουμε την πόρτα και να τους λέμε, περάστε.

Άρα αυτό είναι ένα θέμα που πρέπει να δείτε λίγο ίσως συνολικά σε επίπεδο ΕΝΠΕ και με την κεντρική διοίκηση να το σπρώξουμε όλοι μαζί, γιατί είναι κάτι που δεν είναι στις προτεραιότητές τους, ενώ θα έπρεπε. Θα έπρεπε να είναι και το θεωρώ πάρα πολύ σημαντικό. Και πάλι είμαστε εδώ και στη διάθεσή σας να οργανώσουμε δράσεις. Είναι ένα πολύ σημαντικό κομμάτι είναι της κατάρτισης ψηφιακής αναβάθμισης και όλου του πληθυσμού. Συζητάμε αυτή τη στιγμή με το Υπουργείο Συνοχής και Οικογένειας, συζητάμε, συγγνώμη, δεν έχω πει σωστά όλο τον τίτλο, κάτι μου ξέφυγε μια λέξη, νομίζω, συζητάμε για μια ψηφιακή αναβάθμιση ενεργούς γήρανσης, δηλαδή των ανθρώπων από 60 ετών και πάνω, ώστε να μπορούν, αντί να κυκλοφορούν οι κωδικοί του Taxis παντού, να μπορούν να κάνουν κάποια βασικά πράγματα, συνταγογράφηση και στο gov.gr, και τα λοιπά. Άρα αυτά τα θέματα είναι πολύ σημαντικά και πιστεύω ότι μπορούμε να βάλουμε και άλλες ενέργειες στο μέλλον και στο επόμενο πρόγραμμα. Ευχαριστώ πολύ.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Εμείς ευχαριστούμε την κυρία Παπαρίζου και να ενημερώσω το σημείο αυτό, να ενημερώσει τις εταιρείες που εκπροσωπεί ήδη τουλάχιστον που είναι στον σύλλογος και όλες οι εταιρείες ότι η δική μας διοίκηση στο άμεσο μέλλον, και όταν λέω στο άμεσο μέλλον, στη χρονιά θα βγουν πολλές προσκλήσεις ψηφιοποίησης, γιατί είμαστε έτοιμοι να ψηφιοποιήσουμε 77 υπηρεσίες, για να έχουμε καλύτερες υπηρεσίες προς τους πολίτες και πιο εύχρηστες και σε δεύτερο βαθμό ό,τι μπορεί να ψηφιοποιηθεί, διότι ξέρετε στις περιφέρειες και στους δήμους δεν υπάρχει υπαλληλικό προσωπικό. Έτσι, λοιπόν, πρέπει να την ψηφιοποίηση να δώσουμε τη δυνατότητα άμεσης λύσης απομακρυσμένων περιοχών και έτσι, λοιπόν, θα έχουμε μια άψογη συνεργασία. Συνεχίζουμε λοιπόν. Θα ήθελα να δώσω αυτή τη στιγμή τον λόγο στον κ. Μαρκόπουλο, ο οποίος είναι εκπρόσωπος της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας. Θα μας μεταφέρει ένα μήνυμα του προέδρου, του κυρίου Τζιτζικώστα, της Ένωσης Περιφερειών, στην οποία είμαι και μέλος και εγώ.

Εκπρόσωπος της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝΠΕ) κ. Θ. Μαρκόπουλος:

Κύριε Περιφερειάρχα, είναι γεγονός ότι σήμερα δεν εκπροσωπώ την Περιφέρεια, ούτε τη Περιφερειακή Ενότητα Καβάλας, αλλά την Ένωση Περιφερειών Ελλάδος. Κύριε Περιφερειάρχα, κυρίες και κύριοι, η άποψη την οποία θα ήθελα να καταγράψω ως Ένωση Περιφερειών Ελλάδος και η άποψη την οποία πιστεύω ότι ασμένως συμφωνεί και ο Περιφερειάρχης και η διοίκηση της περιφέρειας είναι το γεγονός ότι ζητούμενο στις μέρες μας είναι να διεκδικήσουμε και να αυξήσουμε τον ρόλο των περιφερειών στην αξιοποίηση των ευρωπαϊκών πόρων στην Ελλάδα. Και μάλιστα όχι μόνο να αυξήσουμε τον ρόλο των περιφερειών, αλλά να αυξήσουμε και τον παρεπόμενο βαθμό ελευθερίας που έχουμε προκειμένου να μπορούμε να κάνουμε πιο εξειδικευμένες επιλογές, λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα της κάθε μίας περιοχής και της καθεμίας περιφέρειας.

Συνολικά, εκείνο το οποίο θα ήθελα να τονίσω είναι ότι 13 περιφέρειες της χώρας είμαστε περήφανοι για το τι έχουμε πετύχει. Και για αυτό το λόγο προσπαθούμε σε αυτήν την περιφέρειοκεντρική αξιοποίηση των ευρωπαϊκών πόρων να πετύχουμε την μεταφορά επιπλέον πόρων από το κέντρο προς την περιφέρεια και αυτό μάλιστα το κάνουμε και ως Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης.

Είναι χαρακτηριστικό ότι αν πάρουμε για παράδειγμα την Περιφερειακή Ενότητα Καβάλας και την Περιφερειακή Ενότητα Θάσου, βέβαια, τα λεφτά της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω της μεταχείρισης που επιφυλάσσει σε αυτά η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης έχουν καταλήξει εκτός από την Περιφέρεια στους 4 Δήμους, στις Ιερές Μητροπόλεις, στα πανεπιστημιακά ιδρύματα, στο πανεπιστήμιο μας, δηλαδή, κύριε Πρύτανη, που πλέον είναι ένα, στον Οργανισμό Κεντρικών Αγορών, δηλαδή εν προκειμένω στις υποδομές της ιχθυόσκαλας, στους οργανισμούς λιμένων, στα νοσοκομεία, στο ΕΚΑΒ και στις άλλες υγειονομικές μονάδες και στον επιχειρηματικό κόσμο.

Είμαστε βέβαιοι ότι κάτι τέτοιο δεν θα μπορούσε να έχει επιτευχθεί με την ίδια αποτελεσματικότητα, αν δεν υπήρχαν τα ΠΕΠ και αν προσπαθούσαν να αποδώσουν οι πόροι της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω των τομεακών ή των άλλων προγραμμάτων. Εξακολουθούμε, λοιπόν, να διεκδικούμε πόρους, εμμένουμε με περισσότερους βαθμούς ελευθερίες στην πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση, έτσι ώστε να μπορούμε να πετύχουμε το μεγαλύτερο δυνατό όφελος.

Ένα στοιχείο προβληματισμού αποτελεί το γεγονός ότι, όπως παρουσιάστηκε, δυστυχώς ο πολίτης ενώ βλέπει τα έργα, ενώ ωφελείται από τα έργα, έχει πολύ μεγάλη απόσταση από το τι είναι αυτό και το τι λειτουργεί και τι προσπαθεί να κάνει και το ΠΕΠ και τα χρήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Φοβάμαι ότι και αν μας παρακολουθούσαν σήμερα οι πολίτες, δεν θα σχημάτιζαν μια προσφιλή σε αυτούς εικόνα από αυτήν την εκτεταμένη, ουσιαστική και εκτεταμένη, αλλά και λίγο δύσκολη στο να παρακολουθηθεί συνεδρίαση.

Πρέπει να θέσουμε λοιπόν ως προτεραιότητα το να μπορέσουμε να κάνουμε, και το λέω και 10 μέρες πριν τις ευρωεκλογές, ότι πρέπει να κάνουμε τον πολίτη περισσότερο κοινωνό αυτής της προσπάθειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την οποία διεξάγουν οι ελληνικές περιφέρειες και εν προκειμένω η περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης. Ευχαριστώ πολύ.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Ευχαριστούμε τον κύριο Μαρκόπουλο. Στο σημείο αυτό θα ήθελα να ενημερώσω τόσο τον κύριο Carsten και τον κύριο Patrick και τους υπόλοιπους που είστε εδώ στην αίθουσα, ότι η Περιφέρεια μας διατηρεί ιδιόκτητο γραφείο στις Βρυξέλλες, το οποίο έχει στελεχωθεί από τις 15 Μαρτίου με άνθρωπο, υπάλληλο της περιφέρειας μας που βρίσκεται στις Βρυξέλλες για 3 μήνες, με εξωτερικό συνεργάτη εταιρεία consulting, και πολύ σύντομα θα έχετε όλοι ένα email, μια διεύθυνση και έναν τρόπο επικοινωνίας με το γραφείο στις Βρυξέλλες προς διάθεση όλων των φορέων, των οργανισμών της περιοχής μας, το οποίο είναι άλλο ένα εργαλείο και το οποίο μπορεί να προσδώσει έξτρα πόρους εκτός από το δικό μας με cluster, με στρατηγικά σχήματα με μια σειρά άλλων προθέσεων και διαθέσεων που θα δημιουργήσει το γραφείο αυτό προς αξιοποίηση όλης της κοινωνίας και όλων των φορέων της περιοχής μας.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να δώσω τον λόγο στον άλλο πρόσωπο της Κεντρικής, της ΚΕΔΕ, Ένωσης Δήμων Ελλάδος, τον κύριο Φίλιππο Αναστασιάδη, που για εμάς αποτελεί τιμή να εκπροσωπεί ένας δήμαρχος, και μάλιστα ο δήμος που έχει τη μεγαλύτερη γεωγραφική έκταση στην περιφέρειά μας με την πολλά προβλήματα, συνδυασμός βουνό και θάλασσα, να μας πει τη δική του εμπειρία και αυτός επί σειρά ετών στην τοπική αυτοδιοίκηση, δεύτερη σειρά δήμαρχος. Κύριε Αναστασιάδη, εκπροσωπώντας την ΚΕΔΕ, σας

δίνουμε τον λόγο να μας φέρετε το μήνυμα του δικού σας, του πρώτου βαθμού της τοπικής αυτοδιοίκησης πανελλαδικά.

Εκπρόσωπος της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ) κ. Φ. Αναστασιάδης:

Αρχικά ευχαριστώ πολύ κύριε Περιφερειάρχα, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι. Εκτός από την ιδιότητα του μέλους της σε ΚΕΔΕ, εκπροσωπώντας την ΚΕΔΕ εδώ, θέλω να τονίσω ότι έχω τη χαρά να συμμετέχω ως αιρετός για δεύτερη φορά στην Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΣΠΑ. Ίσως είμαι από τους παλαιότερους εδώ πέρα από τα ικανότατα στελέχη τα οποία υπάρχουν.

Ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης και κυρίως του πρώτου βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης είναι αυτός που έχει την μεγαλύτερη εγγύτητα με τον απλό πολίτη, ώστε να μπορέσει να μεταφέρει τις ανάγκες και να προτεραιοποιήσουμε έτσι τους άξονες, τους πυλώνες, επάνω στους οποίους θα κινηθούμε. Αυτό για να γίνει, πρέπει να καταγραφούν από όλους εμάς, τους δημάρχους, από τις τοπικές κοινωνίες, να έρθουν βέβαια στη Διαχειριστική Αρχή, που εδώ θέλω να τονίσω ότι τουλάχιστον η δική μας η Διαχειριστική Αρχή της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας με τα στελέχη και φυσικά με τον κύριο Κουδουμάκη, τον προϊστάμενο, ήταν πάντα ανοιχτή στο να μπορούμε να θέτουμε τις προτεραιότητές μας, να εισακουγόμαστε, και βέβαια αυτά, κύριε Περιφερειάρχα, μέσω εσάς να μεταφέρονται στα αρμόδια όργανα της Επιτροπής, στην κυβέρνηση αλλά και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προκειμένου αυτά να γίνονται πράξεις. Και αντίστροφα έχουμε κι εμείς όλοι την υποχρέωση ως τοπική κοινωνία, ως πρώτος βαθμός τοπικής αυτοδιοίκησης, να υλοποιήσουμε όλα αυτά στα οποία έχουμε ήδη δώσει προτεραιότητα.

Με αυτή τη λογική, με την τεχνογνωσία, που ούτως ή άλλως διαθέτουν οι υπηρεσιακοί μας παράγοντες, αλλά και με την καλή διάθεση, την όρεξη και το μεράκι και την εμπειρία που έχουμε και εμείς, όλοι οι άνθρωποι της ΚΕΔΕ, και ιδιαίτερα της περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης που υπηρετούμε τον πρώτο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης, δηλώνουμε παρών ώστε να μπορέσουμε να βοηθήσουμε και εμείς στην περαιτέρω και την αειφόρα ανάπτυξη του τόπου μας και ιδιαίτερα της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Ευχαριστώ πολύ.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Ευχαριστώ πάρα πολύ κύριε δήμαρχε. Τον λόγο τώρα δώσαμε στον Δήμαρχο Θάσου, τον κ. Ελευθέριο Κυριακίδη, ο οποίος θα μας πει τις καλές πρακτικές, πώς ένας δήμος των 15.000 κατοίκων, το καλοκαίρι γίνεται 500.000, 700.00 και τα φέρνει εις πέρας τόσο στην καθαριότητα όσο και στη διατήρηση της καλής κυκλοφορίας.

Εκπρόσωπος της Περιφερειακής Επιτροπής Αναπτυξιακού Σχεδιασμού (ΠΕΑΣ) Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης κ. Ε. Κυριακίδης

Κύριε Περιφερειάρχα, και εγώ θα ήθελα να σας ευχαριστήσω καταρχήν για την ουσιαστική συμμετοχή μου στην Επιτροπή Αναπτυξιακού Σχεδιασμού της Περιφέρειας, την οποία εκπροσωπώ, αλλά και με την ιδιότητα του Δημάρχου της Θάσου, θα ήθελα να αναφέρω ότι πραγματικά το ΕΣΠΑ είναι ένα αναπτυξιακό εργαλείο. Η Θάσος και οι υπηρεσίες της, ο δήμος μας, έχει άριστη συνεργασία με τις υπηρεσίες της Περιφέρειας και προσωπικά με τον κ. Κουδουμάκη, τον οποίο και ευχαριστώ για ακόμη μια φορά δημοσίως.

Αυτό που θα ήθελα να τονίσω και να δηλώσω είναι ότι χαίρομαι επειδή ο Δήμος της Θάσου πλέον αντιμετωπίζεται ως ξεχωριστή Περιφερειακή Ενότητα, όπως και πραγματικά είναι, και όχι τμήμα μιας περιφερειακής ενότητας και εύχομαι πραγματικά η νέα προγραμματική περίοδος να είναι μια περίοδος πραγματικής ανάπτυξης για το νησί μας. Όσο για το πώς θα καταφέρουμε, κύριε Περιφερειάρχα, αυτό γίνεται όπως και εσείς πολύ καλά γνωρίζετε, με δουλειά, σχέδιο και πρόγραμμα και φυσικά ελπίζουμε, αν και είμαστε βέβαιοι, ότι για τα επόμενα χρόνια θα έχουμε απόλυτο σύμμαχο εσάς προσωπικά, ώστε να μπορέσει η Θάσος να αναπτυχθεί, όπως άλλωστε της αξίζει, καθώς όλοι πιστεύουμε ότι τουλάχιστον στο κομμάτι του τουρισμού είναι η ναυαρχίδα του τουρισμού στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Σας ευχαριστώ.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Συμφωνώ και επαυξάνω με τα τελευταία λεγόμενά σας. Τον λόγο τώρα θέλω να δώσω σε έναν άλλον Δήμαρχο της Ορεστιάδας, τον κύριο Διαμαντή Παπαδόπουλο, ένα συντοπίτη μου, ο οποίος έχει μακρά πορεία και εμπειρία τόσο στο Τεχνικό Επιμελητήριο που διετέλεσε Γενικός Γραμματέας όσο ως αυτοδιοικητικός, αλλά και σαν ενεργός πολίτης και άνθρωπος της κοινωνίας και τον ευχαριστούμε πολύ και του δίνουμε τον λόγο.

Εκπρόσωπος του φορέα ΟΧΕ - ΒΑΑ Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης και των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) - ΔΗΜΟΣ ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ κ. Α. Παπαδόπουλος:

Ευχαριστώ πολύ κύριε Περιφερειάρχη. Για εμένα είναι η πρώτη φορά που συμμετέχω και είναι μεγάλη χαρά αλλά και μεγάλη τιμή, διότι πραγματικά θεωρώ και εγώ ότι τα κεφάλαια από το ΕΣΠΑ, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, είναι ένας σημαντικότερος μοχλός ανάπτυξης, κυρίως για περιοχές όπως οι δικές μας, οι οποίες βρίσκονται σε μια μάλλον δυσμενή γεωγραφική θέση.

Όπως γνωρίζετε ο δήμος μαζί περιφέρεται, περιβάλλεται γύρω γύρω από φθηνότερες χώρες, από χώρες με πολύ φθηνότερο κόστος, με χαμηλότερες φορολογίες. Όλα αυτά, λοιπόν, δημιουργούν ένα ασφυκτικό περιβάλλον, που αν δεν υπήρχαν τα κεφάλαια του ΕΣΠΑ, νομίζω ότι θα ήταν πολύ δύσκολο για την επιβίωσή μας.

Χαίρομαι που συμμετέχω, θα είμαστε σε συνεχή επικοινωνία για να διαμορφώσουμε τα επόμενα προγράμματα, όπως θα ταιριάζουν καλύτερα σε εμάς. Θέλω να εισακούονται οι απόψεις των δήμων, και όπως ειπώθηκε και πριν, ίσως πρέπει να υπάρχει και μια διαφοροποίηση από περιοχή σε περιοχή, γιατί άλλες είναι οι ανάγκες, είπε ο ένας δήμαρχος, συνάδελφος, πριν σε άλλες περιοχές και άλλες είναι σε εμάς.

Αυτή η διαφοροποίηση είμαι σίγουρος ότι θα εισακουστεί και από εσάς, κύριε Περιφερειάρχη, που καταγόμαστε άλλωστε από την ίδια περιοχή, αλλά και από την υπηρεσία και από τον κ. Κουδουμάκη με τον οποίο ξεκινήσαμε μια πολύ εποικοδομητική συνεργασία. Ευχαριστώ πολύ και είμαι σίγουρος ότι θα συνεχιστούν έτσι.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Δήμαρχε, και δεσμεύομαι δημοσίως για την άψογη και καλή συνεργασία. Τον λόγο τώρα, βλέπω άλλον έναν δήμαρχο, και μετά να περάσουμε στους εκπροσώπους, είναι ο κ.

Αθανασιάδης, ένα παλιό στέλεχος πολλά χρόνια στην αυτοδιοίκηση, ο Δήμαρχος Προσοτσάνης με μεγάλη δράση και μάλιστα έχει και ξεχωριστή βιομηχανική περιοχή εκεί πέρα και έχει να μας πει πολλά.

Εκπρόσωπος της ΠΕΔ Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης κ. Θ. Αθανασιάδης:

Κύριε Περιφερειάρχα, νομίζω ότι είναι τιμή για όλους μας το ότι ο καθένας εκπροσωπούμε τις περιοχές μας, όπως εσείς εκπροσωπείτε την περιφέρεια. Νομίζω ότι όσα ακούστηκαν, όλα είναι προς την σωστή κατεύθυνση. Λογικό είναι ο καθένας μας να γνωρίζουμε τις περιοχές, να ξέρουμε τι θέλουμε και φυσικά θα κριθούμε εκ του αποτελέσματος.

Εκείνο μόνο που θα πω και θα καταθέσω, γιατί διαχρονικά, αυτό το μεγάλο πρόβλημα της γραφειοκρατίας, το οποίο είναι αυτό που πολλές φορές, όχι πολλές, πάντοτε μας φρενάρει και η έλλειψη στελεχών σε υπηρεσίες. Κατά τα άλλα, θεωρώ ότι είμαστε συνεργάτες. Πιστεύω ότι στο τέλος της ημέρας θα μας βρει δυνατούς όλους, και νομίζω θα είναι αυτά όλα προς όφελος των δημοτών. Ευχαριστώ.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Ευχαριστούμε κύριε δήμαρχε. Φυσικά και θα έχουμε συνεργασία, γιατί χωρίς αυτή δεν μπορεί να πετύχουμε τους στόχους μας. Επειδή δεν βλέπω άλλους δημάρχους, αν θέλουν οι εκπρόσωποι των δημάρχων. Ξέχασα το ΓΕΩΤΕΕ, εδώ πέρα βλέπω τον αγαπητό συνάδελφο, χρόνια έχουμε συνεργασία, να κάνει μια τοποθέτηση και μετά θα συνεχίσουμε.

Εκπρόσωπος του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου (ΓΕΩΤΕΕ) κ. Ζ. Μυστακίδης:

Να χαιρετίσω την εκδήλωση, κύριε Περιφερειάρχα και αγαπητοί εκλεκτοί προσκεκλημένοι. Συμμετέχω για δεύτερη φορά στην Επιτροπή Παρακολούθησης. Αυτό που θα ήθελα να τονίσω είναι το εξής, ότι πραγματικά η Ευρωπαϊκή Ένωση εδώ και χρόνια έχει χαράξει τη στρατηγική της, ιδιαίτερα για περιφέρειες όπως τη δικιά μας, που είναι ακριτική περιφέρεια με τα προβλήματα που περικλείει ο όρος, αλλά και τις προκλήσεις, αλλά και τις ευκαιρίες που μπορεί να έχει μια τέτοια περιφέρεια.

Εμείς, σαν Γεωτεχνικό Επιμελητήριο επί χρόνια, κύριε Περιφερειάρχα, ξέρετε και ο χωρικός, ο Αντιπεριφερειάρχης, ο κ. Μαρκόπουλος, ο συνάδελφός μου και πάλι ως πρόεδρος του ΓΕΩΤΕΕ, έχουμε ένα ιδιαίτερο ενδιαφέρον για θέματα όχι μόνο του πρωτογενή τομέα, ο οποίος είναι ένα σημαντικό αντικείμενο δραστηριότητα στην περιφέρεια μας. Το κομμάτι της γεωθερμίας για εμάς θα πρέπει, και για εσάς, φυσικά, έχουμε μια συναντίληψη, θα πρέπει να είναι μια προτεραιότητα για τα επόμενα χρόνια και φυσικά και για την κεντρική πολιτική σκηνή, προκειμένου να αναβαθμιστεί το νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο επί χρόνια αποτελεί τροχοπέδη για την ανάπτυξη αυτού του γεωθερμικού τόξου που διανύει όλη την περιφέρεια μας.

Αναφορικά με την ύπαρξη πλέον του τρίτου μεγαλύτερου ακαδημαϊκού ιδρύματος της Ελλάδας στην περιφέρειά μας, εδώ είναι και μια πρόκληση όχι μόνο για το ίδιο το πανεπιστήμιο να έχει έναν πιο αναβαθμισμένο ρόλο, αλλά θα πρέπει να έχει και αρωγό την πολιτεία αλλά και την περιφέρεια που είναι, προφανώς για να περάσει στην εφαρμοσμένη πλέον έρευνα, έχουμε πολλά αντικείμενα που μπορεί να ασχοληθεί.

Το κομμάτι του αγροτουρισμού, ίσως και σαν χώρα, όχι μόνο σαν περιφέρεια, έχουμε ένα πιο αργό βηματισμό σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες, κυρίως του ευρωπαϊκού νότου, το οποίο και εδώ παρουσιάζονται πολλές ευκαιρίες, ιδιαίτερα μέσα από το ΕΣΠΑ.

Αναφορικά με την αλιεία, που το Βόρειο Αιγαίο αποτελεί το μεγαλύτερο κομμάτι της του αλιευτικού πλούτου της χώρας μας και έχουμε και την τύχη να έχουμε ένα εξαιρετικό ίδρυμα ερευνητικό, το ΙΝΑΛΕ, που ξεπερνά τα γεωγραφικά όρια της περιφέρειάς μας, ήδη είναι αναβαθμισμένο σε στελεχιακό δυναμικό. Φυσικά οι πόροι πάντα από την κεντρική κυβέρνηση πρέπει να είναι πάντα, να υπάρχει μια μεγαλύτερη μνεία.

Όσον αφορά τον ορυκτό πλούτο, γνωρίζετε και εσείς πολύ καλά, κύριε Περιφερειάρχη, ότι το μεγαλύτερο ποσοστό του ορυκτού πλούτου και των λατομείων και του μαρμάρου βρίσκεται στην περιφέρειά μας, ιδιαίτερα και στη Δράμα και στην Καβάλα, αλλά και περισσότερο και στη Θάσο.

Το τελευταίο και κλείνω, είναι επειδή είπαμε ότι είμαστε μια γεωγραφική περιφέρεια της χώρας μας, η οποία συνορεύει με άλλες χώρες, τα τελευταία χρόνια γινόμαστε μάρτυρες να είμαστε και πύλη εισόδου σε διάφορες ζωνοδότησεις. Βέβαια, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει μια συγκεκριμένη πολιτική και πρωτόκολλα αντιμετώπισης και διαχείρισης αυτών των ζωνοδότησεων. Είναι εξαιρετικά σημαντικό για όλες τις οικονομικές δραστηριότητες, που είναι αλυσίδα, με κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις και λοιπά. Και εκεί θέλουν μια ιδιαίτερη μνεία και ίσως και το ΕΣΠΑ είναι και μια καλή ευκαιρία να μπορούν να ενδυναμώσουμε αυτές τις προσπάθειες της επιτήρησης και του ελέγχου αυτών των ζωνοδότησεων. Ευχαριστώ.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Μυστακίδη. Πραγματικά οι ζωνοδότησεις είναι κάτι που απασχολεί πάρα πολύ την περιφέρεια μας, γιατί ξέρετε γειτνιάζουμε με την Τουρκία που είναι εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχει άλλο καθεστώς και άλλες προδιαγραφές αντιμετώπισης των θεμάτων και είναι ένα θέμα που θα χρειαστούμε και της εργασίες.

Για να κλείσω την ενότητα και να περάσουμε στο διάλειμμα, λίγο, 5 λεπτά έχει ξεφύγει, θα δώσω τον λόγο στην τελευταία ομιλήτρια, στην κα. Γρηγορίου, η οποία είναι η Πρόεδρος της Επιτροπής Καινοτομίας, η οποία σχεδιάζει τη νέα στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης, να μας πει δύο λόγια, και έχουμε και δεύτερο κομμάτι της συζήτησης, να προχωρήσουν μετά, αν δεν έχετε αντίρρηση, να κάνουμε ένα μικρό διάλειμμα και να συνεχίσουμε με όλους τους υπόλοιπους παρευρισκόμενους,. Κυρία Γρηγορίου, έχετε τον λόγο.

Εκπρόσωπος του Περιφερειακού Επιστημονικού Συμβουλίου Έρευνας και Καινοτομίας Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης κα Μ. Γρηγορίου:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Περιφερειάρχα. Το Περιφερειακό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας είναι και αυτό σχετικά καινούργιο. Μετράμε περίπου έναν χρόνο από τότε που συγκροτηθήκαμε. Θα ήθελα και εγώ καταρχήν να ευχαριστήσω από όλα τα μέλη του Συμβουλίου, τόσο την Περιφέρεια, γιατί έχουμε μια εξαιρετική συνεργασία, βεβαίως την ΕΥΔ, αλλά και το Περιφερειακό Ταμείο, που και οι 3 μαζί προσπαθούμε να σχεδιάσουμε τη στρατηγική της έξυπνης εξειδίκευσης για την περίοδο που διανύουμε.

Έχουμε δουλέψει αρκετά αυτή τη χρονιά και έχουμε κατορθώσει τουλάχιστον να έχουν ωριμάσει αυτή τη στιγμή η διαδικασία της επιχειρηματικής ανακάλυψης για τους 4 από τους 8 τομείς της στρατηγικής

έξυπνης εξειδίκευσης. Ξεκινήσαμε από αυτούς που θεωρούμε ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικοί για την περιφέρεια, η αγροδιατροφή, τα υλικά, οι ψηφιακές τεχνολογίες με στόχο να προσπαθήσουμε όχι μόνο να διεκπεραιώσουμε ένα κομμάτι που θα αφορά την οργάνωση των προσκλήσεων, αλλά περισσότερο να διαμορφωθεί μια κοινότητα η οποία θα μπορέσει να συνεχίσει να λειτουργεί και να υποστηρίζει όλες αυτές τις προσπάθειες σε όλη την προγραμματική περίοδο, βοηθώντας έτσι να προχωρήσει η περιφέρεια μας ένα βήμα παρακάτω.

Στη φάση αυτή είμαστε και σε επαφή με άλλα περιφερειακά συμβούλια έρευνας και καινοτομίας από άλλες περιφέρειες της πατρίδας μας και στο επόμενο χρονικό διάστημα έχουμε ζητήσει και τη συνδρομή από ευρωπαϊκούς οργανισμούς, για να μπορέσουμε να αποκτήσουμε τεχνογνωσία που δεν βρίσκεται στο επίπεδο της ωριμότητας που θα θέλαμε. Και προγραμματίζουμε, βέβαια, να ολοκληρώσουμε στο άμεσο επόμενο διάστημα και τους άλλους 4 τομείς της στρατηγικής εξειδίκευσης, ορίζοντας και τις σχετικές περιφερειακές απολήξεις.

Θέλω για άλλη μια φορά να ευχαριστήσω και την Διαχειριστική Αρχή και το Περιφερειακό Ταμείο, γιατί όλη αυτή την χρονιά ήταν συνεχώς σε άριστη συνεργασία με μας, και βεβαίως και όλα τα μέλη του ΠΣΕΚ, καθώς όλα τα μέλη του ΠΣΕΚ είναι εργαζόμενοι σε διάφορους τομείς, όπως και εγώ άλλους, και η δουλειά σε πολύ μεγάλο βαθμό γίνεται πάντα εκτός των υπόλοιπων επαγγελματικών μας υποχρεώσεων, και για αυτό πραγματικά νομίζω ότι χρειάζεται να φτιάξουμε αυτή την κοινότητα, η οποία θα μπορεί να λειτουργεί και να παραμείνει ενεργή όλα τα χρόνια.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Σας ευχαριστώ πολύ, κυρία Γρηγορίου, και στο σημείο αυτό να πω ότι είναι σημαντική η δουλειά που κάνετε, είναι πραγματικά μια ανεξάρτητη συμβουλευτική υποστήριξη στη διοίκηση για τις επόμενες προσκλήσεις που θέλουμε να βγάλουμε και θα λάβουμε πολύ σοβαρά υπόψιν το έργο σας με όλες τις ομάδες εργασίες. Θα ήθελα να κάνουμε ένα διάλειμμα 20 λεπτά, είμαστε μες στο χρόνο, πολύ λίγο, 6-7 λεπτά έχουμε ξεφύγει. Να κάνουμε 20 λεπτά, ένα διάλειμμα και συνεχίζουμε πάλι, τοποθετήσεις και με τις ερωτήσεις που έχετε κάνετε Ευχαριστώ πολύ.

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Για άλλη μια φορά σας ευχαριστώ για την εδώ πέρα παρουσία σας και το ενδιαφέρον που δείχνετε για το ΕΣΠΑ της Περιφέρειας μας, όλους τους προσκεκλημένους. Ξεκινάμε με την ενότητα που έχουμε παρεμβάσεις Εθνικής Αρχής Συντονισμού επί οριζοντίων θεμάτων, ενημέρωση για τους αναγκαίους και πρόσφορους όρους, αναθεώρησης STEP, ενδιαμέση επανεξέταση προγράμματος 2021-2027. Η εκπρόσωπος της Εθνικής Αρχής, έχετε τον λόγο. Σας ευχαριστούμε πολύ. Σας αναμένουμε.

Εκπρόσωπος της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού του Σχεδιασμού, της Αξιολόγησης και της Εφαρμογής (ΕΥΣΣΑΕ) κα Ε. Βουμβουράκη:

Βουμβουράκη Ευαγγελία από την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Σχεδιασμού και της Αξιολόγησης και της Εφαρμογής των Προγραμμάτων. Λοιπόν, θα σας δώσουμε τώρα, στο πλαίσιο του ρόλου της υπηρεσίας μας, μια συνολική εικόνα για την υλοποίηση του ΕΣΠΑ 2021-2027 τη δεδομένη χρονική στιγμή.

Συνολικά βλέπουμε ότι περίπου ο μισός προϋπολογισμός του ΕΣΠΑ, 46,3% έχει βγει σε προσκλήσεις και περίπου το ένα τρίτο, 29% αντιστοιχιστεί σε εντάξεις έργων. Αυτό βέβαια που θα θέλαμε είναι να έχουμε περισσότερες δαπάνες. Ελπίζουμε ότι τώρα αναγνωρίζουμε ότι, όπως είπα και προηγουμένως από τη Διαχειριστική ότι είχαν επικεντρωθεί, οι διαχειριστικές στο κλείσιμο του 2014-2020 και τώρα που ελευθερωθήκαμε με κάποιο τρόπο από τον μεγάλο φόρτο για το κλείσιμο, θα επικεντρωθούμε περισσότερο και θα τρέξει η ενεργοποίηση πολύ πιο γρήγορα του 2021-2027.

Εδώ τώρα ειδικά για τα περιφερειακά προγράμματα στο γράφημα αυτό η απεικόνιση γίνεται με βάση τα ποσοστά ενεργοποίησης επί του συνολικού προϋπολογισμού του προγράμματος. Όντως επιβεβαιώνεται και με γράφημα αυτό που ειπώθηκε και προηγουμένως, ότι η Περιφέρειά ΑΜΘ έχει τη μεγαλύτερη ενεργοποίηση σε προσκλήσεις αλλά και εντάξεις. Γενικά είναι ένα από τα προγράμματα που παρουσιάζει κατά μέσο όρο μια μεγάλη ενεργοποίηση. Τώρα να πούμε λίγα πράγματα για τον κανονισμό STEP, και όχι για το STEP στο 2014-2020, γιατί αυτό το ανέφερε προηγουμένως και ο κύριος Κουδουμάκης.

Τι αναφέρει το STEP στο πλαίσιο των προγραμμάτων του 2021-2027. Η πλατφόρμα STEP, που θεσπίζεται με τον κανονισμό 795 του '24, λειτουργεί χρησιμοποιώντας υφιστάμενα δίκτυα άμεσης επιμερισμένης διαχείρισης και του Ταμείου Ανάκαμψης και ΕΥΣΣΑΕ έχει οριστεί σαν εθνικό σημείο επαφής. Στο πλαίσιο του ρόλου της, να πω ότι στόχος της πλατφόρμας και της STEP είναι να υποστηρίξει μια στρατηγική ανακατεύθυνση της ευρωπαϊκής πολιτικής στο κομμάτι της ενίσχυσης της ανθεκτικότητας της, της μείωσης των εξαρτήσεων από τις εκτός Ένωσης χώρες και την επαναβιομηχάνιση με έμφαση όμως σε συγκεκριμένες κρίσιμες προηγμένες τεχνολογίες. Τα περνάω γρήγορα, γιατί οι τομείς που αφορά η πλατφόρμα STEP είναι πολύ εξειδικευμένοι και η υπηρεσία μας στο πλαίσιο του ρόλου της ως σημείο επαφής, έχει έρθει σε συνεργασία με το EIT Manufacturing, το European Institute of Innovation and Technology και συγκεκριμένα με το Hub που έχει στο στην Αθήνα, για να μας να μας βοηθήσει να αντιστοιχίσουμε τους τομείς που αφορά το STEP με τις ανάγκες της ελληνικής αγοράς. Ποιοι, δηλαδή, τομείς από αυτούς αποτελούν μια κρίσιμη μάζα, έχουν μια κρίσιμη μάζα, παρουσιάζουν μια κρίσιμη μάζα στην ελληνική αγορά.

Είναι ένας κανονισμός που αφορά κατά κύριο λόγο προγράμματα, όπως είναι, το Δίκαιης Μετάβασης, λόγω δεξιοτήτων, αλλά για αυτό δεν θα επεκταθώ περισσότερο, γιατί είναι μια άσκηση που πρώτα πρέπει να ολοκληρωθεί με το EIT Manufacturing που έχουμε συνεργασία και μετά να την παρουσιάσουμε στα προγράμματα. Η ενδιάμεση τώρα επανεξέταση με βάση το άρθρο 18 των προγραμμάτων.

Ήδη έχουμε στείλει οδηγίες στα προγράμματα, όπου αναφέρουμε ότι τα σημεία Α,Β,Γ,Δ, που αφορούν τις συστάσεις του Ευρωπαϊκού εξαμήνου, το εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα, την πρόοδο της εφαρμογής των αρχών του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και την κοινωνικο-οικονομική κατάσταση του μέλους, τα οποία είναι οριζόντια θέματα, θα τα αναθέσουμε εμείς σε μελετητή και τα αποτελέσματα θα τα δώσουμε έτοιμα στις διαχειριστικές, έτσι ώστε να συνεχίσουν την ολοκλήρωση της έκθεσης ενδιάμεσης επανεξέτασης ανά πρόγραμμα, η οποία θα υποβληθεί έως 31 Μαρτίου του 2025. Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης θα οριστικοποιηθεί και το πόσο ευελιξίας του προγράμματος και θα τεκμηριωθεί, βέβαια, η οριστική κατανομή του.

Εξαιρέσεις από την ενδιάμεση επανεξέταση έχουν οι προτεραιότητες STEP. Δηλαδή, αν το πρόγραμμα αποφασίσει να προχωρήσει σε αναθεώρηση, εισάγοντας μια προτεραιότητα STEP, το ποσό, που αντιστοιχεί

στην προτεραιότητα, μπορεί να εξαιρεθεί από την ενδιάμεση επανεξέταση. Και εφόσον το ποσό ευελιξίας του προγράμματος διατεθεί ολόκληρος σε πόρους STEP, όλο το πρόγραμμα εξαιρείται από τη διαδικασία ενδιάμεσης επανεξέτασης, εφόσον βέβαια αυτά γίνουν μέχρι 31/08, πολύ φιλόδοξος στόχος, και δεν πιστεύουμε ότι είναι εύκολο να επιτευχθεί για πολλά προγράμματα.

Τώρα, για την συμπληρωματικότητα ΕΣΠΑ και Ταμείο Ανάκαμψης. Η έκθεση αυτή προβλέπεται στα προγράμματα, η εκπόνηση της έκθεσης προβλέπεται στα προγράμματα. Και ήδη έχουμε αναθέσει στην ομάδα πάσα την εκπόνηση αυτής της έκθεσης. Η έκθεση αυτή θα αποτυπώνει τόσο τι έχει γίνει μέχρι τώρα, τι έχει υλοποιηθεί σε επίπεδο Περιφέρειας και τομέα πολιτικής, από προγράμματα της πολιτικής συνοχής και από το Ταμείο Ανάκαμψης, καθώς και επίσης θα επεξεργαστεί και τα στοιχεία από τις προβλεπόμενες προκηρύξεις των προγραμμάτων και του ΕΣΠΑ, αλλά και του Ταμείου Ανάκαμψης, έτσι ώστε το κάθε πρόγραμμα να έχει μια εικόνα του τι έχει γίνει και τι προβλέπεται να προβλέπουν αυτά τα 2, ας πούμε εργαλεία χρηματοδοτικά, να υλοποιήσουν στην περιοχή τους ανά τομέα πολιτικής. Δεν θα σας πω περισσότερα. Ευχαριστώ. Να δώσω το λόγο στον συνάδελφο.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Ο συνάδελφος να συνεχίσει τις άλλες δυο ενότητες. Ωραία, αναμένω. Παρακαλούμε τον κ. Ρηγάτο Γεράσιμο. Αναθεώρηση του STEP θα μας μιλήσετε; Με τους αναγκαίους όρους. Ευχαριστούμε πολύ.

Εκπρόσωπος της Ειδικής Υπηρεσίας Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ) κ. Γ. Ρηγάτος:

Γειά σας και από εμένα. Ευχαριστούμε πάρα πολύ για την πρόσκληση. Μιλάω εκ μέρους της Ειδικής Υπηρεσίας Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων, της ΕΥΘΥΠΣ, από τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ. Θα κάνω μια πολύ σύντομη παρουσίαση.

Γενικά, οι αναγκαίοι πρόσφοροι όροι, όπως προβλέπονται στους κανονισμούς, παρέχουν ένα μηχανισμό διασφάλισης για την αποτελεσματική και αποδοτική εφαρμογή της πολιτικής συνοχής. Αφορούν 16 θεματικούς και 4 αναγκαίους οριζόντιους αναγκαίους όρους. Η παρουσίαση αυτή αφορά τους 2 οριζόντιους αναγκαίους όρους, τον 3 και τον 4, που είναι οι διατάξεις που προβλέπονται στον Ευρωπαϊκό Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, όρος 3 και στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρίες.

Η παρουσίαση αφορά τις προβλέψεις που έχει το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του ΕΣΠΑ 2021- 2027 και για την κάλυψη των αναγκών και των προβλέψεων αυτών των δυο όρων. Οι σχετικές διατάξεις έχουν επίσης τις τρεις σημαντικότερες περιοχές του ΣΔΕ, λειτουργικές περιοχές, δηλαδή και στην επιλογή και έγκριση πράξεων και στην παρακολούθηση και επαλήθευση και στη διαχείριση κινδύνων.

Συγκεκριμένα, στην πρώτη λειτουργική περιοχή, στη διαδικασία της έκδοσης πρόσκλησης, υπάρχει στο Παράρτημα 2, που είναι οι υποχρεώσεις των δικαιούχων, όπως το ξέρετε καλά είσαι δικαιούχος, υπάρχει ρητή διάταξη που λέει ο δικαιούχος ενημερώνεται να τηρεί την κοινοτική και εθνική νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης, και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση, την προσβασιμότητα ατόμων με αναπηρίες, λαμβάνοντας υπόψη το Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Υπάρχει και από την ΕΥΘΥΠΣ, έχει βγει μέσα στο ΣΔΕ, ειδικός πίνακας, που έχει αναλυτικά όλα τα θέματα και τα άρθρα και τα ερωτήματα για όλα όσα προβλέπονται στο Χάρτη των Δικαιωμάτων.

Στη συνέχεια, όταν ο δικαιούχος προσπαθήσει να ξεκινήσει να υποβάλει, να ετοιμάζει την προετοιμασία της πράξης, θα συμπληρώσουν τεχνικό δελτίο πράξης στο τμήμα Δ Υπάρχει στο φυσικό αντικείμενο. Καλείται να περιγράψει εκεί τον τρόπο με τον οποίο η πράξη διασφαλίζει την προάσπιση και προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, την αποτροπή κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλής, καταγωγής, και λοιπά, τη διασφάλιση της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία και την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης και διασφάλισης προώθησης των απαιτήσεων περιβαλλοντικής προστασίας. Και στη συνέχεια, κατά την υποβολή της πρότασης για ένταξη, στην υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του δικαιούχου, πρέπει ο δικαιούχος να απαντήσει θετικά στο ερώτημα ότι έχω λάβει γνώση των υποχρεώσεων που πρέπει να τηρήσω στο πλαίσιο της υλοποίησης της υποβαλλόμενης προτάσεις, όπως προκύπτουν αυτές από το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στη συνέχεια, η Διαχειριστική Αρχή στα πλαίσια της αξιολόγησης της Πράξης, στην επιλογή και έγκριση αυτής, κοιτάζει τα on/off κριτήρια που εξετάζουν όλες αυτές τις προϋποθέσεις που προβλέπονται. Και στην απόφαση ένταξης θα αναγράφεται στις υποχρεώσεις του δικαιούχου σε κάθε απόφαση για κάθε πράξη που θα βγει ότι οφείλει να τηρεί την κοινοτική και εθνική νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις και όλα όσα προβλέπονται σχετικά με το Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία.

Στη συνέχεια, όμως, και στην υλοποίηση της πράξης κατά την παρακολούθηση και επαλήθευση αυτής και στα πλαίσια της αξιολόγησης της προόδου της πράξης, αλλά και στις επιτόπιες επαληθεύσεις, υπάρχουν συγκεκριμένα στοιχεία που εξετάζει και ερωτήματα που κοιτάζει Διαχειριστική Αρχή, ώστε να διασφαλίζεται αυτή η εξασφάλιση αυτών των προβλέψεων. Και στο τέλος, όταν με το καλό έρθει η ώρα της ολοκλήρωσης πράξης, πάλι η Διαχειριστική Αρχή εξετάζει ότι ελέγχεται ότι η πράξη έχει εκτελεστεί σύμφωνα με όλες τις προδιαγραφές που περιγράφονται στο τεχνικό δελτίο πράξης και διασφαλίζονται όλα τα προβλεπόμενα.

Και τέλος, στη λειτουργική περιοχή διαχείρισης κινδύνων, εκεί που μιλάμε για την υποδοχή και την εξέταση καταγγελιών, στο αρχείο καταγγελιών συγκεκριμένα, η Διαχειριστική Αρχή καταγράφει σε ξεχωριστά πεδία αν η καταγγελία αφορά σε παραβίαση αρχών και δικαιωμάτων που προβλέπονται στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων ή αν η καταγγελία σχετίζεται με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες. Και τελικά η Διαχειριστική Αρχή ενημερώνει την Επιτροπή Παρακολούθησης σχετικά με τις διάφορες καταγγελίες, αν υπάρχουν, και τα θέματα αυτά και τα αποτελέσματα της διερεύνησης ή ότι άλλες ενέργειες έχουν αναληφθεί. Αυτή ήταν η παρουσίαση. Σας ευχαριστούμε πάρα πολύ για τη φιλοξενία. Και έχουμε πολύ καλή συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή εδώ. όλες τις κεντρικές υπηρεσίες. Ευχαριστούμε

Προϊστάμενος ΕΥΔ ΠΑΜΘ κ. Π. Κουδουμάκης:

Ευχαριστούμε. Γεράσιμε. Απλά να πω ότι θα συμπληρωθεί και η παρουσίαση αυτή και διαδικτυακά. Ο Γιάννης Δημητρέλλος θα συμπληρώσει για την πρόοδο εκπλήρωσης των αναγκαίων όρων.

Εκπρόσωπος της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού του Σχεδιασμού, της Αξιολόγησης και της Εφαρμογής (ΕΥΣΣΑΕ) κ. Ι. Δημητρέλος:

Γεια σας! Χαιρετώ τα μέλη της Επιτροπής. Είμαι ο Γιάννης ο Δημητρέλλος, εκπροσωπώ τη Μονάδα Αξιολόγησης Αναγκαίων Όρων και Δεικτών, τη Μονάδα Γ' της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Του Σχεδιασμού, της Αξιολόγησης και της Εφαρμογής και θα σας κάνω μια πολύ σύντομη παρουσίαση για την πρόοδο εκπλήρωσης των αναγκαίων πρόσφορων όρων. Να θυμίσουμε ότι οι αναγκαίοι πρόσφοροι όροι

παρέχουν στα ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περίοδο 2021-2027 έναν μηχανισμό που διασφαλίζει ότι όλα τα κράτη μέλη έχουν θέσει σε εφαρμογή τα συστήματα και τις ρυθμίσεις που απαιτούνται για την αποτελεσματική και αποδοτική εφαρμογή της πολιτικής συνοχής.

Υφίστανται 4 οριζόντιοι και 16 θεματικοί όροι, που συνδέονται όλοι με ειδικούς στόχους του κανονισμού κοινών διατάξεων του 2016-2021. Αυτό που έχει σημασία εδώ να πούμε, να δώσουμε μια εικόνα που βρισκόμαστε σε σχέση με την πρόοδο εκπλήρωσης των αναγκών όρων. Να πούμε ότι, μπορούμε να προχωρήσουμε στην δεύτερη σελίδα, Παναγιώτη, αν μπορείς, η πορεία εκπλήρωσης, αυτή τη στιγμή είναι το στο Μάιο του '24, η πορεία εκπλήρωσης είναι αυτή που φαίνεται.

Έχουμε επί της ουσίας εκπληρώσει, έχουν πληρωθεί δηλαδή οι 19 από τους 20 αναγκαίους όρους, 4 οριζόντιοι και 15 θεματικοί, σε αυτή την τρίτη Επιτροπή που είμαστε τώρα. Υπάρχει σημαντική εξέλιξη σε σχέση με τις προηγούμενες επιτροπές. Και στο μεσοδιάστημα αυτό εκπληρώθηκαν ο θεματικός αναγκαίος όρος 2.5., επικαιροποιημένος σχεδιασμός για τις απαιτούμενες επενδύσεις στους τομείς των υδάτων και των λυμάτων στις 23 Οκτωβρίου 2023, το στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την υγεία και τη μακροχρόνια περίθαλψη στις 24 Νοεμβρίου του 2023 και ολοκληρωμένος σχεδιασμός μεταφορών στο κατάλληλο επίπεδο των 08 Φεβρουαρίου του 2024. Ο μόνος αναγκαίος θεματικός όρος που δεν έχει ακόμα εκπληρωθεί, είναι ο αναγκαίος όρος 2.6., επικαιροποιημένος σχεδιασμός για τη διαχείριση των αποβλήτων.

Να πούμε ότι η παρακολούθηση των αναγκών όρων, δεν αφορά μόνο την εκπλήρωση, εννοείται ότι η εκπλήρωση των αναγκών όρων έχει προχωρήσει, αλλά έχει μεγάλη σημασία και η παρακολούθηση σε όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου, όπως προβλέπεται στους κανονισμούς. Και να αναφέρουμε ότι έχει ήδη στην υπηρεσία μας, στην Μονάδα Γ', με ευθύνη της Μονάδας Γ', και στην υπηρεσία, την ΕΥΣΑΕ, έχει συσταθεί ένας μηχανισμός παρακολούθησης, μια εφαρμογή, η οποία έχει αναπτυχθεί με ίδιους πόρους σε συνεργασία με τη ΜΟΔ, την Διεύθυνση Εφαρμογών Πληροφορικής και Ψηφιακής Τεχνολογίας., και στην οποία εφαρμογή υπάρχει μια διαρκής ενημέρωση για το πού βρισκόμαστε σε σχέση με την εκπλήρωση των αναγκών όρων από όλους τους αρμόδιους φορείς που συμμετέχουν και στον οποίον μηχανισμό αυτόν, στη βάση αυτή που έχει στηθεί έχει πρόσβαση και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Τέλος, να ενημερώσω τα μέλη της Επιτροπής, ότι υπάρχει ένα καινούργιο, ενιαίο καθοδηγητικό κείμενο, ο τελευταίος, που αφορά όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Υπάρχει η πέμπτη έκδοση του, τον Μάρτιο του 2024. Έχουν βγει και οι προηγούμενες 4 εκδόσεις, στις οποίες περιλαμβάνεται όλο το απαραίτητο υλικό και όλες οι αναλύσεις, ας πούμε, που έχουν γίνει και αφορούν την εκπλήρωση των αναγκών όρων. Υπάρχει όλη η πληροφορία για κάθε έναν θεματικό αναγκαίο όρο και για τους οριζόντιους όρους.

Δεν έχω κάτι άλλο. Σας ευχαριστώ.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Ευχαριστούμε πολύ. Ολοκληρώσαμε την ενότητα; Υπάρχει άλλος ομιλητής σε αυτήν την ενότητα; Ολοκληρώθηκε. Προχωράμε στα θέματα της ημερήσιας. Προχωράμε στην επόμενη ενότητα που είναι παρουσιάσεις έργων από δικαιούχοι, πράξη ΕΣΠΑ, bio apple, αξιοποίηση αγροδιατροφικών παραπροϊόντων για την αξιοποίηση των βιολειτουργικών προϊόντων προστιθέμενης αξίας δομής, στήριξης

επιχειρηματικότητας, Θέκλα, είναι ο Αλέξανδρος Τσούπρας έχει το λόγο, επίκουρος καθηγητής τμήματος Χημείας, Σχολής Θετικών επιστημών του ΔΠΘ. Καλώς ήρθατε.

Δομή Στήριξης Επιχειρηματικότητας ΘΕΚΛΑ, Dr. Αλ. Τσούπρας, Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Χημείας, Σχολή Θετικών Επιστημών, ΔΠΘ - Πράξη ΕΤΠΑ: "Bio apple" Αξιοποίηση Αγροδιατροφικών Παραπροϊόντων για την αξιοποίηση νέων Βιολειτουργικών Προϊόντων Προστιθέμενης Αξίας"

Γεια σας ονομάζομαι Αλέξανδρος Τσούπρας, είμαι Επίκουρος Καθηγητής Βιοχημείας στο τμήμα Χημείας του Δημοκρίτειου πανεπιστημίου Θράκης, εδώ στην Πανεπιστημιούπολη της Καβάλας και ήρθα να σας παρουσιάσω την επιχειρηματική μας προσπάθεια, Bio Apple, στα πλαίσια της Θέκλα, που είναι μια θερμοκοιτίδα για τη στήριξη νεοφυών επιχειρηματικών ομάδων που γίνεται εδώ και αυτή, στο Πανεπιστήμιο της Καβάλας έχει έδρα, με στόχο την ενδυνάμωση και ενίσχυση της δημιουργίας νεοφυών επιχειρήσεων μέσα από τη στήριξη της καινοτόμου επιχειρηματικότητας για την αναγέννηση της τοπικής, περιφερειακής και εθνικής οικονομίας.

Σκοπός της Bio Apple είναι η αξιοποίηση βιοδραστικών από αγροδιατροφικά παραπροϊόντα, η ανάκτησή τους με καινοτόμες τεχνολογίες, ώστε να φτιάχνουν καινούργια προϊόντα που να μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε βιολειτουργικά τρόφιμα, σε συμπληρώματα διατροφής, σε φάρμακο-διατροφικά προϊόντα, όπως τα nutraceuticals, ακόμα και σε προϊόντα κοσμητικής ή φαρμακευτικών συσκευασμάτων.

Όσο αφορά το πρόσωπό μου, για ποιο λόγο ξεκινήσαμε και προχωρήσαμε προς τα εκεί, έχω σπουδές στη Χημεία, Μεταπτυχιακά, Διδακτορικά, και λοιπά, το ξέρετε όλοι, Ερευνητής για να είμαι, Επίκουρος Καθηγητής. Ήμουν Επίκουρος Καθηγητής και στην Ιρλανδία, είχα δουλέψει και σαν ερευνητής στην Αμερική πριν έρθω εδώ. Έχω έρθει από τον Σεπτέμβριο στο Πανεπιστήμιο της Καβάλας και με τιμήσανε, και ευχαριστώ για την πρόσκληση να έρθω να σας παρουσιάσω και το έργο μας. Με πολλές δημοσιεύσεις στον χώρο, στο αντικείμενο το συγκεκριμένο, αλλά και πατέντες, σημαντικό αυτό, ώστε να μπορέσουμε να χρησιμοποιήσουμε την καινοτόμα αυτή τεχνολογία που φτιάχνουμε στα πανεπιστήμια να έχει μια πρακτική εφαρμογή για τις επιχειρήσεις, κυρίως σε τοπικό επίπεδο και γιατί όχι σε εθνικό και πέρα πέρα.

Ειδικά για το μήλο, επιλέξαμε το μήλο για συγκεκριμένους λόγους, και θα σας το εξηγήσω στην επόμενη διαφάνεια. Είναι πολύ σημαντικοί οι λόγοι που επιλέξαμε αρχικά το μήλο και γι' αυτό ονομάστηκαν και Bio Apple. Και από κει επεκταθήκαμε και σε άλλα αγροδιατροφικά παραπροϊόντα και κυρίως της τοπικής κοινωνίας, όπως είναι από ελαιουργεία, παραπροϊόντα ελαιουργείου αλλά και από οινοποιεία. Η ομάδα μας, εκτός από εμένα, την αγριομουτσουνάρα μου, που βλέπετε, συγχωρέστε με, είναι και οι υπόλοιποι συνάδελφοι υψηλού τεχνολογικού και επιστημονικού περιεχομένου με μεγάλη εξειδίκευση στο αντικείμενο σε όλους τους τομείς αυτής της προσπάθειας νεοφυούς επιχείρησης που προσπαθούμε να στήσουμε εδώ στην Καβάλα. Το πρόβλημα λοιπόν ξεκίνησε από το τι κάνουμε με αυτά τα αγροδιατροφικά παραπροϊόντα.

Αυτά προκαλούν μεγάλο περιβαλλοντικό αποτύπωμα και όπως λέει, όπως ορίζει ο ΟΗΕ, τα Ηνωμένα Έθνη, ξέρετε πάρα πολύ καλά, στα πλαίσια της κυκλικής οικονομίας πρέπει να τα ξαναχρησιμοποιήσουμε για να μπορέσουμε να φτιάξουμε καινοτόμα προϊόντα. Έτσι, πάρα πολλά από αυτά τα παραπροϊόντα, ειδικά τα αγροδιατροφικά έχουν έμμεσα βιοδραστικές ουσίες που έχουν οφέλη για την υγεία και μπορούμε να τις αξιοποιήσουμε, αν έχουμε καινοτόμες τεχνολογίες. Τι γίνεται με αυτά τα παραπροϊόντα στην Ελλάδα; Πώς μπορούμε να τα χρησιμοποιήσουμε; Και ειδικά για το μήλο.

Το μήλο, όπως σας είπα, επιλέχθηκε γιατί υπάρχει μία έρευνα στην Ευρωπαϊκή Ένωση που έχει επιλέξει το μήλο σαν ένα πάρα πολύ καλό, ωφέλιμο τρόφιμο για την υγεία έναντι πολλών χρόνιων παθήσεων και της φλεγμονής. Πέραν τούτου, είναι και η ποσότητα που παίζει ρόλο, όχι μόνο η ποιότητα. Όταν παράγουμε ένα λίτρο χυμού μήλου, παραδείγματος χάρη, χρησιμοποιούμε 1,6 kg μήλου, οπότε τα 0,6 παραμένουν παραπροϊόντα, και με τις μετρήσεις που έχουμε κάνει εμείς, σύμφωνα με τις μεθόδους που έχουμε ανακαλύψει, έχουμε βρει ότι έχουνε αυτά τα 0,6 kg παραπροϊόντων τη δεκαπλάσια ποσότητα βιοδραστικών απ' ό,τι ο χυμός μήλου που πίνουμε. Οπότε καταλαβαίνετε τι πετάμε στα σκουπίδια, το κόστος των εταιριών για να κάνουνε διαχείριση αυτών των βιοαποβλήτων και τι περιβαλλοντικό αποτύπωμα χωρίς λόγο και αιτία. Γιατί να μην τα αξιοποιήσουμε να τα βάλουμε σε καινοτόμα προϊόντα.

Έτσι έχουμε βρει καινοτόμες τεχνολογίες να μπορέσουμε να τα εκχυλίσουμε, από εκεί που παραμένουν εγκλωβισμένα μέσα σε φυτικές ίνες, και να τα αξιοποιήσουμε όπως σας είπα σε μορφή εκχυλισμάτων, να τα παραδώσουμε σε άλλες εταιρείες μεγάλου βεληνεκού για να μπορέσουν να χρησιμοποιήσουν αυτά τα βιοδραστικά για καινοτόμα προϊόντα. Υπάρχει ανταγωνισμός; Ναι, υπάρχει ανταγωνισμός. Υπάρχουν εταιρίες που κάνουν παρόμοια πράγματα; Υπάρχουν. Όχι τόσο πολύ στο μήλο, όμως. Έχουμε άμεσους ανταγωνιστές, έμμεσους ανταγωνιστές και εφαιπτόμενους ανταγωνιστές για τη διαχείριση αυτών των αγροδιατροφικών προϊόντων. Είδαμε ποιοι από αυτούς τους ανταγωνιστές υπάρχουν εγχώρια ή στο εξωτερικό. Ειδικά για παραπροϊόντα μήλου και λίγο του σταφυλιού του οινοποιείου δεν υπάρχουν πάρα πολλοί ανταγωνιστές για μια τέτοια νεοφυή επιχείρηση στην Ελλάδα.

Και αυτό μας ενδιαφέρει γιατί η αγορά παγκοσμίως και στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχει μια τάση τρομερή αύξησης στην αξιοποίηση αυτών των βιοδραστικών για καινοτόμα προϊόντα, τόσο σε καινούργια λειτουργικά τρόφιμα που ωφελούν την υγεία όσο και σε προϊόντα κοσμητικής και φαρμακευτικής χημείας.

Ποια είναι η καινοτόμα μας ιδέα; Να πάρουμε μεταφερόμενες δομές, να πηγαίνουν στον τόπο παραγωγής των παραπροϊόντων, ώστε να μην υπάρχουν και έξοδα μεταφορικά και μεγαλύτερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα, να έχουν αυτές οι μεταφερόμενες δομές μέσα τα κατάλληλα μηχανήματα, ώστε να εκχυλίζουμε τα παραπροϊόντα, ό,τι απομένει να μη γίνει και εμάς biowaste, με ένα καλό ξηραντήρα να το ξηραίνουμε και να το δίνουμε είτε για ζωοτροφή είτε για λιπάσματα, και εμείς να παίρνουμε τα extract μας και να τα δίνουμε σε μεγάλες εταιρείες στο χώρο, που μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν τόσο σε γαλακτοκομικά προϊόντα όσο σε άλλα διατροφικά προϊόντα όσο σε εταιρείες φαρμακευτικές που μπορούν να κάνουν συμπληρώματα διατροφής, nutraceuticals, ακόμα και κοσμητικής χημείας προϊόντα.

Γιατί μεταφερόμενες, θα μου πείτε. Γιατί να μην βάλουμε σταθερές δομές δίπλα από την εταιρεία; Γιατί η παραγωγή γίνεται σποραδικά. Τα σταφύλια τα παίρνουμε τον Σεπτέμβρη-Οκτώβρη. Τα μήλα συγκεκριμένη εποχή. Άλλα αγροδιατροφικά προϊόντα, άλλες εποχές. Άρα θα πρέπει με κάποιο τρόπο να βρούμε ένα τρόπο να μη φτιάξουμε πάρα πολλές δομές ανά όλη την Ελλάδα, να μπορούμε μια δομή, Σεπτέμβρη με Οκτώβρη στα οινοποιεία, την ίδια δομή να την παίρνουμε να την πηγαίνουμε εκεί που παράγονται τα μήλα, εκεί που παράγονται και άλλα αγροδιατροφικά προϊόντα, ακόμα και καρπούζι. Έτσι, πέραν του σταφυλιού και τα οφέλη και των χημικών βιοδραστικών που έχουμε βρει μέσα και του μήλου, έχουμε κάνει μελέτες και για παραπροϊόντα από επεξεργασία προϊόντων για να φτιάξουμε μπύρες, από αβοκάντο από την Κρήτη, από τη Μακεδονία μας ακτινίδιο, και άλλα τέτοια παραπροϊόντα, χτίζοντας ένα επιχειρηματικό μοντέλο, βλέποντας μπροστά δηλαδή.

Έχουμε κάποιους συνεργάτες, έχουμε κάποιους προμηθευτές, έχουμε το ερευνητικό και το προσωπικό δυναμικό που μπορεί να υποστηρίξει μια τέτοια νεοφυή επιχείρηση. Αυτό που λείπει αυτή τη στιγμή, για να μπορέσουμε να κάνουμε το βήμα μπροστά, να κάνουμε ένα burst, είναι η κατάλληλη χρηματοδότηση για την έναρξη αυτών των καινοτόμων ιδεών που θα βρουν πρακτική εφαρμογή άμεσα και θα μπορέσουν να υποστηρίξουν και άλλες μεγάλες εταιρείες στον χώρο.

Υπάρχει λοιπόν ένα financial plan, στηριζόμενο κυρίως το Ερευνώ- Καινοτομώ. Η χρηματοδότηση φαίνεται με το γκρι, το Ερευνώ- Καινοτομώ μπορεί να φτάσει η χρηματοδότηση μέχρι 2 εκατομμύρια. Δεν θα βάλει 2.000.000 μια εταιρεία να έρθει μαζί μας να κάνει, να χρησιμοποιήσει τα δικά μας καινοτόμα προϊόντα και τη δικιά μας καινοτόμα τεχνολογία. Η εταιρεία θα συμβάλει ένα μικρό ποσοστό, όπως ξέρετε, στο Ερευνώ- Καινοτομώ.

Αυτό είναι ένα μεγάλο χρηματοδοτικό μοντέλο, υπάρχουν και μικρότερα χρηματοδοτικά μοντέλα, με το σκεπτικό να καταθέσουμε ερευνητικές προτάσεις σε συγκεκριμένους φορείς, σε συγκεκριμένες ευκαιρίες χρηματοδοτικές για να μπορέσει να γίνει εντελώς ή παντελώς έναρξη επιτυχώς της επιχειρηματικής μας ιδέας σε πλαίσια μιας νεοφυούς επιχείρησης. Αυτό είναι. Αυτό ήθελα να σου πω. Αυτή είναι η επιχειρηματική ιδέα. Με τη βοήθειά σας έχουμε φτάσει μέχρι εδώ. Ευχαριστούμε πολύ.

Προϊστάμενος ΕΥΔ ΠΑΜΘ κ. Π. Κουδουμάκης:

Ευχαριστούμε πολύ, Κύριε Τσούπρα. Ακριβώς αυτό θέλαμε, στοχευμένη έρευνα στις ανάγκες και στην περιφερειακή εξειδίκευση. Χθες επισκεφτήκαμε και τον αγροτικό συνεταιρισμό που παράγει ακτινίδια στην περιοχή του Νέστου. Άρα, ανάγκες και κάλυψη της εξειδίκευσης της Περιφέρειας μας και στοχευμένη έρευνα.

Να περάσουμε και στο επόμενο θέμα, που είναι η δράση από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Ο κύριος Ραφτόπουλος για τις δράσεις του Πολυδύναμου Κέντρου και της Κινητής Μονάδας στο ΚΕΘΕΑ, μία πολύ σημαντική δομή και σας ευχαριστούμε που είστε εδώ.

Υπεύθυνος του ΚΕΘΕΑ ΚΙΒΩΤΟΣ κ Α. Ραφτόπουλος Πράξη ΕΚΤ: "Το Πολυδύναμο Κέντρο ΑΜΘ και η Κινητή Μονάδα ΑΜΘ του ΚΕΘΕΑ ΚΙΒΩΤΟΣ: Απολογισμός δράσεων":

Καλησπέρα σε όλους, εγώ σας ευχαριστώ για την πρόσκληση. Να βρω το αρχείο μου πρέπει. Να σας πω, ξεκινώντας ότι είμαι πολύ χαρούμενος που είμαι εδώ σήμερα, εκπροσωπώντας τα προγράμματα του ΚΕΘΕΑ στη Βόρεια Ελλάδα. Είμαστε ευγνώμονες για την ευκαιρία που έχουμε να παρουσιάσουμε το έργο μας.

Αλλά επί της ουσίας ευγνώμονες για την δυνατότητα που μας έχει παρασχεθεί τα προηγούμενα χρόνια, αξιοποιώντας τη χρηματοδότηση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, την πολύ σημαντική συνεργασία με τους ανθρώπους της Περιφέρειας με την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης να μπορέσουμε να αναπτύξουμε το δίκτυο των υπηρεσιών μας με τέτοιο τρόπο ώστε να φτάσουμε σε όλα τα μήκη και πλάτη της περιφέρειας ξεκινάω. Να ξέρετε, σας το λέω από τώρα ότι είναι πάρα πολύ δύσκολο για μένα σε αυτό το χρόνο που μου αναλογεί να παρουσιάσω τον πλούτο, τον οποίο έχουμε βιώσει τα τελευταία 3 χρόνια. Θα κάνω ότι μπορώ.

Λοιπόν, Πολυδύναμο Κέντρο και Κινητή Μονάδα Ανατολικής Μακεδονίας- Θράκης.

Πριν ξεκινήσω να σας μιλάω για αυτά, να σας συστηθώ. Εκπροσωπώ τα προγράμματα του ΚΕΘΕΑ στη Βόρεια Ελλάδα. Το ΚΕΘΕΑ είναι ο πρώτος οργανισμός που ιδρύθηκε στη χώρα με στόχο την φροντίδα ανθρώπων με προβλήματα εξαρτήσεων. Πρώτο πρόγραμμα που ιδρύθηκε στην Ελλάδα διαχρονικά είναι το ΚΕΘΕΑ Ιθάκη στη Σίνδο της Θεσσαλονίκης. Πάμε αρκετά πίσω, 1983. Από τότε, επόμενος σταθμός είναι το 1987, η ίδρυση του οργανισμού ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου. Και από τότε ξεκινάει μια ανάπτυξη η οποία καλύπτει το σύνολο της χώρας με την ίδρυση θεραπευτικών προγραμμάτων ανά περιφέρεια.

Το ΚΕΘΕΑ έχει αναπτύξει όλα αυτά τα χρόνια θεραπευτικές προτάσεις για την εξάρτηση από τα ναρκωτικά, από το αλκοόλ, τα τυχερά παιχνίδια και το διαδίκτυο. Σήμερα διαθέτει περισσότερες από 100 μονάδες πανελλαδικά σε 31 πόλεις και σε 20 σωφρονιστικά καταστήματα. Σε ετήσια βάση προσφέρει υπηρεσίες σε 15.000 αποδέκτες και αποδέκτριες και τις οικογένειές τους. Οι βασικές αρχές των θεραπευτικών μας προγραμμάτων είναι η δωρεάν παροχή υπηρεσιών, η οικειοθελής προσέλευση των εξυπηρετούμενων, η αντιμετώπιση της εξάρτησης χωρίς τη χρήση άλλων ουσιών, δηλαδή χωρίς υποκατάστατα ή φάρμακα. Η αποστολή μας είναι η υποστήριξη και η ενδυνάμωση των εξαρτημένων με στόχο την αποχή από τη χρήση και την ενσωμάτωσή τους στην κοινωνία.

Κάνω μια παρένθεση, χαίρομαι πολύ που ανάμεσά στους παρευρισκόμενους βλέπω πολύ ισχυρούς συμμάχους στις τοπικές κοινωνίες της περιφέρειας, αυτοδιοικητικούς, τοπικούς άρχοντες, στελέχη της περιφέρειας και της αυτοδιοίκησης που μας έχουν στηρίξει όλα αυτά τα χρόνια από το 2002.

Οι τομείς παρέμβασης και φροντίδας κατανέμονται στις κατηγορίες που έχουν να κάνουν καταρχάς με την εργασία στον δρόμο, όπου δηλαδή υπάρχουν χρήστες ουσιών, υπηρεσίες συμβουλευτικής και κινητοποίησης των εξαρτημένων, η δυνατότητα ψυχικής απεξάρτησης σε θεραπευτικές κοινότητες διαμονής ή ανοικτές, εξωτερικής παρακολούθησης, συμβουλευτικές και θεραπευτικές υπηρεσίες στα σωφρονιστικά καταστήματα της χώρας και βέβαια υποστήριξη των μελών των οικογενειών, των εξαρτημένων και άλλων. Πώς γίνεται αυτό; Γίνεται με μια θεραπευτική πρόταση, η οποία χαρακτηρίζεται από ανθρωποκεντρισμό, χωρίς διακρίσεις, μη επικριτική και εμπιστευτική. Δεν θα μπορούσε να είναι και αλλιώς.

Στενεύω λίγο το την εστίασή μου, επικεντρώνοντας στην περιφέρεια και στο πρόγραμμα της Κιβωτού, το οποίο έχει ιδρυθεί το 2002 με οργανικές μονάδες στην ανάπτυξη του, το Συμβουλευτικό Κέντρο Θράκης στην Αλεξανδρούπολη, η συμβουλευτική κρατουμένων στο Γενικό Κατάστημα Κράτησης Κομοτηνής, το Συμβουλευτικό Κέντρο Καβάλας, η Ανοιχτή Θεραπευτική Κοινότητα Καβάλας και το Κέντρο Κοινωνικής Επανένταξης Καβάλας και το Κέντρο Οικογενειακής Υποστήριξης. Οι δυο καινούριες προσθήκες σε αυτό τον σχεδιασμό είναι οι δυο πράξεις που υλοποιήσαμε και για τις οποίες θα σας μιλήσω στη συνέχεια.

Καταρχάς, το Πολυδύναμο Κέντρο Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης με έδρα την Αλεξανδρούπολη και οι περιοχές δραστηριοποίησης στην Αλεξανδρούπολη και την Ορεστιάδα και η κινητή Μονάδα Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης, η οποία στην ουσία καλύπτει με τη δράση της όλο το υπόλοιπο της περιφέρειας. Στον χάρτη θα δείτε ότι βασικά το πρόγραμμά μας έχει αναπτύξει από το 2002 τις δράσεις και τις υπηρεσίες του σταθερά στην Καβάλα και τον Έβρο με επίκεντρο την Αλεξανδρούπολη στον Έβρο, με αποτέλεσμα για αρκετά χρόνια η κάλυψη των υπόλοιπων περιοχών της περιφέρειας να είναι σταθερά ακάλυπτες από τέτοιου είδους υπηρεσίες. Γιατί σας το λέω αυτό; Γιατί από αυτό προκύπτει και η αναγκαιότητα ανάπτυξης

του δικτύου μας, αλλά και της αξιοποίησης της χρηματοδότησης. Γιατί, λοιπόν, ήταν αναγκαίο να αναπτυχθούν αυτές οι δομές;

Πρώτον, γιατί ο αριθμός των ατόμων που δεν μπορούν να ενταχθούν στις υφιστάμενες δομές συνεχώς διευρύνεται, καθώς η κατάσταση του προβλήματος των εξαρτήσεων έχει διαφοροποιηθεί σημαντικά. Τι εννοώ με αυτό; Εννοώ ότι το προφίλ των εξαρτημένων εκεί έξω διαρκώς διαφοροποιείται. Η διαφοροποίηση αυτού του προφίλ σημαίνει για εμάς την ανάγκη διαφοροποίησης των υπηρεσιών μας και στο βαθμό που αυτό δεν είναι εφικτό, την ανάγκη διαμόρφωσης νέου είδους υπηρεσιών.

Ο δεύτερος λόγος σχετίζεται με την εμφάνιση νέου τύπου εξαρτήσεων, που φαίνεται ότι κινούνται ανοδικά στο επίπεδο του πληθυσμού. Παράδειγμα αυτών είναι η αύξηση της βαριάς χρήσης του αλκοόλ και της ενασχόλησης με τα τυχερά παιχνίδια από τους νέους. Σε αυτά βέβαια προστέθηκαν τα τελευταία χρόνια η αύξηση του φαινομένου της ενασχόλησης, προβληματικής ενασχόλησης με τις εφαρμογές του Διαδικτύου, αλλά και άλλες μορφές.

Τελευταίο στους λόγους είναι τα ιδιαίτερα γεωγραφικά χαρακτηριστικά της περιφέρειας μας, που καθιστούν την πρόσβαση σε δομές των αστικών κέντρων. Δύσκολη. Χαρακτηριστικά θα σας αναφέρω ότι τα προηγούμενα χρόνια πριν την ανάπτυξη των 2 δομών, είχαμε εξυπηρετούμενες, οι οποίοι παρακολουθούσαν το θεραπευτικό πρόγραμμα στην Αλεξανδρούπολη και σχεδόν καθημερινά αναγκάζονταν να μετακινούνται με το λεωφορείο του ΚΤΕΛ από την Ορεστιάδα, μια απόσταση εξαιρετικά μεγάλη. Οι αποστάσεις, λοιπόν, το οδικό δίκτυο και οι τοπικές ιδιαιτερότητες συχνά αποτελούν εμπόδιο για την αξιοποίηση υπηρεσιών, αν και όπου αυτές υπάρχουν, με αποτέλεσμα να περιορίζεται η δυνατότητα πρόσβασης όσων έχουν ανάγκη τις υπηρεσίες και να επιδεινώνεται η κατάστασή τους.

Πίσω από αυτούς τους παράγοντες κρύβεται και η αντίληψή μας για το τι συνιστά Περιφερειακή Ανάπτυξη. Η Περιφερειακή Ανάπτυξη είναι για εμάς το να κάνει κανείς, να έχει κανείς τη δυνατότητα να κάνει θεραπεία στον τόπο του. Έτσι, λοιπόν, έχουμε και λέμε. Πρώτη δομή το Πολυδύναμο Κέντρο Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης με έδρα την Αλεξανδρούπολη, αξιοποίηση προϋπάρχοντος κτιρίου του ΚΕΘΕΑ στην περιοχή. Για πρώτη φορά έχουμε τη δυνατότητα να έχουμε παρουσία, συστηματική παρουσία, στην Ορεστιάδα. Εκεί, να πω ότι καταρχάς ήταν πολύ ουσιαστική υποστήριξη του Δήμου της Ορεστιάδας με την παραχώρηση αρχικά ενός χώρου και στη συνέχεια με την εκμίσθωση χώρου μέσα από τη χρηματοδότηση, είχαμε τη δυνατότητα να απασχολήσουμε 6 ανθρώπους, συνεχίζουμε να τους απασχολούμε, 3 ψυχολόγους, 2 κοινωνικούς λειτουργούς και έναν μια συναδέλφισσα στη θέση γραμματέως και με προϋπολογισμό 386.460€ να μπορέσουμε να στοχεύσουμε στο επίκεντρο αυτού που ήθελε να στοχεύσει η μονάδα.

Ο στόχος, λοιπόν, ήταν η παροχή των υπηρεσιών πρωτοβάθμιας υποστήριξης και βραχείας παρέμβασης ή και παραπομπής σε άλλες δομές σε άτομα που κάνουν προβληματική χρήση παράνομων ουσιών με επίκεντρο την κάνναβη, η οποία φαίνεται ότι τα τελευταία χρόνια αποτελεί την ουσία η οποία κυριαρχεί τόσο στους νέους όσο και σε μεγαλύτερες ηλικίες, άτομα που κάνουν προβληματική χρήση αλκοόλ και σε άτομα που εμφανίζουν προβληματική ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια και το διαδικτυο, καθώς και σε άτομα που αντιμετωπίζουν προβλήματα συννοσηρότητας. Όταν αναφέρω την έννοια τις συννοσηρότητας, εννοώ τις περιπτώσεις ατόμων που παράλληλα με την εξάρτησή τους αντιμετωπίζουν και κάποιο πρόβλημα

ψυχικής υγείας. Περνάω κατευθείαν στην αποτύπωση των αποτελεσμάτων, των ποσοτικών αποτελεσμάτων της υλοποίησης της δράσης.

Τα προηγούμενα χρόνια, λοιπόν, έχουν προσέλθει συνολικά στις δομές του Έβρου, του Πολυδύναμου Κέντρου Ανατολικής Μακεδονίας- Θράκης 386 άνθρωποι. Από αυτούς, οι μισοί περίπου είναι μέλη της οικογένειας, άτομα δηλαδή του στενού και ευρύτερου οικογενειακού περιβάλλοντος των εξαρτημένων, οι οποίοι ήρθαν είτε για να αναζητήσουν λύσεις για προβλήματα των δικών τους ανθρώπων είτε για να βρουν τρόπους να κινητοποιήσουμε τους ανθρώπους τους να προσέλθουν και αυτοί στις υπηρεσίες μας. Από τους υπόλοιπους, οι 72, δηλαδή γύρω στο 19%, ήταν άτομα εξαρτημένα από παράνομες ουσίες, το 16% άνθρωποι οι οποίοι ήταν εξαρτημένοι από το αλκοόλ, το 12,5% περίπου άτομα με προβληματική σχέση με τα τυχερά παιχνίδια, η ενασχόληση τους, δηλαδή, ήταν προβληματική με τα τυχερά παιχνίδια και ένα μικρό ποσοστό της τάξεως του 1% άτομα με προβλήματα κατάχρησης εφαρμογών του Διαδικτύου.

Αυτά τα νούμερα, θέλω να σας πω ότι, υπό κάποια οπτική μπορεί να είναι μικρά. Θέλω όμως να εξηγήσω ότι αυτά τα νούμερα κρύβουν από πίσω ζωές, οικογένειες, άτομα τα οποία μπαίνουν σε μια μακροχρόνια θεραπευτική πορεία, η οποία κυμαίνεται από ένα τετράμηνο έως και 3 χρόνια, πράγμα που σημαίνει ότι αυτό που βλέπετε, το πραγματικό του αποτύπωμα είναι πολλαπλάσιο. Γιατί είναι γνωστό ότι η θεραπευτική πορεία, η απεξάρτηση, είναι μια μακροχρόνια διαδικασία. Δικτύωση και ενημερώσεις. Κάποιοι από τους παρευρισκόμενους μπορεί να αποτέλεσαν στόχο για τις συναντήσεις δικτύωσης και ενημέρωσης.

Στο σύνολό τους οι συνάδελφοι που εργάζονται στο Πολυδύναμο Κέντρο κατάφεραν να πραγματοποιήσουν 248 συναντήσεις με φορείς, θεσμούς, παράγοντες και εργαζομένους σε υπηρεσίες, στην τοπική αυτοδιοίκηση, στην περιφέρεια και τα λοιπά. Συνολικά, αυτές οι επαφές απέφεραν ενημέρωση 1116 ανθρώπων, οι οποίοι ενημερώθηκαν για τη λειτουργία της μονάδας, αλλά και γενικότερα για τα ζητήματα των εξαρτήσεων. Εδώ βλέπετε κάποιες από τις υποδομές, οι οποίες μπόρεσαν να διαμορφωθούν, λόγω της χρηματοδότησης. Επίσης, βλέπετε φωτογραφίες από διάφορες εκδηλώσεις, τις οποίες έχει πραγματοποιήσει η δομή και οι εργαζόμενοι σε όλη την σε όλη την περιφέρεια του Νομού Έβρου, στην Αλεξανδρούπολη, στην Ορεστιάδα. Πολύ σημαντικές δράσεις οι οποίες έκαναν την μονάδα ευρέως γνωστή, θα δείτε σε λίγο και την αποτύπωση της αναγνωρισιμότητας, αλλά και μετέδωσαν το μήνυμα της απεξάρτησης και της ελπίδας σε πολύ μεγάλο αριθμό συμπολιτών μας. Βλέπετε εδώ η εκκλησία, ο στρατός, οι δήμοι, εκδρομές που πραγματοποιήθηκαν στη διάρκεια αυτών των χρόνων.

Επόμενη πράξη, Κινητή Μονάδα Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης. Περιοχές δραστηριοποίησης η Κομοτηνή, όπου και εκεί σε συνεργασία με το Δήμο είχαμε χώρο που φιλοξενήσαμε τη δράση, η Ξάνθη, επίσης πολύ στενή συνεργασία με τον Δήμο, παραχωρήθηκε χώρος, φιλοξενούμαστε με πολύ μεγάλη κάλυψη των δαπανών του χώρου από τον Δήμο. Και βέβαια, με βάση αυτές τις 2 περιοχές, αναπτύξαμε δράσεις και στο Νομό Δράμας και Καβάλας.

Το προσωπικό αποτελείται από 2 ψυχολόγους, 2 κοινωνικούς λειτουργούς και μια συνάδελφο που εργάζεται στο διοικητικό-οικονομικό κομμάτι. Παράλληλα, προμηθευτήκαμε 2 οχήματα τα οποία διευκόλυναν το σχεδιασμό της ανάπτυξης των δράσεων. Ο προϋπολογισμός 360.880€ περίπου και ο στόχος παράλληλα, η παροχή υπηρεσιών πρωτοβάθμιας υποστήριξης και βραχείας παρέμβασης σε άτομα που κάνουν χρήση ουσιών ή άλλου τύπου εξαρτήσεις και δεν έχουν εύκολη πρόσβαση σε υπηρεσίες.

Η δράση, η συγκεκριμένη πράξη, αναμενόταν, όπως και έγινε, να αναπτύξει συμπληρωματική δράση προς το Πολυδύναμο Κέντρο Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης. Τι μας λένε τα νούμερα; Τα νούμερα λένε ότι συνολικά και σε αυτή την δομή είχαμε μια προσέλευση της τάξεως των 337 ατόμων, από τους οποίους τα 172, τα μισά περίπου άτομα, προέρχονταν από την από το στενό και ευρύτερο οικογενειακό περιβάλλον των ανθρώπων που αναζητούσαν βοήθεια και υποστήριξη και οι άλλοι μισοί περίπου ήταν άτομα με θέματα εξαρτήσεων.

Η συγκεκριμένη δομή πραγματοποίησε περισσότερες, γιατί αυτό αφορούσε και περισσότερο τη φύση της παρέμβασης, περισσότερες δράσεις δικτύωσης και ευαισθητοποίησης της κοινότητας και βέβαια κατάφερε να ενημερώσει, να φτάσει το μήνυμα και τις πληροφορίες της λειτουργίας της δομής σε πολύ περισσότερα άτομα. 7.500 περίπου άτομα ενημερώθηκαν και ευαισθητοποιήθηκαν σε σχέση με τη δράση αυτής της μονάδας. Επίσης, δράσεις σε περιοχές που ως τότε δεν είχε φτάσει καμιά υπηρεσία, Πομακοχώρια, ακριτικές περιοχές. Μεγάλο μέρος του πληθυσμού ενημερώθηκε για τις δράσεις.

Πρόσφατα το ΚΕΘΕΑ έχει πραγματοποιήσει μια εσωτερική προκαταρκτική διαδικασία αξιολόγησης, η οποία κατέληξε στα εξής 3 συμπεράσματα. Εγώ θα αναφέρω σήμερα και ακόμη ένα, γιατί για εμένα είναι πολύ σημαντικό. Φαίνεται ότι οι στόχοι ποσοτικοί και ποιοτικοί έχουν επιτευχθεί. Έχουμε καλύψει αυτά τα οποία έχουμε πει ότι θα καλύψουμε και μάλιστα πολύ παραπάνω.

Το σημαντικό στοιχείο που πρέπει να προσθέσω εδώ είναι ότι οι μονάδες αυτές κατάφεραν να ενισχύσουν το προφίλ του ΚΕΘΕΑ στη συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή, δίνοντας ώθηση στην ανάπτυξη των υπηρεσιών. Μέσα από την ειδική διαδικασία που ακολουθήθηκε φαίνεται ότι 78,8% γνώριζε τις δράσεις του Πολυδύναμου στον Έβρο και το 50% αντίστοιχα τις δράσεις Κινητής Μονάδας στις υπόλοιπες περιοχές.

Θέλω να συμπληρώσω κάτι ακόμα, το οποίο το συζητάμε εδώ και πολύ καιρό με τους συναδέλφους. Οι δράσεις αυτές έφεραν πολύ μεγάλο πλούτο στη δική μας γνώμη, στις υπηρεσίες μας. Μας έδωσαν τη δυνατότητα να αναπτύξουμε δεξιότητες διαχείρισης αυτών των προγραμμάτων και υλοποίησής τους και, βέβαια, μεγάλο πλούτο μέσα από τη δυνατότητα να εκπαιδύσουμε νέο προσωπικό, να διαχειριστούμε προσωπικό και να μπορέσουμε να προσφέρουμε περισσότερες υπηρεσίες σε μεγαλύτερα κομμάτια του πληθυσμού.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Ευχαριστούμε πάρα πολύ τον κ. Ραπτόπουλο. Ολοκληρώσαμε τον κύκλο με τις τοποθετήσεις. Τώρα υπάρχει το κομμάτι του ελεύθερου διαλόγου, συζήτησης, ερωτήσεις. Υπάρχουν και άνθρωποι που μας παρακολουθούν διαδικτυακά. Αν κάποιος θέλει να πάρει τον λόγο παρακαλώ, μπορεί ν' ανοίγει το μικρόφωνο, να λέει το όνομά του, γιατί δεν έχουν τη δυνατότητα να τους βλέπουμε όλους, να λέει το όνομά του να πάρει τον λόγο.

Τον λόγο, αν θέλετε οι περισσότεροι, η σειρά, πλευρά που είναι εκπρόσωποι υπουργείων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ελεύθερος διάλογος. Καλυφθήκατε, πιστεύω, από τις τοποθετήσεις και από την ιεράρχηση των θεμάτων που έβαλε η Διαχειριστική Αρχή. Αυτό δείχνει ότι καλά κάνουμε τη δουλειά μας. Θα περιμένω αν

κάποιος θέλει να πάρει τον λόγο. Δεν βλέπω κάποιον να θέλει. Θέλει κάποιος να μιλήσει τους τα μέλη της Επιτροπής Ζητά η κυρία, λίγο το όνομά σας. Έχετε τον λόγο. Το όνομά σας παρακαλώ για τα πρακτικά μόνο, σας ζητώ συγγνώμη.

Εκπρόσωπος της Επιτροπής Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ) κα Σ. Τερεζάκη

Καλησπέρα σας. Τερεζάκη λέγομαι, είμαι εκπρόσωπος της ΕΔΕΛ, είμαι προϊσταμένη, στη Διεύθυνση Α' που έχει τα έργα του ΕΤΠΑ και Ταμείο Συνοχής. Χαίρομαι πάρα πολύ που βρίσκομαι εδώ. Συγχαρητήρια για όλο τον προγραμματισμό, τις παρουσιάσεις και τις ομιλίες. Χαίρομαι πάρα πολύ για την πρόοδο του επιχειρησιακού προγράμματος.

Ωστόσο, για όσους δεν γνωρίζουν τι είναι η ΕΔΕΛ, η ΕΔΕΛ είναι Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου, η Αρχή Ελέγχου και ανήκει στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Υπάρχει ένα πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ Ευρωπαϊκής Επιτροπής και Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, τους ελέγχους επί των δηλωθεισών δαπανών, τα της διενεργεί η ΕΔΕΛ, αντί για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Πραγματοποιούνται 3 ειδών έλεγχοι.

Έλεγχοι συστημάτων, που έλεγχοι συστημάτων έχουν διενεργηθεί από την προηγούμενη περίοδο σε όλες τις διαχειριστικές αρχές, στους ενδιαμέσους φορείς και στους μεγάλους δικαιούχους. Έχουμε ελέγχους πράξεων που προκύπτουν κατόπιν στατιστικής δειγματοληψίας και ελέγχους που διενεργούνται στο τέλος της χρήσης, έλεγχο λογαριασμό της Αρχής Πιστοποίησης. Θα σας μιλήσω μόνο για τους ελέγχους πράξεων, γιατί αυτό κρίνω πιο σημαντικό σε αυτή τη στιγμή.

Ειδικά το σύνολο των ελέγχων πράξεων που έχουν διενεργηθεί από την ΕΔΕΛ από την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο, δηλαδή 2014-2020 είναι σε σύνολο 672 έλεγχοι, εκ των οποίων για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Μακεδονία-Θράκη ήταν 10 έλεγχοι, και αυτοί 10 έλεγχοι ήταν του ΕΤΠΑ. Μιλάω σύνολο ελέγχων πράξεων που περιλαμβάνονται και τυχόν έκτακτοι έλεγχοι.

Τώρα, για τη νέα προγραμματική περίοδο, για το πρώτο εξάμηνο του 2014-2020, γιατί έχουμε και κάποια κλεισίματα του 2014-2020 επιπλέον ελέγχους και 2021-2027. Έχουν προγραμματιστεί για το πρώτο εξάμηνο 50 έλεγχοι στο σύνολο της επικράτειας και για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Μακεδονία-Θράκη είναι μόνο 2 έλεγχοι, οι οποίοι αφορούν το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο όχι το ΕΤΠΑ. Ωστόσο, το επόμενο δείγμα που θα προκύψει θα είναι τον Ιούλιο του '24 και ωστόσο θα έχετε την ενημέρωση ως Διαχειριστική Αρχή.

Η συνεργασία της Διαχειριστικής Αρχής και της ΕΔΕΛ είναι εξαιρετική. Θεωρώ ότι αν και το ο έλεγχος δεν είναι και τόσο αρεστός στους φορείς, εντούτοις πολλές φορές βγάζει χρήσιμα συμπεράσματα και βοηθάει πάρα πολύ στη διαχείριση, διότι από αυτόν μαθαίνουν και οι φορείς κάποιες νέες υποχρεώσεις που ενδεχομένως γνώριζαν, αλλά και η Διαχειριστική Αρχή είναι εξαιρετική στην παρακολούθηση των συστάσεων, και έτσι έχουμε πολύ καλά αποτελέσματα.

Τέλος, να σας ευχαριστήσω για τη φιλοξενία σας και σας εύχομαι καλή συνέχεια στην πρόοδο που παρουσιάζεται σε όλο το πρόγραμμα. Ευχαριστώ.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Σας ευχαριστούμε πολύ, κύρια Τερζάκη. Και εμείς οι πολιτικοί προϊστάμενοι θέλουν να γίνονται οι έλεγχοι με αυστηρό βαθμό για να μπορούμε να κοιμόμαστε και εμείς ήσυχα. Και μπορείτε να στέλνετε στον Περιφερειάρχη με βαθμό διαβαθμισμένο τα αποτελέσματά σας, για να έχουμε και μια συνεργασία.

Εκπρόσωπος της Επιτροπής Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ) κα Σ. Τερζάκη:

Παρέλειψα να σας πω ότι, πολλές φορές είμαστε πειστικοί και στο να σταλούν στοιχεία στους ελεγκτές, αλλά όμως είναι πολύ σημαντικό να ολοκληρώνονται οι έλεγχοι τη συγκεκριμένη λογιστική χρήση, διότι αποτελεί προϋπόθεση στο να συνταχθεί η ετήσια έκθεση που υποβάλλει η ΕΔΕΛ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, διότι πρέπει να περιέχει τα αποτελέσματα των οριστικών ελέγχων γιατί βάσει της ετήσιας έκθεσης θα έχουμε την εισροή των κοινοτικών πόρων. Στην περίπτωση που δεν συνταχθεί η ετήσια έκθεση, ενδεχομένως να έχουμε απώλεια κοινοτικών πόρων και αυτό δεν μας συμφέρει.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Ευχαριστούμε. Άλλο μέλος της Επιτροπής μας που θέλει να τοποθετηθεί εκπρόσωποι υπουργείων, φορέων, οργανισμών; Πριν κλείσουμε να δώσω τον λόγο σε κάποιους, κύρια Μπακαλίδου, θα μας πείτε λίγο, η Διευθύντρια του ΕΦΕΠΑΕ στο υποκατάστημα εδώ στην περιφέρεια μας, δύο λόγια για τη συνεργασία που έχετε, γιατί είστε ένα από τους φορείς που τουλάχιστον συλλειτουργούμε και διαχειριζόμαστε τους πόρους του ΕΣΠΑ;

Εκπρόσωπος Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης – ΕΦΕΠΑΕ κα Αι. Μπακαλίδου:

Ναι. Μπορώ να μιλήσω μόνο για το κομμάτι της επιχειρηματικότητας. Η συνεργασία με τη Διαχειριστική είναι άριστη όλα αυτά τα χρόνια.

Οι νέες προσκλήσεις, οι οποίες σχεδίασε η Διαχειριστική και υποστηρίξαμε βασίστηκαν πάνω σε χαρτογράφηση της περιοχής και στο να αφουγκραστούμε όλες τις επιχειρήσεις και το τι δεν έχει καλύψει τα τομεακά προγράμματα να μπορέσουμε περιφερειακά να καλύψουμε τα κενά στις επιχορηγήσεις.

Συγχαρητήρια να δώσω για όλη την σημερινή διοργάνωση της Επιτροπής και πιο ειδικά στον κύριο Κουδουμάκη, ο οποίος είναι εξαιρετικός σε όλο αυτό που κάνει και τον ευχαριστούμε πολύ και για την άψογη συνεργασία που έχουμε και με όλα τα στελέχη της Ειδικής Υπηρεσίας. Σας ευχαριστώ

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Σας ευχαριστώ πολύ. Και ευχαριστούμε πάρα πολύ που είστε ένας από τους φορείς που έχετε μεγάλη συμβολή στην αξιοποίηση με την συνεργασία που έχετε και για εμάς ακούγεται πολύ θετικό και η άψογη συνεργασία που έχει με τον κ. Κουδουμάκη, γιατί αυτό φέρνει και θετικά αποτελέσματα στην απορρόφηση. Άλλος. Από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ο κ. Paquet, ο κ. Carsten;

Εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. C. Rasmussen:

Θέλουμε να εκφράσουμε την ικανοποίησή μας μόνο για την υψηλή ποιότητα της Επιτροπής Παρακολούθησης. Έχουμε μια νέα γενιά επιτροπών παρακολούθησης, που έχουν μικρότερη διάρκεια και

μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα. Ευχαριστούμε όλους για την συμμετοχή και που μοιραστήκατε όλα όσα έχετε κάνει στο πλαίσιο των project για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027 και που δείχνετε τη δέσμευσή σας. Από τη δική μας πλευρά, κύριε Περιφερειάρχη, Παναγιώτη, σας ευχαριστούμε πολύ.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Mr. Paquet.

Εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. P. Paquet:

Νομίζω ότι ο Carsten είπε όλα όσα είχα σκοπό και εγώ, θα τα πω και στα γαλλικά. Ευχαριστούμε, λοιπόν, πολύ για αυτή την πολύ επιτυχημένη επιτροπή παρακολούθησης.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Δεν πιστεύω κάποιος άλλος να θέλει τον λόγο. Προχωράμε, λοιπόν, στην ολοκλήρωση της σημερινής μας συνεδρίασης. Είναι τα συμπεράσματα, οι αποφάσεις της 3^{ης} Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης. Δίνω τον λόγο στον κύριο Κουστουμάκη να παρουσιάσει τα συμπεράσματα τα οποία βγήκαν από τη σημερινή μας. Συνάντηση.

Προϊστάμενος ΕΥΔ ΠΑΜΘ κ. Π. Κουδουμάκης:

Ωραία. Κλείνοντας, λοιπόν, έχουμε γράψει τα συμπεράσματα, την απόφαση της Επιτροπής. Την διατρέχω σύντομα, βάζοντας τα βασικά χαρακτηριστικά, ότι έχει συγκροτηθεί και έχει τροποποιηθεί με τις αποφάσεις εδώ, όπως προβλέπεται από το ΦΕΚ. Η 3^η Συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης πραγματοποιήθηκε 30 Μαΐου 2024 στην Καβάλα, μετά από σχετική πρόσκληση του Περιφερειάρχη. Είχαμε την σημαντική απαρτία, όπως είπαμε και πριν, παρέστησαν 44 άτομα από τα 52 με δικαίωμα ψήφου, περίπου στο 80% ήταν η συμμετοχή, 31 διά ζώσης, 13 διαδικτυακά και επίσης είχαμε και 12 μέλη χωρίς δικαίωμα ψήφου, 10 διά ζώσης και 2 διαδικτυακά. Αυτά θα υπάρχουν με τις υπογραφές σας, στο συνημμένο 1 που θα συνοδεύει την απόφαση.

Είχαμε απαρτία, διαβάστηκε η ημερήσια διάταξη, χωρίς αλλαγές, όπως την είχατε λάβει. Έγινε ενημέρωση για την πρόοδο, έγιναν οι εισηγήσεις, οι εισαγωγικές ομιλίες από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Παρακολούθησης, εισηγήσεις των εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, έγινε ενημέρωση για την πρόοδο και την ολοκλήρωση του προγράμματος 2014-2020. Η πρόοδος του Περιφερειακού Προγράμματος 2021-2027 και η ενημέρωση για τις τροποποιήσεις του προγράμματος. Έγινε ενημέρωση για τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις, για τον προγραμματισμό των προσκλήσεων, για την έγκριση μεθοδολογίας των κριτηρίων επιλογής πράξεων, ενημέρωση για τα θέματα αξιολόγησης και την πρόοδο της στρατηγικής πληροφόρησης και επικοινωνίας, ενημέρωση για τα οριζόντια θέματα από την Εθνική Αρχή Συντονισμού, την αναθεώρηση του STEP, τους αναγκαίους όρους, την ενδιάμεση επανεξέταση του προγράμματος και παρουσιάστηκαν οι πράξεις από τους δικαιούχους του Bio Apple και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο για την κινητή μονάδα από το ΕΚΤ.

Για το πρώτο θέμα. για την ενημέρωσή της προόδου υλοποίησης, ήδη ενημέρωσε την Επιτροπή Παρακολούθησης για την πρόοδο υλοποίησης του προγράμματος, τα ποσοστά απορροφήσεως σε όρους κοινοτικής συμμετοχής, καθώς και τις ημερομηνίες ορόσημα για την υποβολή των εγγράφων κλεισίματος.

Επισημάνθηκε η ανάγκη επιτάχυνσης της διαδικασίας ολοκλήρωσης των έργων με την έκδοση σχετικών αποφάσεων και η περαιτέρω ενεργοποίηση των δικαιούχων των πράξεων.

Για την πορεία υλοποίησης του προγράμματος 2021-2027, ενημερώσαμε επίσης την Επιτροπή Παρακολούθησης για την πρόοδο του προγράμματος. Αναφερθήκαμε στα βασικά στοιχεία ενεργοποίησης, όπως είναι η εξειδίκευση, οι προσκλήσεις, οι εντάξεις, οι συμβάσεις και οι νομικές δεσμεύσεις και οι πληρωμές. Αναφέρθηκαν αναλυτικά τα στοιχεία προόδου του προγράμματος, ότι υπάρχουν αναλυτικά στο σημείωμα που στάλθηκε στα μέλη της Επιτροπής μέσω του Διαύλου. Και έγινε ενημέρωση σχετικά με την υποβληθείσα πρόταση αναθεώρησης, πρώτης αναθεώρησης του προγράμματος.

Για τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις, ενημερώσαμε επίσης την Επιτροπή Παρακολούθησης για την πρόοδο σχεδιασμού και την ανάγκη έγκρισης των στρατηγικών βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, όπως επίσης και για την Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση της τουριστικής πολιτιστικής διαδρομής Εγνατίας οδού. Δίνουμε τις αποφάσεις που έχουν εγκριθεί οι 3 στρατηγικές. Και επίσης επισημάνθηκε η ανάγκη επιτάχυνσης υποβολής των ΣΒΑΑ των άλλων 3 Δήμων, Κομοτηνής, Ορεστιάδας και Ξάνθης. Και επίσης τα μέλη της Επιτροπής ενημερώθηκαν για την ολοκλήρωση διαδικασίας ανάθεσης εκπόνησης της ΟΧΕ οροσειράς Ροδόπης και ποταμού Νέστου και την έναρξη κατάρτισης της.

Σε ό,τι αφορά τον προγραμματισμό των προσκλήσεων και την έγκριση μεθοδολογίας και των κριτηρίων επιλογής πράξεων, είχαμε κοινοποιήσει το 9^ο έγγραφο της μεθοδολογίας αξιολόγησης στις 16/5, θα υπάρχει συνημμένο με τα κριτήρια αξιολόγησης. Είχαμε στείλει το 9^ο σχέδιο της εξειδίκευσης του προγράμματος και στις 20/05 είχαμε κοινοποιήσει το 10^ο έγγραφο της μεθοδολογίας μέσω του διαύλου αξιολόγησης πράξης. Και η 9^η εξειδίκευση με τις 6 νέες δράσεις 17,14 εκατομμύρια ευρώ. Τις περιγράψαμε αναλυτικά, οι δομές καταπολέμησης βίας γυναικών στη Δράμα και στη Ξάνθη, τα κέντρα ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων, τον προϋπολογισμό με στόχο τη λειτουργία 10 νέων δομών, περιγράφουν, λοιπόν, εδώ τις δράσεις που έχουν εξειδικευτεί, τα νέα κέντρα διημέρευσης, τα ΚΔΗΦ, με προϋπολογισμό 3 εκατομμύρια ευρώ, η παροχή υπηρεσιών φροντίδας, οι στέγες υποστηριζόμενης διαβίωσης, η παροχή υπηρεσιών τηλεφροντίδας κατοίκων με προϋπολογισμό 2 εκατομμύρια ευρώ και η δράση ενίσχυσης υπηρεσιών ψυχικής υγείας.

Αυτά σε ό,τι αφορά στην εξειδίκευση για την οποία ενημερώθηκε η Επιτροπή Παρακολούθησης και στη συνέχεια ενέκρινε η Επιτροπή την μεθοδολογία αξιολόγησης και τα κριτήρια των δυο εγγράφων αξιολόγησης πράξεων, του 9^{ου} και του 10^{ου}, που περιλαμβάνει τις δράσεις για τη στρατηγική βιώσιμης αστικής ανάπτυξης του ΕΤΠΑ, τα κριτήρια για τις δράσεις στρατηγικής βιώσιμης αστικής ανάπτυξης του ΕΚΤ, για τις δομές καταπολέμησης βίας των γυναικών, για τα ΚΗΦΗ, για τα ΚΔΗΦ, για τις στέγες υποστηριζόμενης διαβίωσης και για την τηλε-φροντίδα.

Και υπάρχει μια εξουσιοδότηση να μπορούμε να προβούμε σε μικρές ήσσονος τροποποιήσεις στην εξειδίκευση των κριτηρίων, προκειμένου να καθίστανται πιο σαφή και αποτελεσματικά. Και επίσης ενημερώσαμε για την έκδοση του προγραμματισμού των προσκλήσεων, τελευταία έκδοση του Μαΐου του 24, που είναι και αναρτημένη στο site μας.

Ενημερώσαμε επίσης τα μέλη της Επιτροπής για την αξιολόγηση του προγράμματος, τα βασικά συμπεράσματα προηγούμενων αξιολογήσεων και τον προγραμματισμό ενεργοποίησης των επόμενων αξιολογήσεων. Ενημερώσαμε για τις πράξεις στρατηγικής σημασίας και για θέματα επικοινωνίας προβολής του προγράμματος.

Από την Εθνική Αρχή Συντονισμού έγιναν παρεμβάσεις για τα οριζόντια θέματα, για τους αναγκαίους όρους, για την αναθεώρηση του STEP από την εκπρόσωπο της ΕΥΣΣΑΕ, για την ενδιάμεση επανεξέταση του προγράμματος και έγιναν επίσης οι παρουσιάσεις πράξεων από τους δικαιούχους, μία από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και μία από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Έγινε συζήτηση, παρεμβάσεις από τους φορείς. Όλα αυτά καταγράφονται αναλυτικά στα πρακτικά της συνεδρίασης και, όπως είδατε, τα αξιοποιούμε και τα επικαλούμαστε πολλές φορές, αξιολογώντας αυτές τις τοποθετήσεις που γίνονται από τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Και εδώ έχουμε συμπληρώσει τις παρεμβάσεις των εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως τις συζητήσαμε. Δηλαδή, ότι οι εκπρόσωποι της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνεχάρησαν την Περιφερειακή Αρχή για την πρόοδο υλοποίησης των προγραμμάτων της περιφέρειας, τόσο για την περίοδο του 2014-2020 όσο και για την περίοδο 2021-2027, επισήμαναν την επιτυχή διοργάνωση της επικοινωνιακής εκδήλωσης που διοργανώθηκε στην Καβάλα εχθές, 29/05/24, καθώς και τη σημασία ενημέρωσης των πολιτών της περιφέρειας για τα αποτελέσματα των παρεμβάσεων της περιόδου 2014-2020 και υπογράμμισαν την ανάγκη επιτάχυνσης υποβολής από τις αστικές αρχές, όπως άλλωστε είχαμε γράψει και πιο πάνω, έγκρισης από τη Διαχειριστική Αρχή των 3 υπολειπόμενων στρατηγικών βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. Και οι εκπρόσωποι της Γενικής Διεύθυνσης Απασχόλησης συμφώνησαν με τη συμπερίληψη δράσεων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου σε ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις, κάτι που πραγματικά είναι ιδιαίτερα σημαντικό.

Δεν υπήρξαν άλλα θέματα, διαβάστηκε η απόφαση, συντάχθηκε και θα διανεμηθεί σε όλους σας μέσω του διαύλου μαζί με τα 3 συνημμένα, τον κατάλογο των συμμετεχόντων και τα 2 έγγραφα των κριτηρίων που θα συνοδεύουν τις προσκλήσεις που θα βγουν το επόμενο διάστημα. Σας ευχαριστώ πολύ.

Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ. κ. Χρ. Τοψίδης, Πρόεδρος:

Ευχαριστώ για άλλη μια φορά τον κ. Κουδουμάκη. Την έγκρισή σας, λοιπόν, για τα συμπεράσματα για να καταγραφούν από όλα τα μέλη. Να ευχαριστήσω τώρα που φτάσαμε στο τέλος, τους αξιωματούχους Ευρωπαίους, τον κύριο Carsten, τον κ. Raquet για την παρουσία τους εδώ, όλους εσάς που σήμερα εδώ με τη φυσική της παρουσία, καθώς τους φίλους διαδικτυακά που συμμετείχαν σε αυτήν την Επιτροπή Παρακολούθησης του προγράμματος του ΕΣΠΑ.

Να ευχαριστήσω τους μεταφραστές, τη γραμματεία, τους συνεργάτες της περιφέρειας, όλους τους συνεργάτες της Διαχειριστικής Αρχής και όλους όσους συνέβαλαν, τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, για αυτή την άψογη διοργάνωση, τον Δήμο Καβάλας με τους συνεργάτες του για την παραχώρηση του χώρου και τις υπηρεσίες που προσέφεραν. Ευχόμαστε να περάσετε καλά το υπόλοιπο της διαμονής σας.

Εγώ θα δεσμευτώ ως πρόεδρος Επιτροπής ότι στην επόμενη Επιτροπή Παρακολούθησης θα έχουμε μεγαλύτερη απορροφητικότητα στο ΕΣΠΑ, κύριε Κουδουμάκη, και θα είναι και πιο αναβαθμισμένη η Επιτροπή. Τώρα οι εκπλήξεις, επιφυλάσσομαι, να τα δείτε την επόμενη φορά.